

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

2021

ÅRSSKRIFT FOR
FORENINGEN GRÅSTEN ELEVER

Gråsten
Landbrugsskole

Elevmøde og jubilarsammenkomst 2022

Alle tidligere elever og ansatte indbydes til elevmøde, der afholdes:

Torsdag d. 2. juni 2022 kl. 10.00

Samtidig indkaldes til generalforsamling i foreningen "Gråsten Elever".
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Program for elevmødet og jubilarsammenkomst:

Kl. 10.00: Velkomst v. formand Bjarne Ebbesen

Kl. 10.10: Generalforsamling i "Gråsten Elever"

Kl. 10.30: Jubilarsammenkomst med middag for følgende årgange:

**1956-57, 1961-62, 1966-67, 1971-72, 1976-77,
1981-82, 1986-87, 1992, 1997, 2002 og 2007**

+ følgende årgange med jubilæum i 2020 og 2021, hvor jubilar- og elevmødet var aflyst pga. corona:

**1954-55, 1959-60, 1964-65, 1969-70, 1974-75, 1979-80
1955-56, 1960-61, 1965-66, 1970-71, 1975-76, 1980-81**

Kl. 18.00: Jubilarsammenkomst for følgende årgange:

2012 og 2017

Årsskrift for Gråsten elever

Udgives af Elevforeningen Gråsten Elever. Elevforeningens formål er at virke som en forbindelse mellem Gråsten Landbrugsskole og tidligere elever og lærere samt at støtte Gråsten Landbrugsskole og dens virksomhed.

Redaktør:

Landbrugs lærer Bent E. Nielsen, Gråsten Landbrugsskole, (bn@gl.dk)

Medlemskab:

Medlemskab koster 100 kr. årligt, som opkræves ved giro. Man kan tilmelde sig automatisk træk ved Nets.

Layout og tryk:

Toptryk Grafisk, Buskmosevej 4, 6300 Gråsten – www.toptryk.dk

Forsidefoto:

Elever på tur til Højer Dige.

Indhold

En skole i aktiv udvikling	2
Personalia 2021	6
Medarbejdere pr. 1. november 2021	8
Årets gang på Fiskbæk: Markbruget	10
Årets gang på Fiskbæk: Kvægbesætningen	14
Årets gang på Fiskbæk: Svinebesætningen	18
Grundforløb: Bygning af hønsehus	22
Ryste-sammen-tur	24
Turen til Sydsjælland, Møn og Lolland-Falster	26
Nyt fag - Grøntsagsdyrkning på friland	32
Østersøen rundt	34
På studietur i det vestjyske	38
Udbytterig tur til klippeøen	40
Andelsdag krydret med inspirerende landbrugsbesøg	42
På spændende studietur til Holland	45
Stor interesse for lederuddannelsen	48
Maritim undervisning i ledelse	49
Elevforeningen 2021	50
Regnskab for Gråsten Elever	51
Landmand Kvæg 2021	52
Landmand Svin 2021	53
Landmand Planter 2021	54
EUX-Landmand 2021	55
Jubilæum	56
Nyt fra gamle elever	73
Vedtægter for foreningen Gråsten Elever	106

Fiskbækvej 15 • 6300 Gråsten
Tlf.: 74 65 10 24
e-mail: gl@gl.dk
www.gl.dk

Gråsten Landbrugsskole 2021: En skole i aktiv udvikling

I 2020 viste opgørelsen over elevtallet, at vi landede på 194 årselever. Det er det højeste antal elever i skolens historie. Vi var derfor meget spændte da tilmeldingstallene for de nye elever begyndte at komme i starten af marts. Kunne vi holde de pæne tal, eller ville vi nu begynde at se et fald i antallet af elever som de fleste forudsagde. Stor var glæden og overraskelsen, da vi nåede til deadline i midten af marts, over at endnu flere elever end rekordåret sidste år, havde søgt ind på skolen. De mange elever skabte et positivt problem: Vi havde ikke nok værelser, for ikke nok med at flere elever end normalt havde søgt ind på skolen, så ønskede de stort set alle sammen at bo på skolen. Heldigvis lykkedes det os at få lejet et sæt pavilloner til 20 elever, og den er placeret i gårdspladsen oppe på gården.

Antal årselever på Gråsten Landbrugsskole

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
170	168	192	184	180	177	194

Unge uddannelsesvalg

Selvom vi glæder os over, at vi har mange elever på skolen, så ved vi også at landbruget har en akut mangel på elever og arbejdskraft. Vi ved også at antallet af unge vil falde de kommende år. Landets landbrugsskoler har derfor besluttet at lave en analyse over rekruttering af unge ind i landmandsuddannelsen. Vi har brug for at blive klogere på baggrunden for de unges valg af uddannelse. Analysen er netop udkommet og viser nogle interessante ting.

550 elever som er startet på landmandsuddannelsen her i august, er med i undersø-

gelsen og heraf er de 113 elever fra Gråsten Landbrugsskole.

Analysen viser bl.a.:

- 1/3 af de elever som starter er piger og 2/3 er drenge
- Eleverne er i gennemsnit 17,2 år når de starter
- 40 % har gået på efterskole
- 37 % vælger EUX. Landmandsuddannelsen er den erhvervsuddannelse med den største andel af EUX-elever
- 2 ud af 3 elever vokset op på landet

Konklusionen på analysen er, at de fleste elever på landbrugsskolerne (her er Kalø en undtagelse med mange elever fra de store byer) må betegnes som traditionelle landbrugselever. Da antallet af unge mennesker falder mest på landet, og erhvervet vil have en stigende efterspørgsel på elever, skal vi se nye steder hen for at rekruttere elever. Nye målgrupper er derfor både piger og drenge i de større byer, elever som har afsluttet eller er droppet ud af en anden ungdomsuddannelse, eller som har arbejdet som ufaglært.

Vi bruger hvert år mange ressourcer på at oplyse folkeskoleelever om mulighederne i landmandsuddannelsen. Vi deltager i uddannelsesmesser, afholder brobygning- og introkurser i ca. 15 uger om året. Derudover kommer diverse som dyrskuer, besøg og åbent hus-arrangementer. Det bliver spændende om vi fremover kan få fat i flere unge fra de store byer!

Klimaindsatsen

I skrivende stund har alle verdens ledere kurs mod Glasgow, hvor det såkaldte "COP26" afholdes. Alle ansvarlige ledere og erhvervs-

folk er enige om, at de klimaforandringer vi er vidner til, stort set udelukkende skyldes menneskelig aktivitet. Herunder er afbrænding af fossile brændstoffer (kul, olie og gas) den allerværste synder. Politikere verden over har længe talt om problemet og i Paris-aftalen blev de enige om fælles reduktionsmål for udledning af CO₂ for derved at holde temperaturstigningen under 2 grader og allerhelst under 1,5 grader. Desværre viser det sig at stort set ingen af verdens lande lever op til de fælles målsætninger. Verdens ledere tør åbenbart ikke tage de nødvendige beslutninger fordi man er bange for befolkningernes reaktion – det så man fx i Frankrig, hvor Macron forsøgte at indføre en brændstofafgift. Befolkningen blev meget vred og "De gule Veste" fik etableret så stor en modstand, at Macron måtte trække dele af stigningerne tilbage.

Når politikerne har svært ved at gennemføre tilstrækkelige CO₂-reducerende tiltag, så har store dele af erhvervslivet set nødvendigheden i meget hurtigere omstilling. Det gælder også inden for landbrugssektoren, hvor både ARLA og Danish Crown allerede for flere år siden fremsatte et mål om at producere CO₂-neutralt senest i 2050. Mange andre store virksomheder har lignende mål og Danmarks største virksomhed A.P. Møller Mærsk, viste endnu engang, at de lever op til deres gamle slogan om rettidig omhu ved at sælge alle deres olieaktiviteter i Nordsøen.

I undervisningen på Gråsten Landbrugsskole fylder klimaet selvfølgelig også mere og mere. Heldigvis er de unge, kommende landmænd, gode til at se muligheder frem for begrænsninger, og med det forspring vi har i erhvervet ved, at vi selv har sat nogle ambitiøse mål, har gjort at vi har skabt et momentum

▼ Socialt samvær i parken.

både hos os selv og den øvrige befolkning: Landbruget er nu ikke længere en del af problemet, men vi er blevet en del af løsningen! Vi vil de kommende få år se en rivende teknologisk udvikling, men også med hensyn til foder og management vil vi skulle tænke nyt. Det er da spændende!

Nyt specialefag

I gennem de sidste par år har vi oplevet en stigende interesse for fjerkræ blandt vores elever. Samtidig har flere fjerkræavlere spurgt os, om vi ikke nok vil uddanne flere unge i netop fjerkræ, for også i denne branche er der stor mangel på dygtige folk.

Vi har derfor besluttet at oprette et 4. specialefag ud over kvæg, svin og planter som vi har udbudt i mange år. Det nye specialefag hedder "Fjerkræ" og i første omgang udbød vi det som et valgfag på sidste års 2. hovedforløb

med en pæn tilslutning. Fremover vil det blive udbudt som et specialefag på netop 2. hovedforløb og så håber vi på, at erhvervet bakker op om faget og vil aftage et tilstrækkeligt antal elever.

Laboratoriet bliver udvidet og svejsehallen er blevet renoveret

I mange år har vi undervist i naturfag i det gamle laboratorium som oprindeligt blev lavet som undervisningslokale til landets kvæginseminører, som før blev uddannet på Gråsten Landbrugsskole. Inseminørerne bliver nu ikke uddannet her, og det gamle laboratorium var efterhånden ikke længere hverken tidssvarende eller stort nok til undervisning af landbrugselever. Særligt EUX-eleverne har mange timer i biologi og kemi som kræver moderne laboratoriefaciliteter, men også alle andre elever laver forsøg og dissekerer dyr.

▲ De mange elever benytter idrætsfaciliteterne i stor stil.

Elever på 2. hovedforløb lytter koncentreret.

Vi har lavet et stort hul i væggen fra det gamle laboratorium til den varme maskinhal. Lokalet bliver tre gange større og fyldt med alle moderne faciliteter. Vi glæder os rigtig meget til at tage det nye lokale i brug i løbet af november 2021.

I den resterende del af den gamle varme maskinhal vil vi indrette et pedelværksted. Lige ved siden af ligger svejsehallen, og her har vi

netop fået installeret et splinternyt ventilationsudstyr og nye svejsekabiner.

Nyt cykelskur

Alle grundforløbs-elever har deres cykel med, og med flere elever betyder det også flere cykler. Her i efteråret har vi derfor opført et nyt cykelskur med plads til elevernes cykler, knallerter og scootere.

Bjarne Ebbesen

Rejsegilde på det nye cykelskur.

Personalia 2021

Det er altid en spændende opgave at kigge et år tilbage og se, hvad der er sket på personalefronten.

Vi har i 2021 ansat mange nye og ekstra kræfter, og taget afsked med tre medarbejdere, som har valgt nye udfordringer.

Skolen har voksevæk både med hensyn til elevtilgang og på personalesiden. Alt i alt er der nu 73 ansatte på lønningslisten på Gråsten Landbrugsskole.

Undervisere:

Rigtig mange lærere på GL er i fuld gang med erhvervspædagogisk diplom og en EUX-klasse mere har også gjort, at vi endnu en gang har måttet ansatte flere lærere.

Den 1. januar startede *Mie V. Frandsen*, som er uddannet revisor HA og underviser primært i økonomi på flere af forløbene.

Den 1. februar startede *Asger Feddersen*. Han er uddannet agrarøkonom fra GL, og underviser primært i matematik, privatøkonomi og projekter/caseforløb.

Den 1. august startede *Martin Hornsleth* på GL som gymnasielærer, og han underviser primært i dansk og engelsk på EUX-holdene.

Det betyder, at der er ansat 25 lærere på Gråsten Landbrugsskole. Derudover har vi to timelærere tilknyttet skolen. Det er *Anders Ugelvig* fra Velas, som underviser i bygninger på 2hf og PL og *Per H. Nørgaard* fra HTX-Sønderborg, som underviser i fysik på EUX1 hf.

Pedel og underviser:

Den 1. februar blev *Peter Bonde Christiansen* ansat i pedelafdelingen i en flexstilling. Peter sidder i kørestol og hjælper både i pedel/gartnerafdelingen, men er også en del med til markarbejdet på GL.

Den 1. juli startede *Lars Hellesøe Lorenzen* i en flexstilling i pedel- og gartnerafdelingen.

Den 11. oktober startede *Niels Peter Holm* på GL som en slags blæksprutte. Han er både uddannet landbrugsmaskinmekaniker og pædagog. Han varetager primært undervisningen med brobyggere, men har også værkestedsfag og praktisk arbejde på de ordinære hold og hjælper ligeledes i pedelafdelingen.

Køkkenet/rengøring:

I køkkenet har vi efterhånden indarbejdet en rigtig god turnus, hvor vi har 1-3 unge hjælpere tilknyttet køkkenet og rengøringen i et helt eller halvt år, inden de skal videre ud i livet. Vi sagde i sommer farvel til *Simon Winston*,

som nu er ude at rejse, og *Anna Møldrup*, som er flyttet til Århus. Deres afløser blev *Line Bengtsen*, *Ellen Møldrup* og *Lærke Bjerre Knudsen*. Ellen underviser også i idræt på skolen.

Vibeke Erdmann Nærum-Hansen har søgt nye udfordringer og stoppede 1. oktober efter 15 år på GL som rengøringsassistent. I stedet har vi ansat *Mona Jensen*, som startede 1. november. Frem til jul har vi *Amanda Pharao Refsgaard* til at hjælpe i rengøringen, og hun afløser derefter Ellen i køkkenet fra 1. januar. Ellen tager kun et halvt år hos os, inden hun skal videre.

Gården:

I kvægstalden stoppede *Camilla Brøndahl* som faglært landbrugsmedhjælper 1. september, da hun blev optaget på dyrlægestudiet. I stedet for Camilla startede *Mads Behrens Lønne* d. 12. juli, og han er også faglært landbrugsmedhjælper.

I svinestalden er *Svenja Schneider* tilbage som medhjælper efter endt barselsorlov. *Jakob Jonsson* tog et år som fodermester i svinestalden, før han ønskede at læse videre på erhvervsakademiet i Århus, og han stoppede derfor 1. september. Hans afløser startede 1. august, og valget blev *Malene Schou Zoëga* som skolens nye fodermester i svinestalden. Malene er faglært landmand og har mange års erfaring med at passe svin.

Praktikelever:

I svinestalden har vi *Julie Nielsen*, og hun skal på skole til september 2022 på 1hfEUD. *Mathias Christoffersen Jensen* startede som afløser 1. september, og han fortsætter som elev til sommer, når han afslutter GF1EUX på GL.

I kostalden afsluttede *David K. Raadshøj* hans praktikperiode september 2021 og tager nu 1hfEUD på GL. Han er fortsat som weekend-afløser i kostalden. Den 21. juni startede *Victoria Widding Foged* i praktik i kostalden, og skal tilbage på skolebænken august 2022 på 1hfEUX.

I kostalden har vi yderligere ansat *Signe Taarnborg Hansen* i en flexstilling pr. 1. juni.

Til alle jer, som har søgt nye udfordringer, skal der her til sidst lyde en stor tak for den store indsats, som I har gjort på Gråsten Landbrugs-skole.

I har været med til at gøre en forskel!

Til alle nyansatte skal der lyde en varm velkomst. Vi glæder os til samarbejdet.

Henriette & Bjarne Ebbesen

Medarbejdere pr. 1. november 2021

Ledelsen:

Bjarne Ebbesen
Henriette Ebbesen

Uddannelsesleder:

Kirsten B. Nielsen

Skolen:

Anita M. Rasmussen
Annika Dam Engebjerg
Asbjørn Hornbæk H. Jensen
Asger Feddersen
Bent Kloster
Bent Nielsen
Carsten Fredsted
Christian Hofman
Christian Skov Pedersen
Christoph Hommelhoff
Dorthe Kreiberg
Inger Schultz
Jim Christensen
Johanne M. Mathiasen
Kathrine Engdal Nielsen
Ken Mathiasen
Ken R. Paulsen
Lene Frimer Jørgensen
Lotte Ottzen Andersen
Martin Hornsleth
Majbritt Bonefeld Petersen
Mie V. Frandsen
Morten Langendorff Bonefeld
Peter O. Danielsen
Thorkild Nissen

PR- og eventkoordinator:

Jesper Kock

Naturskolen:

Rasmus Ladekjær Nielsen

Haver til Maver:

Helle Tychsen Bojsen

Pianist:

Anne Marie Henriksen
Asbjørn Hornbæk H. Jensen

Kontor:

Anette Dalgas Ehlert (Vejleder)
Bodil Marian Jørgensen
Jeanette Wind
Laila Christensen Jessen
Ute Asmussen

Køkken:

Anja Petersen
Birgit Skræp Hansen
Ellen Møldrup
Hanne Poulsen
Heidi Gylling Jensen
Kirsten Bohlbro-Petersen
Line Bengtsen
Lærke B. Knudsen
Panna Malene Schneefeldt
Randi True

Faste afløsere i køkkenet:

Magnus K. Sahl
Philip W. Rasmussen
Rikke Sahl

Teknik/rengøring:

Amanda P. Refsgaard
Bente Fig
Brian Hansen
Lars H. Lorenzen
Lise Marie A. Petersen
Michael Träger
Mona Jensen
Niels Peter H. Jeppesen
Peter Bonde Christensen
Stine Lenger
Thomas Moberg Jørgensen

Gården:

Anders O. Ebbesen
Philip Martensen
Mads B. Lønne
Signe T. Hansen
David K. Raadshøj (elev)
Victoria W. Foged (elev)
Julie Jensen (elev)
Niels Hansen Schmidt
Malene Zoëga Schou
Svenja Schneider
Martin Macej

Faste afløsere på gården:

David K. Raadshøj
Mathias C. Jensen
Mikkel Ebbesen
Toké Ebbesen

Timelærere:

Anders Ugelvig, Velas
Herle Lorenzen Nielsen
Per H Nørgaard, EUC-Syd

Obligatorisk morgengåtur har været på programmet i løbet af året.

Studenterforløb i kajaker ved Varnæs.

Grundforløb 2 ved Vadehavet.

Årets gang på Fiskbæk: Markbruget

Vækstsæsonen 2021

Vækstsæsonen 2021 vil blive husket for det kølige og usædvanligt våde forår. Især maj måned var meget våd og forsinkede afgrøderne og ikke mindst majsåningen til først i juni på Fiskbæk.

Vintersæden var meget veletableret efter de ideelle etableringsbetingelser i efteråret 2020 og tegnede godt.

Afgrødefordeling 2021

Afgrøde	Areal (ha)
Silomajs	54,0
Kløvergræs	41,8
Vinterhvede	53,7
Vårbyg	26,7
Rajgræs til frø	23,5
Kartofler, lægge	16,2
Vedv. græs og Miljøgræs (MVJ)	13,7
Brak (MFO)	3,8
Haver til maver	1,7
I alt	235,1

Grovfoder

Mange bekymrede sig i foråret over majsen, som fik en meget vanskelig start i 2021. På sandjorden vestpå blev en del sået sidst i april, men majs kom nærmest ikke ud af stedet i den våde og kølige maj måned og på lerjorden på Fiskbæk var en ordentlig etablering helt udelukket frem til begyndelsen af juni. Varmen i sommermånederne bidrog til at majs indhentede det meste af forsinkelsen, og den blomstrede næsten til normalt tidspunkt sidst i juli. Vi snittede majs d. 7. oktober, og den kom godt i hus, inden de store regnmængder i oktober. Majs fylder en smule mindre i plansiloerne end normalt. Den er i skrivende stund endnu ikke analyseret, men vi forventer et højt stivelsesindhold, da den havde veludviklede kolber. Som i 2020 havde vi demonstration af forskellige majs sorter fra Limagrain ud mod Fiskbækvej hhv. med og uden bejdsemidlet Starcover.

Mia Elgaard fra Limagrain fremviser majs sorter

▲ *Elever forårspløjer før vårbyg.*

Kløvergræsset blev, som majs, noget forsinket og 1. slæt blev taget efter pinse i sidste uge af maj. Analyserne af 1. og 2. slæt er gode med et energiindhold på 6,2 MJ/kg tørstof, et passende tørstofindhold på 35 %, en god fordøjelighed og et gennemsnitligt proteinindhold. Vi har netop taget 5. slæt fredag d. 29. oktober. Alt i alt har der været en tilfredsstillende kløvergræshøst i år.

Kornafgrøder

Vi har udelukkende haft 1. årshvede i 2021 med forfrugt majs og kartofler. Hele avlen af

sorten Heerup blev solgt til fremavl og gav et samlet udbytte på 90 hkg/ha på de 54 ha vinterhvede. Hveden så fantastisk ud i hele vækstsæsonen, så vi havde nok sat næsen op efter endnu højere udbytte i år, men som hos mange andre på egnen levede hvedeudbyttet knapt op til de høje forventninger.

Vårbyggen havde ikke godt af det meget våde forår. Lerjorden klaskede sammen og generede rodudviklingen, så byggen så noget ynkelig ud og gav også et skuffende udbytte på 50 hkg/ha.

Idyllisk morgen i maj bag Haver til maver.

Majsen fyldte lidt mindre i år, men vi forventer en god kvalitet.

Alm. rajgræs til frø

I år havde vi for første gang høst af alm. rajgræs frø. Det lykkedes at forhindre lejesæd inden bestøvningen og frøgræsmarkerne så tilfredsstillende ud igennem vækstsæsonen. I løbet af sommeren blev der bygget et planlager til frøhøsten i det gamle grønne maskinhus ved det gamle stuehus. Frøet er netop leveret, men det er endnu ikke oprenset og analyseret. Der er leveret ca. 1900 kg råvare pr. ha.

Læggekartofler

Etableringen af læggekartoflerne blev som majsetableringen forsinket af det våde forår. Kartofflerne udviklede sig godt i vækstsæsonen og vi undgik tørke på den uvandede jord. De blev nedvisnet første gang d. 2. septem-

ber og flere gange senere i september med Reglone og Gonzai.

Desværre nåede vi kun at få taget halvdelen af kartoflerne op inden de store regnmængder midt i oktober, så vi håber på tørvejr i den nærmeste fremtid.

Markplan 2022

Vi har igen i år etableret vinterraps med grubbesåning i august efter nogle år uden raps i markplanen. Rapsen er meget veletableret i skrivende stund. Der er etableret godt 20 ha alm. rajgræs som udlæg i vårbyg og endelig etableret 40 ha vinterhvede efter silomajs.

Teknologi i marken

Der er sket en rivende teknologisk udvikling i landbrugserhvervet i de senere år. GPS-teknologi har muliggjort positionsbestemt gødsugning, såning og planteværn efter digitale markkort. Desuden kan køresporene lægges fast i marken år efter år, så man skåner jordstrukturen for belastningen fra de tunge maskiner, og autostyring letter arbejdet og øger præcisionen i marken. I fremtiden vil robotter og førerløse traktorer overtage en del af markarbejdet. En udvikling som ikke alle skolens elever synes lige godt om, når man jo elsker at køre traktor ☺.

I april demonstrerede Robotti fra Agointelli såning af vårbyg på Gråsten Landbrugsskole. Demonstrationen viste, at der stadig forestår en del udviklingsarbejde og optimering før Robotti er klar til at tage over i større stil.

Thorkild Nissen

Også i år fremvises forskellige vildtblandinger i samarbejde med LandboSyd.

Robotti programmeres inden såning af vårbyg i april.

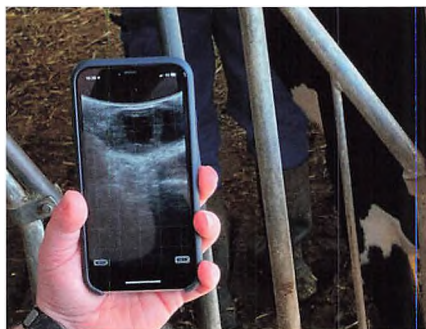
Årets gang på Fiskbæk: Kvægbesætningen

Udvikling og status

Året 2021 vil blive husket for foderprisernes himmelflugt samt en stigende pris på mælken. Ved årets begyndelse fik mælkeproducenterne en mælkepris på 2,45 kr./kg og på nuværende tidspunkt er prisen 2,77 kr./kg inkl. tillæg for Arlagården plus, klimatjek og non-GM. Vi er glade for en højere pris på mælken, men de højere priser på indkøbte fodermidler sætter selvfølgelig en dæmper på glæden.

Produktionsmæssigt har køerne holdt et stabilt dagligt ydelsesniveau på ca. 39 kg EKM pr. ko over hele året. I sommermånederne har vi tidligere oplevet varmestress med en tydelig negativ effekt på ydelsen, men i år ser det ud til, at vores ventilatorer har holdt varmestress

fra døren. For besætningens 190 køer har den gennemsnitlige mælkeydelse de seneste 12 mdr. været 12.387 kg EKM pr. ko, hvilket er 263 kg EKM mere end mælkeydelsen for de forrige 12 mdr. Ved sidste ydelseskontrol nåede vi en milepæl med et tankcelletal på 92-tusinde. De sidste års investeringer i bed-

Drægtighedsundersøgelse med scanner.

re kokomfort, gode regelmæssige procedurer for arbejdet i stalden samt en ny strategi for afgoldning har været medvirkende til det flotte lave niveau for celletallet.

Der findes efterhånden rigtige mange forskellige tillæg, som det er muligt at opnå ved Arla. I september omlagde vi produktionen til non-GM. Som konsekvens af den ekstremt høje pris på non-GM sojaskrå, har vi valgt at skære ned i forbruget af fodermidlet. Der bliver i dag kun tildelt sojaskrå i kraftfoderblandingen i robotterne, hvor den enkelte ko bliver tildelt foder afhængig af ydelsesniveau og laktationsstadiet. Således bliver den største mængde sojaskrå tildelt til de køer, som bedst kvitterer ydelsesmæssigt.

Nye folk i stalden

Philip har i løbet af sommeren fået to nye ansatte i stalden. *Camilla Møller* blev opta-

get på dyrlægestudiet og i stedet for Camilla har vi nu fået *Mads Lønne*, som er faglært EUX-landmand. Vores elev *David Raadshøj* startede på 1. hovedforløb her i efteråret og i stedet for David har vi fået *Victoria Widding Foged* som afsluttede grundforløb 2 EUX før sommerferien. Kvæggruppen på lærerværelset vil gerne takke for samarbejdet med Camilla og David. Samtidig byder vi de nye folk velkommen i stalden.

Nye tiltag i fodringen

Igennem lang tid har vi fodret vores højdrægtige køer med X-zelit (Easy X Plus) som forebyggende tiltag mod mælkefeber. Vi har været godt tilfredse med fodermidlet, som vi har tildelt køerne 14-21 dage før kælvning. Typisk har vi kun haft et tilfælde med mælkefeber om måneden, hvilket ikke er alarmerende, men måske vi kun ser top-

» *Studenter udtager urinprøver til pH-måling.*

▲ *Studenter udtager urinprøver til pH-måling.*

pen af isbjerget. Vi har derfor valgt en anden fodringsstrategi med Biochlor, hvor vi forsurer køerne i stedet. Populært sagt bliver koen mere sur, hvilket gør stofskiftet beredt, når koen pludseligt begynder at producere en masse råmælk ved kælvning. På den måde kan koen bedre opretholde den nødvendige calciumkoncentration i blodet og vi undgår at koen går ned med mælkefeber. Indtil videre er vi godt tilfredse med foderskiftet, da vi ingen køer med mælkefeber har haft de sidste fire mdr. Vi følger løbende op på, om køerne får den planlagte mængde Biochlor ved at måle pH i køernes urin. Normalt ligger pH på 8 i urin hos køer, men ved fodring med Biochlor skal pH sænkes til 6,5.

Hos de malkende køer skiftede vi i foråret fra en standard kraftfoderblanding i robotterne til en specielt sammensat blanding lavet ud fra vores ønsker. Tabel på s. 19 viser, hvordan fodringen er sat sammen på nuværende tids-

punkt. I robotblandingen får køerne i gennemsnit 0,8 kg sojaskrå pr. ko. Vi har samtidig haft fokus på at optimere på køernes proteinforsyning. Dels på grund af prisen på proteinfoder, men også af hensyn til miljøet og et EU-krav om mindre ammoniakfordampning fra vores malkekøer. Niveaulet for råprotein er sænket fra 175 g/kg TS til 165 g/kg TS i indeværende år uden negativ effekt på køernes mælkeydelse.

Staldpraktik tilbage på fuld tryk

Vi er igen tilbage på fuld styrke med eleverne i stalden. Næsten alle hverdage har vi omkring 6-8 elever i staldpraktik, hvor de får erfaring med de daglige opgaver samt introduktion til inseminørens og dyrlægens arbejde. I undervisningen har vi bl.a. fokus på at give eleverne kendskab til de mest anvendte digitale værktøjer. Herunder DMS (Dairy management system) og T4C (Lely

Fodermiddel	Kg TS/ko/dag
Præmix (Rug, hvede, formalet majs, rapsskrå, rapskage og triglycerider)	7,3
Majsensilage	9,6
Kløvergræsensilage	3,4
Hvedehalm	0,3
Natriumbikarbonat	0,08
Komix	0,47
GL robotmix (Rug, hvede, vårbyg, kornbærme, hvedeklid, sojaskaller, roepiller, rapskage, rapsskrå, sojaskrå, roemelasse og mættet fedt)	4,1
Total	25,2

styringsprogram). Begge programmer anvender vi dagligt i forbindelse med observationer på reproduktion og sundhed. Samarbejdet med dyrlæge og inseminør gør det desuden muligt, at vi kan få inddraget den nyeste viden og teknologi. Eksempelvis er vores dyrlæge *Trine Fredslund Matthiesen* begyndt at scanne køer for drægtighed. Under-

søgelse i kvægbruget har vist, at jo højere mælkeydelse desto større er risikoen for tvillingdrægtigheder. Med en scanner er det muligt at identificere tvillinger, hvilket er en værdifuld viden, når koens goldperiode skal planlægges.

Jim Christensen

▲ CMT tjek for infektion.

Årets gang på Fiskbæk: Svinebesætningen

I svinestalden sagde vi i juli velkommen til vores nye fodermester *Malene Zoëga*, da vores tidligere fodermester *Jakob Jonsson* opsagde sin stilling for at starte på studie i Århus. Malene er 41 år og kommer fra Toftlund, hvor hun bor med hendes to drenge på 15 og 16 år. Malene er uddannet fra Ladelund Landbrugsskole og har 25 års erfaring med svineproduktion, hvor hun både har arbejdet i almindelige produktionsbesætninger og avl- og opformringsbesætninger. De sidste år har hun været landbrugsvikar og hjulpet besætninger i det meste af Sønderjylland.

Vi i svinegruppen vil gerne takke for samarbejdet til Jakob og byde Malene varmt velkommen, vi ser frem til samarbejdet om ele-

vernes staldpraktik. Et velkommen skal også lyde til staldens nye elev *Julie Hoth Nielsen*, som startede sin praktik efter endt grundforløb. Vi ser frem til et godt og lærerigt praktikforløb.

Nyt i svinestalden

De gamle transpondere i drægtighedsstalden var ved at være godt slidte og havde udtjent deres værnepligt, så derfor startede et stort renoveringsprojekt i sommeren 2021 med udskiftning til 4 nye fra Nedap. Udover transponderne blev fodringsanlægget i drægtighedsstalden ligeledes udskiftet med et nyt fra Daltec.

Støberi af fundament til ny udleveringsrampe var en del af undervisningen for 1. hf-EUX.

Med det nye fodringsanlæg får vi nu mulighed for at kunne fasefodre søerne i drægtighedsstalden, da det har en kapacitet til at

kunne håndtere to forskellige slags fodringsblandinger. Det vil vi udnytte på den måde, at søerne skal fodres med en drægtighedsblan-

De nye transpondere i svinestalden.

ding lav på energi med mange fibre samt en diegivningsblanding, som søerne skal tildeles de sidste uger af drægtigheden, hvor foster-tilvæksten er størst. På denne måde skulle vi gerne kunne sikre, at soen er mæt uden at gå på kompromis med fosterudviklingen samt at der spares lidt omkostninger på dyrt energirigt foder.

Sjældent går store projekter helt som planlagt, hvilket også har været tilfældet i vores renoveringsprojekt. Helt lavpraktisk har det været en udfordring, at drægtighedsstalden ikke har kunnet være helt tom for drægtige søer. Som konsekvens heraf drog 20-30 søer på udflugt ned til kostalden en tidlig morgenstund, men da søerne så kostaldens personale, skyndte de sig dog tilbage til drægtighedsstaldens trygge rammer. En anden udfordring har været, at baglægerne på de nye transpondere ikke er de samme som på de gamle. Det har haft den konsekvens, at søerne skulle lære at betjene de nye baglæger, hvilket vi kan se koster huld på søerne samt arbejdstid.

Af andre nye projekter kan vi nævne karantænestalden. Hidtil har poltene gået i karantæne i en container placeret imellem halmladen og den nye maskinhal. Dog blev pladsen for trang og forholdene for dårlige, hvilket kunne ses når poltene kom ind i sostalden. Derfor valgte vi i foråret 2021 at renovere den oprindelige karantænestald i forlængelse af klimastalden. Selve renoveringen har primært bestået i at lave en afspærring i loftrummet, så eventuel smitte forbliver henholdsvis i klimastalden og karantænestalden. I forbindelse med opsætningen af de nye transpondere i drægtighedsstalden er der blevet installeret en dummy station i karantænestalden, så poltene bliver trænet i at gå igennem transponderen.

Som en del af undervisningen i praktisk bygningsarbejde i foråret 2021 støbte vores EUX

1. hovedforløbs elever fundamentet til en ny udleveringsrampe, så det bliver lettere at udlevere grisene. Dette projekt bliver staldpersonale og vognmænd glade for at tage i brug.

Elever i stalden

Svinestalden er i løbet af ugen en stor del af undervisningen. Især i fagene "staldpraktik" og "Styr på dyr" er eleverne en del af det daglige arbejde. De er glade, motiverede og hjælpsomme, hvad enten det drejer sig om at skrabe i drægtighedsstalden, kuldudjævne i farestalden, vaccinere smågrisene eller løbe en so. Ud over formiddage i hverdage har eleverne også weekendvagter i svinestalden samt mulighed for at til vælge "arbejde i svinestalden" som et valgfag. Vi er taknemmelige for elevernes hjælp og nyder at se deres udvikling.

Forventninger til 2022

2022 kommer på investeringssiden til at være et stille år i svinestalden, da der ikke er planer om nogle større investeringer. Fokus bliver derimod på at opretholde en stabil produktion med mange grise. På sigt kunne vi godt drømme om et nyt fodringsanlæg i farestalden.

Vi vil gerne takke alle leverandører og samarbejdspartnere for det gode samarbejde i 2021, vi ser frem til et godt samarbejde i 2022.

Katrine Engdal Nielsen

Elever overværer, at lærer Asbjørn Hornbæk Hæg Jensen obducerer en gris.

Grundforløb: Så bygges der hønehuse...

Igen i år har vores elever på grundforløb været i fuld gang med et projekt, der begynder

med tegninger til et hønehuse og fortsætter med opdræt af kyllinger.

Grundforløb 1: Ryste-sammen-tur

Når man starter på en ny epoke i sit liv, møder man mange nye udfordringer, mennesker og oplevelser. Grundforløb 1-eleverne, som startede på deres landmandsuddannelse d. 9. august, blev i de første 3 uger sat i situationer, hvor de kom til at kende ikke mindst sig selv, men også kammeraterne. Samtidig fik de en masse faktuel viden om Dansk landbrug, skolen og fagene. Denne intro kulminerede så i starten af september, hvor vi tog på en 2-dages tur.

Første stop på turen var et besøg på Økolariet i Vejle, hvor vi efter et oplæg selv gik på oplevelse i deres oplevelsescenter. Oplægget omhandlede Bæredygtighed, og det gav gode diskussioner omkring, hvorvidt vi skulle stoppe med at spise kød mm. Men da snakken gik på, om vi skulle stoppe med at køre traktor-

træk, så kom der for alvor gang i diskussionerne!

Resten af dagen stod i teambuildingens navn, godt hjulpet på vej af Fort Østerlund (Aktivitetscenter), Silkeborg. Her prøvede vi kræfter med deres forhindringsbane, som foregår ved, over eller på deres sø. En bane, hvor man bliver udfordret på balance, samarbejde, præcision samt overskridelse af personlige grænser. En helt igennem fantastisk dag, hvor eleverne tog udfordringerne op, og hver især overskred mange grænser. Og ja, det var dejligt sommervej, og mange valgte at tage en lille dukkert, når nu muligheden var der.....

Aftensmaden denne sensommeraften blev spist i det fri på Ladelund Efterskole, hvor vi

overnattede i hallen. Efter en hård og meget aktiv dag, var der dømt afslapning, hyggesnak, boldspil, bålhygge mm., men det er sikkert og vist, at ikke alle fik sovet....

Men friske og nogle mere udhvilet end andre, tog vi næste dag på *Brørup Marked*. Brørup Marked blev grundlagt af de lokale landbo- og husmandsforeninger i 1956, og der afholdes fast marked hver fredag året rundt, med husdyrauktion og kræmmer. Markedet drives i dag af Familielandbruget Sydvest, Sønderjysk Landboforening og Jysk Landbrug (Sagro).

Sidste besøg på turen, var besøg hos *Langtofte I/S*, hvor vi fik en rundvisning på deres slagtekalveejendom. Langtofte I/S driver udover produktionen af de 1500 kalve under konceptet Dansk Kalv også 36.000 slagtesvin og 700 ha jord. En veldrevet ejendom og et spændende besøg, som gav viden og eftertanke hos eleverne.

Alt i alt en dejlig oplevelse, hvor venskaber blev skabt og grænser blev overvundet.

Anita Meldgård

Grundforløb 1 og 2:

Turen til Sydsjælland, Møn og Lolland-Falster

En tidlig morgen sidst i oktober drog vi med vores i alt 80 elever på grundforløb til Sydhav-søerne. På programmet for de to dage var jerseykøer, Møns klint, sukkerroer - og et kæmpe udedørs kunstværk.

Sæsonkælvning på Salsbjerggård

Lidt syd for Næstved besøgte vi Søren H. Madsen på Salsbjerggård. På hans bedrift er der mere end 800 jerseykøer og ca. 700 kvier. Han overtog gården i 2008 efter et glideende generationsskifte. Forinden var han på praktikophold forskellige steder, bl.a. i New Zealand og Tyskland. Især tiden i New Zealand har sat sig dybe spor i måden, han driver landbrug på. Således praktiseres sæsonkælvning, dvs. alle køer kælver i løbet af en kort periode og følges ad hen gennem laktationsperioden. Det giver en masse arbejdsmæssige fordele, herunder variation gennem året for Søren og hans stab. I 2016 lagde Søren om til økologisk drift, hvilket han er meget tilfreds med. Måske

er det en dagligdag med så stor en besætning, der gør, at Søren ene mand formåede at lede den store flok elever rundt i de forskellige staldafsnit, samtidig med at han roligt og på bedste vis besvarede de mange spørgsmål.

Besøg på Geocenter Møns Klint

I det smukkeste efterårsvejr gik det nu mod Møns Klint. Især det sidste stykke vej gennem klinteskoven var imponerende. Vel fremme blev vi delt op i 4 hold, der skiftevis blev guidet rundt på stranden og i udstillingen med de mange forskellige temaer, der alle kredser om, hvordan det Danmark vi kender, gradvist har ændret sig gennem millioner af år. Sluttelig var der film med 3D-briller om fortidens øgler. Det var ikke for sarte sjæle.

Nu gik det via Bogø, Farø og Falster til Sakskøbing Vandrerhjem, hvor vi blev indkvarteret

▼ Søren H. Madsen byder velkommen på hans ejendom, der ligger lidt syd for Køng i Sydsjælland.

☞ Solen begyndte at skinne, da vi kom til kalvestalden.

og bospist. Herefter var der bordtennis, kortspil og anden hygge.

Roekampagne for fuld udblæsning.

Fredag formiddag var viet til de berømte sukkerroer. Fra oktober til januar tages roerne op, hvorefter de renses og læses til fabrikken. Dette fik vi lejlighed til at følge på tæt hold takket være foreningen Danske Sukkerroedyrkere. Vores busser var på Skodsebøllevej 31 i Søllested præcis kl. 9.00. Herfra kørte busserne på skift ud til to marker, hvor der var optagning i den ene og renselæsning i den anden. Med os havde vi *Michael Grunnet Rasmussen* og *Troels Frandsen*, begge aktive sukkerroedyrkere og med i bestyrelsen for for-

eningen. Stor ros til de to for at forklare os om de topmoderne maskiner og hele processen, som har erstattet fortidens slid og slæb.

Det var fantastisk flot solskinsvej og fra de flade lollandske marker kunne man se sukkerfabrikken knejse i Nakskov.

Efter markturen mødtes vi alle i Michaels maskinhal til et stykke wienerbrød og en sodavand. Her fortalte Troels om sukkerproduktion i Danmark. Der var mange tal at holde styr på. F.eks. er det samlede roeareal på 33.350 ha og da den samlede sukkerproduktion er ca. 420.000 tons, svarer det til ca. 13 tons sukker pr. ha. Lolland-Falster har den største andel af roearealet (ca. 78%), herefter følger Sjælland (ca. 20%) og Fyn (ca. 2%). Michael fortalte om

☛ Med sæsonkælvning var der fyldt godt op i kalvestalden i oktober.

▲ På vej ned til stranden ved Møns Klint.

sin bedrift, hvor der også er svineproduktion. Han havde læst til agrarøkonom på Hammerum Landbrugsskole og havde også været på Vejlbj Landbrugsskole. Han var glad for at have prøvet kræfter med lidt af hvert i forskellige egne af landet, inden han etablerede sig. Et meget fint tilrettelagt besøg.

Dodekalitten

Fra Søllested gik det nu nordpå gennem De Lollandske Alper (!) ved Birket. Her hæver landet sig visse steder til ca. 20 meter over havet, hvilket måske ikke lyder af meget, men det synes overraskende kuperet.

Dodekalitten er et kunstværk, som består af en rundkreds af skulpturer, som er 7-9 meter høje, og som øverst er formet som hoveder.

▲ Møns Klint er storslået natur.

▲ Med denne maskine tages roerne op.

▲ Læsning af roer ved Søllested.

▲ Roeoptageren i gang på Lollands fede muld.

Når man befinder sig mellem skulpturerne, er der lyd i form af elektronisk musik, som komponeres løbende efter et computerprogram, der benytter solopgang, tidevand mm. til at variere.

Ved Dodekalitten spiste vi de medbragte madpakker. Herefter kørte vi til Tårs, hvorfra vi sejlede til Spodsbjerg på Langeland. Endnu et par øhop over Siø og Tåsinge - og så var vi på

Fyn, hvor en håndfuld af vores elever stod af ved Odense for at holde weekend. Andre stod af i Kolding og ved Haderslev. De sidste var i Gråsten fredag aften kl. 18.40, men så havde vi da også fået set en stor del af Sydhavsøerne på kun to dage.

Bent E. Nielsen

▲ Michael Rasmussen fortæller om sin ejendom på det vestlige Lolland.

▼ Dodekalitten er en række store skulpturer ved Kragensås med udsigt over Smålandshavet.

Her i efteråret havde lærer Ken Roager Paulsen (th.) arrangeret en fantastisk aften i Nordborg Svømmehal, hvor vores elever blev instrueret i at dykke.

▲ *Fællesfoto under vandoverfladen.*

1. hovedforløb:

Nyt fag - Grøntsagsdyrkning på friland

Velkommen til ! Grøntsager mm på friland

jord, vand og næring

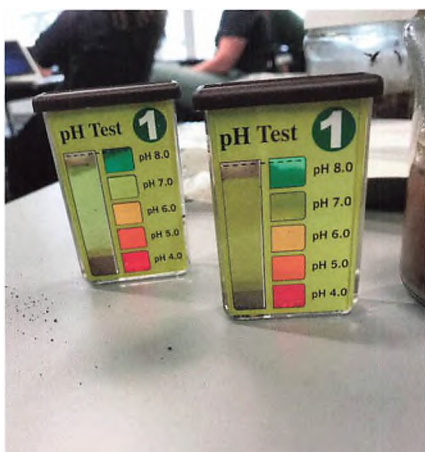

Meget tyder på, at der i de kommende år vil være øget fokus på vegetabiliske fødevarer. Og da landmandsuddannelsen løbende suppleres med nye tiltag, har det ligget lige for at indføre faget *Grøntsagsdyrkning på friland - jord, vand og næring*. I første omgang er det et

fag, der her i efteråret er blevet undervist i på 1. hf, men snart bliver det også en mulighed for elever på 2. hf.

I faget har de involverede lærere kunnet berette om topengagerede elever med mange spændende tanker og idéer for de afgrøder, der nok kommer til at indgå i fremtidens dyrkningsplaner. Afgrøder som f.eks. rabarber, kartofler, ærter og kål har været en del af undervisningen. Det samme har frugttræer, både af hensyn til frugten og naturpleje. Der har også været snakket om vertikalt landbrug i tomme landbrugsbygninger, raw food og forarbejdede produkter. Besøgslandbrug og skolekøkkener har ligeledes været en del af undervisningen.

Der har været lokale besøg hos bl.a. Charlotte og Iver Daabeck, der ejer et frilandsgartneri i Bovrup, hvor der dyrkes bl.a. asparges og tomater, og på Hestehavegaard på Kær,

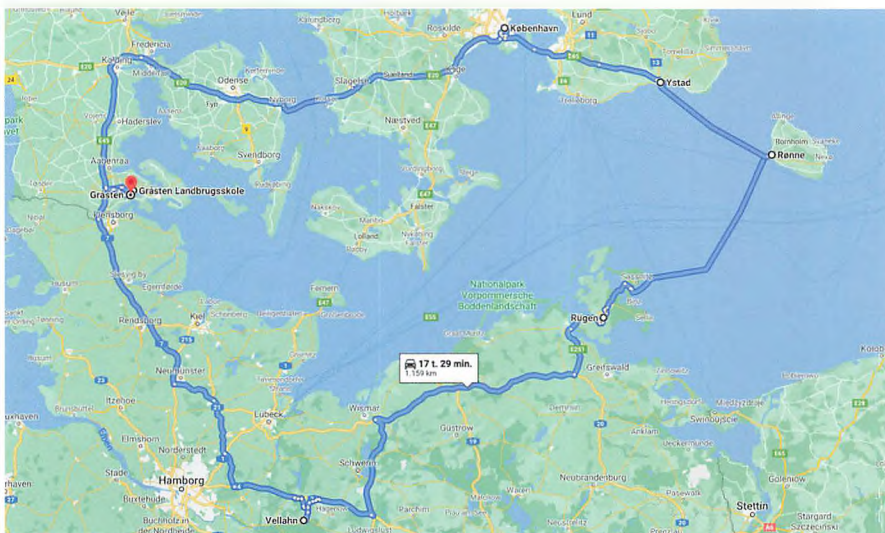

hvor der er stor æbleplantage. Foruden disse besøg er der hentet inspiration fra Månsson i Brande (en af de helt store danske grøntsagsproducenter), Kiselgaarden ved Ugerløse (biodynamisk jordbrugsgartneri), Økotopen i Bramming, Nordic Harvest og såmænd også fra avlere på Samsø.

Dorthe Kreiberg og Bent Nielsen

1. hovedforløb: Østersøen rundt

▲ Østersøen rundt.

Med fravær af corona i efteråret var det muligt at søge udenlands med vores 1. hovedforløbslever, hvilket blev realiseret med en rundtur til Tyskland-Bornholm-Sverige på 5 dage.

Hos kvægbonde i det gamle DDR

Turen begyndte søndag med kørsel til det gamle DDR, hvor vi besøgte *Peter Steenwijk*. Han kommer fra Holland og har haft en kvæggård i Danmark og har nu 2000 køer og 2000 ha i Tyskland. *Peter Hoeck*, en af vores EUX-elever, har været i praktik dernede, og kørte med for at vise os rundt. En flot bedrift med både nye og gamle bygninger. Vi overnattede på Prora Jugendherberg, som er en del af et 4,5 km langt nazi-kompleks, der blev bygget før 2. verdenskrig. Prora var planlagt til at være feriested for op til 20.000 mennesker af gangen. Hotellet kom dog aldrig i brug.

I maskinrummet på færge

Mandag sejlede vi om formiddagen fra Sassnitz til Rønne på Bornholm. Et sjovt indslag på denne sejltur var, at en mindre gruppe elever fik arrangeret en tur i maskinrummet. På Bornholm var eftermiddagen sat af til kulturelle arrangementer. Vi var først på Hasle Røgeri med efterfølgende smagsprøver, derefter bowlede vi i Rønne. Vi sov på Rønne Vandrehjem.

Besøg på kvæg- og svinebedrifter

Tirsdag var vi på to bedriftsbesøg. Det første var hos *Martin Sode*, en mælkeproducent med nye Lely-robotter og afgræsning. Der var 150 køer og grovfodersædskifte. Under besøget fik vi også en snak om udfordringerne med at dyrke klippefyldte marker. Det andet besøg var på Klintebygaard ved (Stine og

▲ Peter Steenwijks kvægstald.

John Mikkelsen. Sønnen Mads, som tidligere har gået på vores studenterforløb, var indgået i driften. Vi blev delt i 3 hold, som på skift så naturpleje på Åge V. Jensens arealer, svinstalden med antibiotikafri grise og marken med sønnen Mads, som fortalte om et maskinfællesskab på ca. 800 ha. Efter besøget var vi en tur på Hammershus. Overnatning var delt på to steder i Åkirkeby.

På plantebedrift i Sydsverige

Vi sejlede fra Rønne og til Ystad i Sverige med Katamaranfærgen. Vi havde fået kontakt med Peter Korsbæk Andersen, der har en bedrift i Sverige med ca. 500 ha. I et sædskifte med minimum af korn, så der indgik bl.a. sukkerro-

er og kartofler. Før besøget spiste vi sammen med Peter på Inglestad Kalkun, som er et sted med gårdbutik og restaurant, hvor alt er baseret på kalkunkød. Efter besøget overnattede vi i hytter på Ystad Camping. Forinden havde vi spist dansk flæskesteg på Müllers bryggeri i Ystad.

Geder mm. ved Trelleborg

Efter afrejse fra Ystad Camping gik turen hjemover, dog med et stop i Trelleborg på Ångavallens gård, der har en blandet bedrift med geder, kvæg og svin. Her har de højt fokus på at producere under størst mulig hensyntagen til dyrenes naturlige livskrav. De har desuden en hotelvirksomhed.

Holdet foran Peter Steenwijks kvægstald.

▲ Overnatning på det gamle nazi-kompleks, Prora.

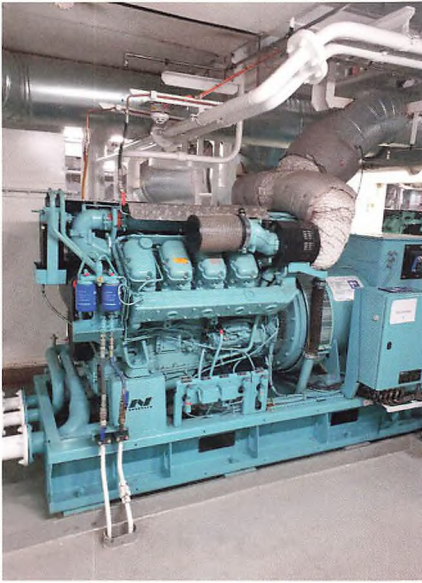
Vi kørte hjemad med en potentiel fare for en lukket Storebæltsbro pga. blæst, men ankom uden problemer til Gråsten sidst på eftermiddagen. Tak til 1. hf-eleverne for en god tur,

samt for at tage udfordringer undervejs med smil og godt humør.

*Christian Skov Petersen, Carsten Fredsted,
Christian Hofman og Asger Feddersen*

▼ Her stævner vi ud fra Sassnitz. Udsigt til Rügen.

▲ I færgens maskinrum.

▲ På Hasle Røgeri.

Ved Rokkestenen i Almindingen.

Studenterforløb: På studietur i det vestjyske

I slutningen af oktober var holdet **på en to-dages tur sammen med Johanne Mathiassen og forløbsansvarlig Jim Christensen. Turens deltagere bringer her en kort beskrivelse af de virksomheder mm., som blev besøgt.**

Varde Ådal Lam

På Varde Ådal Lam har de mange dyr såsom får, kalkuner, høns, vagtler, kvæg (krydsninger mellem Angus og Dexter), grise og gæs. Fra deres høns sælger de mange æg (ca. 3.500-4.000 æg pr. uge). De har to huse med høns, hvor der er 300 i hver. Vi synes, at ægproduktionen er imponerende. Det samme gælder salget af dyr og æg til populære steder og restauranter i København.

Nørre Vium Mejeri

Her laves meget ost og valle. Førhen var ost hovedproduktet og valle et biprodukt. Men efter at man har fundet ud af, hvor meget

▲ I kreaturvognen på Varde Ådal Lam.

man kan bruge valle til, er det blevet hovedproduktet. Denne valle bliver lavet om til proteinkilder. Det er for det meste til babyer og mennesker, som har svært ved at spise og dermed brug for en anden måde at få opfyldt proteinbehovet på. Alt i alt var det sjovt at se, hvordan vores produkter bliver forarbejdet. Og vi fik en god forståelse for, hvad der sker i denne proces.

Studenteholdet foran Nr. Vium Mejeri.

Adelgaard Jersey

På Adelgaard er der sand i sengene for at køerne ikke skal få de skader, som de ellers kan få ved normale senge. Adelgaard går meget op i avl, så de skyller køerne, så der kommer mange æg fra den bedste ko, der dermed kan avles videre til besætningen. Viking betaler halvdelen af skyllingerne ved køerne. På gården har de også tyre, som Viking tester for at se, om de kan bruges til avl.

Grisekongres

Grisekongressen, der afholdes i Herning, er den årlige komsammen for hele grise-sektoren. Den er både for dyrlægerne, sælgerne, landmændene, foderkonsulenter og eksport- og slagterfolk.

I år var der mange forskellige og spændende foredrag inden for bl.a. ledelse, kultur og øget effektivitet. F.eks. var et af emnerne reduktion af zink- og antibiotikaforbruget. Der var også meget fokus på dødeligheden blandt

pattegrise og på, hvordan man fremavler den bedst mulige so.

På Grisekongressen snakker alle med alle. Det gælder både dyrlæger, landmænd, konsulenter og sælger. Dette sker specielt ved de forskellige boder, der er fra de forskellige virksomheder, men også til frokost og festmiddagen, hvoraf sidstnævnte er det helt store og eftertragtede arrangement.

Studenterne

Jerseykøer i malkekarussellen på Adelgaard.

Om aftenen mødtes holdet med Produktionlederne i en dyst på gokart-banen.

2. hovedforløb:

Udbytterig tur til klippeøen

Efter nedlukningen i forårs månederne vovede vi at arrangere en studietur til Bornholm med vores elever på 2. hovedforløb. Det blev til 5 rigtig gode dage med 63 elever i to rejsehold. Der var mange spændende besøg på meget vel-drevne ejendomme, hvor vi bl.a. mødte ikke færre end 4 tidligere Gråsten-elever.

Først besøgte vi **Thomas Poulsen**, der tog PL i efteråret på Gråsten, og som i de senere år har arbejdet på en større svineejendom med frøavl og ved siden af har han oprettet sit eget gylleudlægningsfirma, *TP Gylleudlægning*, med egen gylleudlægger og gyllevogn.

Vi besøgte også **Thorbjørn Westh Koefoed** og hans far Peter på *Langemyregaard*, en svineejendom med 600 søer full-line og 600 ha.

De havde netop været igennem en genopbygningsperiode efter en gårdbrand i 2019, som ødelagde hovedparten af sostaldene. De fortalte om branden, aflivning af højdrægtige søer, oprydningen og alle de spekulationer det førte med sig, og det gjorde stort indtryk på os alle.

Dernæst besøgte vi **Christian Klevin Koefoed**, *Gamlevældegaard*, som har overtaget en svineejendom med 240 søer i ældre stalde med smågrise og slagtesvin, og som han på kort tid har løftet fra 32 til 40 grise pr årssø.

Derudover besøgte vi to kvæggårde *Borndal* og *Smørjeppegaard*, hvor **Diana Ahlstrøm Nielsen** (også tidligere elev) arbejder. Endelig besøgte vi **Jeppe Nielsen** med Born-

Der var højsøgang på bådturen.

holmerkælve og Bornholmergrise samt **Finn Harild** på *Frennegaard* med alsidig frøavl og pastaproduktion af egen durumhvæde samt en vingård.

Vi boede alle på vandrerhjem i Gudhjem og nåede også andre seværdigheder som Ekkodalen, Hammershus, bådture ved Helligdomsklipperne og Rokkestenen i Paradisbakkerne samt en byvandring med guide i Rønne, som fortalte og viste billeder om russernes bombardement af byen i 1945.

Vi nød også det sociale samvær om aftenen i Gudhjem, hvor byen lukkede kl. 23 (inden det blev for vildt 😊).

Alt i alt en rigtig god tur med nogle dejlige unge mennesker og gode kolleger.

Thorkild Nissen

↳ Thumbs up for Bornholmerkælven!

↳ Der blev også tid til at se Bornholms naturperler.

Produktionsleder:

Åndelsdag krydret med inspirerende landbrugsbesøg

Der var fokus på forskellige sider af ledelse, da produktionslederholdet besøgte spændende bedrifter på Fyn og Sjælland d. 7.-8. oktober. Målet for turen var dog København, hvor holdet på Axelborg skulle mødes med studerende fra andre landbrugsskoler for at høre om andelsorganisationerne og deres samfundsmæssige bidrag.

Torsdag morgen kørte vi afsted fra Gråsten med destination *Sanderumgaard*, som er ejet af Godsejer Erik Vind og hans kone. Her blev vi mødt af Henrik Terp, driftsleder igennem 25 år og formand for FRDK og varm fortæller for Conservation Agriculture. Henrik forklarede, hvordan det er at lede under en leder og hvordan han får ting formidlet videre til godsejeren.

Om ledelse på fynsk kvægbrug

Et besøg var hermed vinket af, hvor efter der forestod en køretur mod *Christiansborg Landbrug* ved Ørbæk. Her skulle vi have mødt Carsten Hedegaard, men på grund af et mindre uheld blev det hans ene driftsleder.

Christiansborg kvægbrug er en familievirksomhed, hvor de ansatte blandt andet er deres egne børn. Derfor skulle dette besøg have vist os noget om produktionsstyring og ledelse mellem egne børn og andre driftsledere, som der også var. Da Carsten var forhindret, fik vi i stedet en rundvisning af den ene driftsleder Jesper. Han kunne fortælle om hovedprincipperne på ejendommen, og havde jo kun haft 30 minutters varsel om, at der kom 20 produktionsledere til en rundvisning og det klarede han helt perfekt.

Tybjerggaard - om overdragelse af ledelse

Kursen blev sat til *Tybjerggaard Avl og Opformering* ved Herlufmagle i det sydsjællandske. Vi blev pænt modtaget af sønnen (og nu medejer) Kasper. Kaspers hovedformål var at fortælle om, hvordan en daglig ledelse og styring af 37 forskellige produktionsanlæg, 1600 ha og 170 ansatte, forgår på netop Tybjerggaard.

I kartoffelmarken på Sanderumgaard ved Odense. Driftsleder Henrik Terp fortæller.

Rundvisning DR-Byen.

Et helt perfekt besøg samt fortælling om, hvordan ledelse og ansvar overdrages til både topledere og farmmanagers. Kasper var ikke bange for at lade folk vise hvad de kunne. På den måde, at hvis de kunne vise at, de kunne styre en ejendom, hvorfor skulle de så ikke have lov?

Et alt for kort, men meget spændende besøg var dog slut, og kursen sat mod Danhostel København.

Vi fik god aftensmad på Flammen og havde en hyggelig aften i København, inden fredag stod for døren.

I DR-byen og på Axelborg

Fredag morgen startede tidligt med en rundvisning i DR-byen. Her fik vi set radio, nyheds- og film/tv-studier, og man fik sat en størrelse

på, at det faktisk ikke er så stort som man regnede med lokalemæssigt. Dog selvfølgelig en stor arbejdsplads med et par tusind medarbejdere.

▲ *Andreas, Emil, Kasper og Morten på Christiansborg Landbrug.*

▲ *Besøg på Christiansborg Landbrug ved Fam. Hedegaard ved Ørbæk.*

Nye robotter på Christiansborg Landbrug.

Klokken på nakken og afsted gik det mod Axelborg, hvor andelsdagen skulle foregå kl. 12.00-18.00.

Der var indslag med bl.a. Steen Nørgaard Madsen (fmd. mejeriforeningen), Asger Krogsgaard (fmd. Danske Slagterier) og også formand for L&F Søren Søndergaard. Der var stort fokus på fordele og ulemper ved fremtidens landbrug, selvfølgelig en masse andelsforeningsnak og hvordan vi som unge ser på andelsselskaberne.

En interessant ekskursionstur med god snak og sparring, både mellem landbrugsskoler, lærere og foredragsholdere.

Nicolaj Mikkelsen, Produktionsleder 2021

Besøg på Sanderumgaard.

Produktionsleder:

På spændende studietur til Holland

Produktionslederne drog i september på tur til Holland, hvor der blev hentet inspiration til nye løsninger i fremtidens landbrug, men der var også indspark til både strategiske overvejelser, innovativt mindset, ledelse og virksomhedskultur.

Hollandsk landindvinding

Vi startede med at besøge *Afsluitdijk Watercenter*, som ligger på den 32 km lange dæmning, der sikrer at store områder af Holland overhovedet eksisterer. Det var en interaktiv udstilling om, hvorledes det hollandske folk har mestret at overleve – og stadig lever i del-tæt. Der var både et historisk perspektiv, men også fremtidens klimaløsninger.

Besøg på økologisk svinebedrift

Det første gårdbesøg var ved en økologisk svinebedrift med 115 årssøer og 2600 slagtesvin pr. år. Der laves egne polte på bedriften. Økologiske svinebedrifter i Holland og Danmark er meget forskellige, når man ser

på staldene. I Holland holdes søer ved faring løsgående i enkeltbokse med åben farebøjle og fri adgang til løbegård. Der håndfodres i farestalden. Smågrisene fravænnedes efter ca. 5 uger. I drægtighedsperioden holdes søerne i store grupper i åbne stalde med fri adgang til et indhegnet græsareal. Der fodres med EFS. Klimastalden var indrettet med store stier med plads til omkring 20 smågrise pr. sti. Indendørs overdækket areal og fri adgang til løbegård. Der var ad libitum fodring. Slagtesvინene holdes i store grupper i verandastalde. Her bliver de delt ind efter vægt. De fodres med ESF, hvor de også vejes og sorteres. I samarbejde med Lely, var der to gårdbesøg, hvor vi blev klogere på, hvorledes strategiske valg og teknologiske løsninger påvirker bedriften.

Gårdmejeri med produktion af "Mijn Melk"

På familiegården hos *Yvonne og Jorden* dyrkes ca. 60 ha. Der er 130 køer på ejendommen,

▼ *Den hollandske familiegård, som er ejet af Yvonne og Jorden.*

som blev malket med to Lely A5'er. Da det er meget svært at drive landbrug i Holland, både pga. enormt høje jordpriser, men også grundet en regering, der lægger stort pres på landbruget, ville familien se nye veje for merindtjening.

I området omkring gården var der mange ejendomme. Hvis man stod bag stalden, kunne man bare se 7 i nærområdet. De andre ejendomme var gået nye veje og lavede

både is og ost. Men denne familie ville selv lave deres mælk. Dette gør de med deres nyeste investering, *Lely Orbitor*. Dette er et lille gårdmejeri, der ligger overfor stalden. Her leverer de 130 køer mælk direkte ind i et system, hvorefter det kommer igennem forskellige processer og til sidst ender i et pakkeri, hvor der både blev sat deres eget mærke "*Mijn Melk*", men også private labels på. Mælken distribueres direkte til dagligvarekæder. Det var meget inspirerende at se nye måder at tæn-

A. Der blev studeret foderrobotter på turen til Holland.

ke og gøre tingene på, og familien var meget åben.

Kvæggård med avanceret automatik

På den anden kvæggård var der en del udstyr fra Lely, både malkeroboter, robotfodring og opsamling af lort. Der var også automatisk foderblanding, hvor der på et område blev fordelt fodermidler ud på gulvet til to dage. En robotklog kørte hen over pladsen og tog de forskellige fodermidler den skulle bruge, og læssede det af hende i foderrobotten, der blandede foderet imens. Det var robotten, der vurderede hvornår der var mangel på foderbordet. Hvis der så er behov for nyt foder, begynder den at blande en ny portion. Gården havde også *Lely Sphere*, som er en miljøteknologisk løsning til gødningshåndtering, der adskiller næringsstoffer og skaber værdi af udledninger. Gulvet i stalden var et spaltegulv, men med et system, der adskiller gødning og urin og en maskine omdanner kvælstofudledning til værdifulde gødningsstoffer. Disse gødningsstoffer kan bruges til præcisionsgødning. På denne måde skabes et lukket mineral kredsløb.

Tomater og drivhuse

Der blev også tid til at besøge *Tomato World*, som er en virksomhed i Holland, der lever af at vise drivhuserhvervet frem. Det er svært for drivhusfarmere at vise deres huse frem, da der kan ske smitte for planterne. Vi fik en personlig rundtur af en tidligere tomatavler, som havde overtaget en farm fra sin far, der startede op som avler. I *Tomato World* havde de 52 forskellige arter af tomater, som de dyrkede. I hele Holland er der 10.000 ha, der er under tag, og den gennemsnitlige farm er på 10 ha, hvor de dyrker alt fra grøntsager, frugt og blomster. Der blev fortalt om nye teknologiske løsninger, som skal gøre drivhusdyrkning bæredygtig.

Turen sluttede hos *Shippers*, hvor der både blev tid til at se deres nye hovedkontor med logistikcenter, hvor trivsel hos medarbejderne var i højsædet.

En god tur med mange indtryk i et godt fællesskab.

Mie Vestergaard Frandsen

Produktionsleder og Agrarøkonom: Stor interesse for lederuddannelsen

Det blev et tilløbsstykke med mange gæster, da dørene torsdag d. 4. november blev slået op til informationsmøde om lederuddannelserne på Gråsten Landbrugsskole.

Deltagerne fik et indblik i, hvordan man kan bruge sin uddannelse i både det primære erhverv, i følgevirkningerne samt i hvordan uddannelserne er bygget op.

En af oplægsholderne var Dennis Ballhorn Hansen, der er ansat som erhvervsrådgiver ved Broager Sparekasse. Tidligere har han været økonomikonsulent ved Sønderjysk Landboforening og ved LandboSyd. Han er uddannet landmand fra Gråsten Landbrugsskole, hvor han også tog uddannelsen til agrarøkonom. Siden blev han jordbrugsteknolog, ligesom han har læst HD.

Som man kan forstå, har Dennis således en meget grundig uddannelse og erhvervs erfaring. Men Dennis pointerede, at den uddannelse, som han har haft mest brug for i sit nuværende job, er uddannelsen til agrarøkonom, da etablering som selvstændig her følger så meget.

Efter informationsmødet var der flere, der besluttede sig for at tilmelde sig AØ. Det skete med bemærkninger som f.eks. "glæder mig til et år ekstra med rigtig god læring" og "det har virkelig tændt mig til, at skulle starte på AØ".

Uddannelsen til agrarøkonom starter **tirsdag d. 1. februar 2022**.

Bent Nielsen

▲ Dennis Ballhorn fortalte om sine positive erfaringer med AØ.

▲ Der var stor interesse for at høre om skolens lederuddannelser.

Produktionsleder: Maritim undervisning i ledelse

Paddelboard eller SUP har været det helt store hit på vandet i år. Vores produktionsledere har også været afsted. For foruden at være både sjovt og en fantastisk måde at opleve vandet og naturen på – så er der også meget god læring at hente på sådan et board.

Det kan synes svært – men med vilje, fokus og målbevidsthed – og lidt instruktion - så gik det rigtig godt.

På helt samme vis som når man skal stå for driftsledelse og/eller HR-ledelse i en virksom-

hed. Eller "bare" når man skal udføre en opgave. Her er fokus, målbevidsthed, vilje også vigtige medspillere, hvis det skal gå godt.

PL'erne fik syn for sagen og prøvede det på egen krop her på paddelboards'ene eller SUP, som de også hedder – ikke at forveksle med de SOP'er de arbejder med i tema om LEAN ☺. I flot solskin på en af årets sidste sommerbadedage 14. september ved Sønderborg - med sommertemperatur både i luften og i vandet.

Dorthe Kreiberg

▲ Ikke alle undgik en tur i vandet.

▼ Paddelboard styrker mål, mod og vilje.

Elevforeningen 2021

Endnu et meget mærkeligt år lakker mod enden. Ikke mindst her i foreningen. Nu efter to år, uden at vi har kunnet afholde elevmødet, glæder vi os virkelig meget til at vi kan mødes til sommer.

Med alt, hvad der sker i samfundet omkring os, har vi fra bestyrelsens side besluttet, at vi efter de nuværende omstændigheder kan afholde et elevmøde, som vi kender det. Fra før corona.

Efter at vi nu har haft to år uden elevmøde, så har vi valgt at invitere nogle af dem, der har haft jubilæum de to foregående år. Det, vi i bestyrelsen har besluttet, er at alle, der har haft 40 års jubilæum eller mere i 2020 og 2021, vil blive inviteret til det næste elevmøde.

Efter at der nu er færre restriktioner, er arbejdet med bogen, der skal udgives i anledningen af skolens 100-års jubilæum, blevet genoptaget. Bogen forventes færdig til tiden.

Jeg vil gerne på bestyrelsens vegne sige tak til alle de årgangsredaktører, der år efter år sender ind til bladet og fortæller om, hvad der er sket i medlemmerne fra årgangens liv. Det er jeres arbejde, der er med til at holde liv i elevforeningen samt dette elevskrift.

Til slut vil jeg gerne på bestyrelsens og egne vegne ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår, hvor vi glæder os til at se så mange som muligt til elevmøde **d. 2. juni 2022**.

Rasmus Henne Lehmann, formand

▲ Emil Jepsen Kjær, Landmand 2021, fik overrakt Sydbank's rejselegat.

▲ Rikke Thomsen stod for det musikalske indslag, da årets nye landmænd blev fejret i juni.

Regnskab for Gråsten Elever fra d. 01.05.2020 til d. 30.04.2021

Resultatopgørelse

Indtægter:	
Indbetalt kontingent	127.100,00
Renter	0,00
Indtægter i alt	127.100,00

Udgifter:

Trykning af elevskrifter	65.925,75
Porto	36.142,00
PBS	9.730,90
Renter	1.055,61
Gebyrer	1.532,20
Honorar	10.000,00
Kontorhold	4.018,75
Boggaver	2.214,45
Udgifter i alt	130.619,66

Årets resultat -3.519,66

Hans Hansens mindelegat	
Sydinvest Dannebrog 378 stk.	
Kursværdi pr. 1. maj 2020	34.752,72
Kursværdi pr. 1. maj 2021	34.923,60

Beholdning pr. 1. maj 2019 772,63

Udbytte	106,80
Renter	-2,10

Beholdning pr. 30. april 2020 877,33

Beholdning pr. 1. maj 2020

Kontantbeholdning	200,00
Sydbank checkkonto	179.288,82
Sydbank m. opsigelse	100.926,56
Investeringskonto	12.642,68
Beholdninger i alt	293.058,06

Beholdning pr. 30. april 2021

Kontantbeholdning	50,00
Sydbank checkkonto	166.307,90
Sydbank m. opsigelse	100.552,99
Investeringskonto	12.627,51
Beholdninger i alt	279.538,40

Afstemning af beholdninger

Beholdning pr. 1. maj 2020 293.058,06

Årets resultat	-3.519,66
Skyldigt beløb	-10.000,00

Beholdning pr. 30. april 2021 279.538,40

GRAASTEN-LANDBRUGSSKOLE.

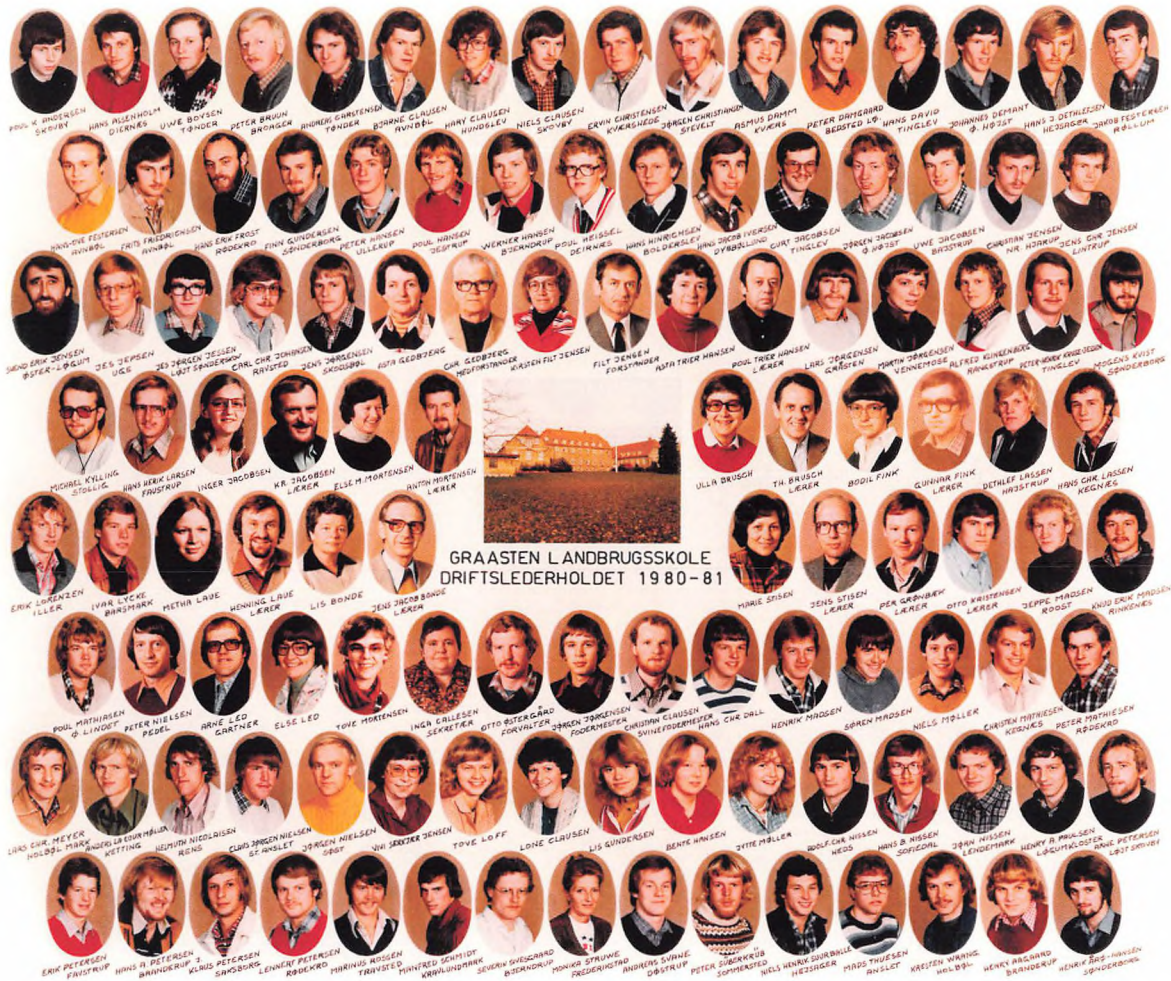
Årgang 1965-66 - (55 års jubilæum)

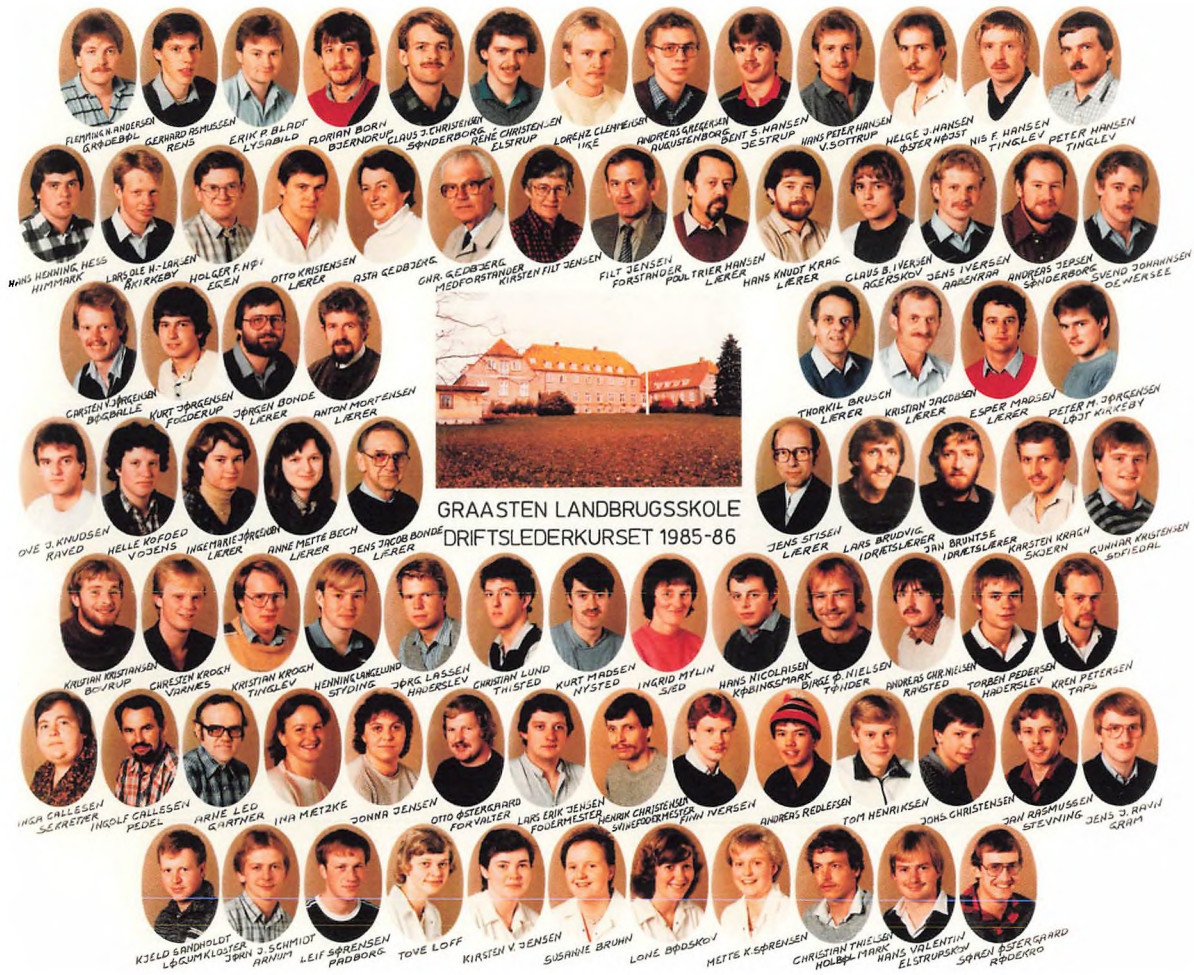
ERIK KOCH ANDERSEN ESPE
 FREDR. G. ANDERSEN ULVEMOSE
 PETER BECK ANDERSEN ABILD
 ANDREAS ANDERSEN SANGSBORG
 SVEND E. ANKER PLOV
 HENNING ABEK HØRSLÆV
 OLUF BEJERNOUM HØJLAND
 KRISTIAN BONDE TINEBLIND
 PETER BONDE NØRDBORG
 LARS R. BRANDSTROP HJINERUP
 J. O. BRODENSEN SUNDENHØJ
 PALLE BRUNZERG ULFBORG
 ASVTEEN BYG ALLEV
 HENNING BYLLEMO HJUGULLEV
 HEIK CHRISTENSEN LOVTRUP
 PETER CHRISTENSEN ABILD
 NICHOLAI CHRISTENSEN LOVTRUP
 PETER CHRISTIANSEN SKOVBY
 FREDRIK CLAUSEN SØST
 SØREN MENN CLAUSEN BRØDREDE
 THOMAS DEHLESEN DABRØVE
 PALLING ERICHSEN SØBORG
 KNUD PACE ERICHSEN HADERSLEV
 OLE ERIST SKOVBY
 HANS ESKILDSEN BETER TRAP
 MARIUS FALLESEN KESTUP
 HANSEN FREDERIKSEN RØDKÆR
 ANSERS FRIS LØGNEPLASTER
 HANS-OLUF CELEST FJELSTRUP
 CHR. GLASER KLIFLEV
 HANS TH. GRAU OKSBAJ
 GUNNAK SCHMIDT HANSEN HANSEN LUTZENGROVE
 JOHN LYNGHØJ JENSEN SEBBERG
 ERIC HANSEN ØVERÅEN
 KRISTIAN HEISE KLIFLEV
 ANNE HERRMANNSEN BRØDREDE
 PETER G. HOLM SØGE HESSELØR
 KATA GEORGSEN
 CHR. GEORGSEN L. RABER
 HENRIK KRISTOFF JENSEN
 SV. VILHELMSEN JENSEN FØRSTENHØJ
 ADRIAN HANSEN
 POUL TRIER HANSEN L. RABER
 TAGE HOLM KARRER TØRSTED
 SØREN HØJGAARD HEDERV
 ANSLET MØYER HØJLAND
 JENS HARETRUP ANSTRUP
 JENS CAROLINE HØRLEV
 KRISTEN JAKOBSEN HANDBÆK
 SØREN JAKOBSEN HANDBÆK
 REGINA JENSEN HOLLUND SØST
 KAD VILLER JENSEN CAROLINDBJ
 VALDEMAR JENSEN HJEMMELEV
 ELLE HARE MØRTESEN LÆRER
 ANTON MØRTESEN LÆRER
 NIELS KRISTENSEN NYRØDMARK
 NIELS KRISTENSEN VEDSÅS
 PETER LANGE STØDTERUP
 CHRISTINI EMBØRE L. RABER
 LIS BONDE
 J. O. BONDE LÆRER
 ULLA BRUGH
 TH. BRUGH LÆRER
 HENRY JOHANNSEN ØSTERSØ
 NIS JOHANNSEN ØSTER
 JOHN GUMMELBY NEDER ØRLEV
 HANS MOFF SOMMERSTED
 ESTER KRISTINE HOLLUND
 MARIE STIECH
 JENS STIVEN LÆRER
 FREDR. LARSEN HJUGULLEV
 HANS KR. LARSEN PØL
 JOHANNES LENDER SØLS
 SØREN E. LINDBERG BRØDRE
 PETER LARSEN SØRSTEDEN
 A. P. LINDEN RUMHØJ
 KNUD ERIK LYNGE HVIDØR
 SØREN SØRENSEN ØYV
 MATTHEJEN FRÆYLEV
 ESTHER PEDERSEN
 SVEND PEDERSEN PØDEL
 ELLE LED
 ANNE LED GARTNER
 FREDR. HENNINGSEN ØVILVÆR
 GUNNAK NIELSEN FØDERMESTER
 KNUD LARSEN SVINEFØDERMESTER
 HANS PETER J. PEDERSEN
 POUL SÆNSGAARD
 HENNING MATZEN GJESTEN
 THOMAS HANSEN LØVTEVJ
 JENS MICHAELSEN KORUP
 HENRIK P. NIELSEN HVIDENHØJ
 FREDR. NIELSEN LANGSTED
 CHRISTIAN NISSEN ØLBER
 JOHN ØSTGAARD NISSEN HARTVE
 PETER HANSEN ØRØD
 THEODOR ØHLSEN ÅRSET
 INGER MADSEN KØKKENLÆRER
 ELSBETRIE UNGER
 HILDA JENSEN
 ANNE-GEITHE R. JENSEN
 KARE GRAU
 INGE PRINDS
 HENRIK ERIK PØVLSSEN MÅRSTRUP
 HANS PEDERSEN VEDSÅS
 JOHN HANSEN HANSEN TØFTEN
 POUL K. PEDERSEN HESLØV
 CHRISTIAN PETER MØYER HESLØV
 ANNE KARLSEN HJUGULLEV
 PETER CARL BONDE TØNDR
 KAD SCHMIDT SKUDSTRUP
 P. SCHMIDT UGE
 E. JØNER SCHMIDT HALLK
 NIS FREDERIK SCHULTZ KØLN
 NIS SKOU CARLSEN
 JES HANSEN SKOTT PØDELSTØP
 H. G. SØRENSEN ØRØD
 VEDSÅS
 EBBE FREDR. SØRENSEN NYVÅLLEV
 NIELS K. THULESEN BEVTOFT
 POUL ERIC THOMSEN SØLLING
 KARL-JØSEF JENSEN SPANDET
 PETER WIND TH. LØGUM
 HENNING WILHELMSEN HANSEN
 HANS WILHELM WILHELMSEN
 ANDERS ØSTGAARD GØRÅV
 ERIST ØSTGAARD HANSEN

GRAASTEN LANDBRUGSSKOLE
 1970-71

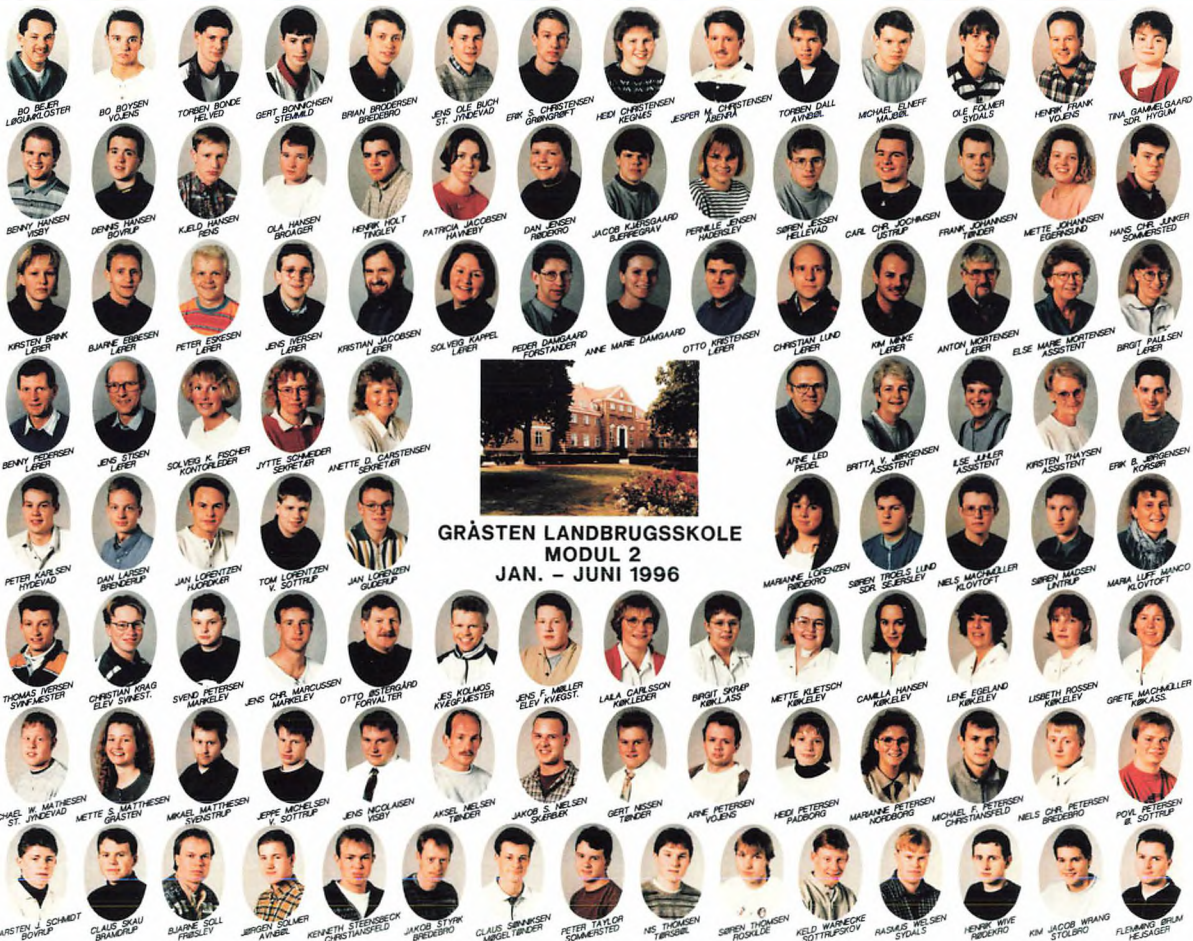

GRAASTEN LANDBRUGSSKOLE
DRIFTSLEDERKURSET 1985-86

**GRAASTEN LANDBRUGSSKOLE
FAGLIG-TEKNISK/DRIFTSLEDERE
1990-91**

GRÅSTEN LANDBRUGSSKOLE
MODUL 2
JAN. - JUNI 1996

GRÅSTEN LANDBRUGSSKOLE
FAGLIG-TEKNISK
2001

Argang 2011 Landmand Kvæg
(10 års jubilæum)

Argang 2011 Landmand Planter
(10 års jubilæum)

Ärgang 2011 Landmand Svin
(10 års jubileum)

Årgang 2016 Landmand Kvæg
(5 års jubilæum)

Årgang 2016 Landmand Planter
(5 års jubilæum)

Årgang 2016 Landmand Svin
(5 års jubilæum)

Nyt fra gamle elever

Årgang 1957-58

**Redaktør: Povl Solmer Frank,
Svanevej 4, 6500 Vojens
E-mail: svanevej@privat.dk
tlf. 7454 1001 / 4028 5670**

For nylig havde jeg fat i årsskrift 1958. Under årets gang for vor årgang, skriver forstander Sv. Karlskov Jensen som kommentar til et 9 mdrs. hold på 23 elever af i alt 113 i skoleåret: Det er langt det største sommerhold, der har været på skolen. De sidste tre måneder er værdifulde, og mon der ikke frem over vil blive endnu mere brug for at kunne planlægge og beregne dispositioner i landbruget. Jeg tror det!

I 2021 kan forudsigelsen til fulde bekræftes. Skoleterminer m.v. er ændret totalt. Betragtet

som kuriosum i nutid gik 36 elever i april 1958 op til eksamen som kontrolassistenter.

Ved vort 50 årsjubelæum i 2008 besluttede jeg at ophøre med at sende spørgekort. Gennem årtier havde jeg sendt med treårige intervaller med svindende svarprocent. Frem til 60 årsjubelæum i 2018 blev der på forskellig vis skabt kontakt til og nedfældet oplysninger for stort set alle og publiceret i årsskrifter. Basisdata var skabt for 106. Supplerende data for 18 i 2019 og 2020. Fortsætter nærværende efter kontakt med korte besøg hos syv og tlf. kontakt til 12. De sidstnævnte tilkendegiver, at jeg vil være meget velkommen til enhver tid. Der ønskes nærvær og samtale. Nutid er med overgang til det digitale for mange svært tilgængelig, uoverskueligt og upersonligt.

Besøg aflagt hos

Randi og Stephan Elkjær, Slagelse - Mange-årig bopæl på landbrug vest for Slagelse er overladt til næste generation. Er tilflyttet hus i rolige omgivelser. Slagelse er et godt stop for mig på vej til familie i København nydende Randis servering i top.

Peder H. Smidt, Arnum - Med ærinde i Esbjerg stoppede jeg op midt på dagen. Det blev til en times snak afsluttende med løfte om, at jeg kom ind på hjemvejen. Det skete og med køretur i sognet med kig på afgrøder og de få landbrug i drift. Søn fører landbrug videre som deltid med 50 ha.

Marianne og Erik J. Nielsen, Højer - Formiddagsbesøg med kaffe og hjemmebag fulgt af kyndige betragtninger vi hver især søgte at bidrage med. Erik er noget hæmmet på syn.

Henry Johanning, Øster Højt - Første besøg på en dagsturné. Vi fik under en del af besøget selskab af en kommunal sundhedsplejer, som kommer et par gange om dagen. Udover landbrugsemner gav det god mulighed for at få vendt forhold i den offentlige sektor. Søn Peder har fuld gang i kvægbedrift. Sønesøn Jakob følger trop

Karen Marie og Jes Petersen, Krusaa - Har i over 20 år passet hus og have udi mindste detalje på en naturskøn parcel efter salg af landbrug. Mangt og meget fik vi frisket op over en kop kaffe og boller med ost. Tre døtre med familier holder dem godt i gang.

Kirstine og Peter Bonde, Bolderslev - Kom der ved middagstid til et veldækket frokostbord. Peter er ikke for godt gående, men svigter ikke sin mangeårige opgave med fodring af kalve morgen og aften på sønnens kvægbedrift i Uge. At spille skat fylder fritiden og som spilkoordinator såvel i Aabenraa som i Rebbøl.

Esther og Peter Alnor, Felsted - Efter sublim fortæring hen over formiddagen blev tiden strakt med opfriskende rekognoscering i flere sogne. Esther havde kaffebord klar og debat fulgte i en bred vifte. Blev suppleret af søn, som stødte til. Sundhed har for ham medført salg af landbrug.

Telefonkontakt har jeg gennem alle tider primært opfattet som god mulighed for at give en besked, ikke de lange samtaler. Det synspunkt har jeg været nødt til at ændre, når emnet er lidt nyt til Graasten-årsskrift. Som nævnt tidligere opfordres jeg for det meste til at komme på besøg.

Holger Hansen, Lindeballe - Hustru Inge afgået ved døden i forår 2021. Tillige fætter **Hans Henrik Hansen** i 2019. De havde værelse sammen. Havde haft mink fra 1985 til 2004, så vi fik drøftet den fatale likvidering af minkerhvervet. Er nabo til Søren Søndergård, landbrugets nye formand. Har fulgt op med kontakt til Hans Henriks hustru, også med navnet Inge.

Johannes Rosendal, Vejle - Var også blevet enkemand, sommer 2021. Vi kom ind på hans mangeårige arbejde for Dansk-Lettisk selskab. Afviklet med en formue på 1,2 mill. kr., som blev overført til en lettisk landbrugsskole.

Erik Schmidt, Toftlund - Vor samtale drejede sig primært om hans venskab og samvær med **Hans Knop**. Efter 50 årsjubileet mødtes de hyppigt. Erik kunne meddele, at Hans Knop, bosiddende i Pinneberg, var afgået ved døden vinter 2021. Bisat Kollund Kirkegård.

Kurt Aggeboe, Horne - Nyder livet i Horne med hustru Bessie. Holder øje med det afhændede kvægbrug, som er i fortsat drift og nu med 200 økologiske køer.

Hans Madsen, Felstedskov - Har netop solgt sit landbrug og vil flytte til Stubbæk.

Niels Peter Bundesen, Koldkaad - Hustru Inge død i maj 2021. Bor i aftægtsbolig. Søn har overtaget landbrug, hvor al jord er bortforpagtet.

Kresten Appel, Rangstrup - Bor i 3. generations aftægts hus med hustru Sofie. Landbrug overtaget af søn som deltid.

Johan Bruun Jensen, Timring - Ældste nulevende, 92 år. Hustru Doris er god hjælp.

Vølker Kopatz, Haarby - Har skiftet bolig fra Voldtofte med hustru Gerda.

Knud Ebbesen, Hammershøj - travlt optaget med alle tre børn bosiddende indenfor 20 km og sammen med hustru Aase. Vi fik en snak om brorsøn Eskild Ebbesen, netop med i konkurrencen om største idrætsnavn i 125 år. Valget faldt på Michael Laudrup. Vi var enige om, at den takketale han holdt var eminent god. Præciserede at ingen er den bedste.

Marie og Erik Ejvind Jensen, Bogense - Tlf.nr. til Erik var forlist. Vidste at hustru Marie stammede fra Abterp. Fandt ad den vej frem til søster Karen, som viste sig at være gift med min højskolekammeret Peter Knag (Frederiksborg 1953-54). Med søstersammenlægning var kontakt etableret. Marie tog tlf. og kunne meddele alt vel. Gav løfte om kig ind i tilknytning til mine bilture undervejs til familiebesøg i København.

Carl Volmer Johansen, Cerritos, Californien - Jævnlig tlf. kontakt. For det meste med snak om hans tid i Danmark frem til 1959 og derfra med fortælling om de gode år i Californien. Prøver at holde ham op på, at han skal følge datterens ønske om en rejse til hans fædreland.

Vil undlade betragtninger om "rigets tilstand", som ellers nok kan være årsag til undren. Vil i stedet fortælle en lille historie. Var bænket til et sølvbryllup. Spurgte manden til min venstre borddame, hvor han kom fra. Svaret var Kliplev. Nævnte så at jeg havde været på landbrugsskole med to fra Kliplev, Johan Nielsen og Jørgen Hansen, Lykpold, hvortil han svarede: Det er min Far!

I 2023 er det jubilæumsår, 65! - 1. november 2024 fylder skolen 100 år! -To begivenheder!

Glædelig jul - Godt nytår
Povl Solmer Frank

Årgang 1958-59

**Redaktør: Svend Nissen Hansen,
Nygade 59, 6900 Skjern
E-mail: svend.n.hansen@gmail.com
Mobil 4015 3986**

Sidste år bad jeg om at få mailadresser og mobiltelefonnr., så jeg kunne sende invitatio-

ner ud på den måde. Det lykkedes at sende 8 mails og 10 sms'er på telefon.

Hertil kommer, at der fra listen er to døde i 2020:

Jørgen Jensen, Stidsmøllevvej 13, 8740 Brædstrup og

Jens Erik Jensen, Gammelbyvej 46, 6100 Haderslev

Og 1 død i 2021:

Jens Mikkelsen, Skjold Kirkevej 14, Skjold, 7130 Juelsminde.

Her er så, hvad jeg fik forbindelse til:

Christen Clausen, Østervej 24, Sydals skriver:

Her hos os går dagene deres vante gang. Alderen mærkes jo. Helbredet er dog ganske udmærket for os begge. Vi har heldigvis meget at glæde os over. Begge vore sønner har stadigvæk deres gode job og alle 5 børnebørn har alle et arbejde, som de er meget glade for. Og de 3 oldebørn trives og er sunde. Nok om os.

Jeg tror aldrig landbrugserhvervet har stået over for så store udfordringer som nu. Jeg ser det som en næsten umulig opgave, selv om dagens landmænd i mine øjne er meget dygtige.

Jeg vil gerne sende en hilsen til alle i vores årgang og en speciel tak til dig Svend for det store arbejde, du har påtaget dig som vores årgangsredaktør.

Med venlig hilsen
Christen Clausen

Henning Baagø Jepsen, Thomghavevej 1, Mjang, Sydals (nu flyttet til Hørup Bygade ?), Høruphav skriver:

Jeg kan kort berette, at jeg har forladt Mjang, huset kom til salg 25. juni og var solgt i løbet af 22 dage stort set til prisen med et lille afslag med overtagelse d. 1. oktober. Min hustru kom på Hørup Plejehjem d. 1. maj. Jeg har købt en andelsbolig på Hørup Bygade, Høruphav, som jeg flyttede ind i her til september. Det har været en travl sommer, først 13

fremvisninger af huset og en masse flytterod. Jeg håber at komme på plads i løbet af vinteren.

Jeg klan yderligere oplyse dig om at Jørgen Jacobsen fra Havnbjerg er død her det sidste år.

Hilsen til alle
Henning Jepsen

Villy Thyregod Jensen, Rovedvej 1, Vejen:

Har fået et andet nr. på vejen, hvor han fortsat bor. Ny adresse: Gammel Rovedvej 10, Vejen fortalte han i telefonen. Han er "ny" på vor liste i år, men han har da været med i flere år før.

Han har desværre ikke fået elevskriftet, trods det at han har sendt bidrag ind flere gange tidligere!! Han siger, at han ikke ønsker at betale mere!! Han ringede tilbage og siger, at han ikke ønsker en ny indmeldelse og takkede for vor indsats og skulle hilse alle i vores årgang fra Hanna og Villy Thyregod. Jeg lovede, at jeg ville komme med et par elevårsskrifter snarest og måske få at vide, hvordan familien har det.

Hans V. Christensen, Stenderup 8, Sønderborg fortæller i telefonen at han har to sønner, der har arbejde, hvor den ene er ingeniør og den anden er i IT-branchen. Han har 6 børnebørn og nu 3 oldebørn. Hans hobby gennem 50 år er ringridning, men hans hest døde i år, så nu er det slut med det. Han har 4 td. land, hvor han har flere heste til at gå.

Så går han til kortspil "lige ud", det spilles vist specielt på Als og sender hilsen til alle.

Jens Mikkelsen, Skjold Kirkevej 14, Skjold, Juelsminde:

Hans kone Elin sendte en sms tilbage og fortæller, at Jens desværre døde d. 29.april 2021 efter kort tids sygdom. Jeg takkede for svaret og kondolerede med hendes tab. Det var jo ikke lige det jeg forventede, men jeg håber du selv har det godt. Jeg ved hvordan det er, da jeg mistede min kone d. 15. august i år.

Knud Bent Theilgaard, Dalsgårdvej 18, Graasten, har jeg talt med i telefonen. De havde det godt og nyder pensionisttilværelsen, ellers ikke noget at berette.

Kaj Valentin, Holmskovvej 9, Elstrup, Nordborg, har sendt en mail:

Jeg har ikke noget nyt til jer i år. Tove og jeg er her i Holmskov på 33. år. Venlig hilsen Tove og Kaj Valentin. Red.: Intet nyt som her er da godt nyt. Oldebørn, stor have og 60 vinstokke. Det giver da beskæftigelse. Mon vinhøsten er bedre i år?

Uffe Kobberø, Fjordvejen 162, Graasten, skriver i mail:

Vi bor stadig på bakken bag gården Ballegård med Danmarks flotteste udsigt ud over Flensborg fjord. Vi kan se til Broager Kirke ud over Holnæs, Lyksborg til Okseøerne, langs Fjordvejen i Sønderhav og indtil indsejlingen til Flensborg, så vi har altid noget at se på. Ikke mindst om sommeren er der meget aktivitet på vandet. Vi har boet her siden 2000, altså 21 år, og så længe vi kan køre bil, bliver vi nok boende. Vi har en ret stor have at passe + 4 bifamilier. Det holder os i gang. Jeg døjer en del med ryggen og er for tiden på et rygekursus i Nybøl. Det hjælper nok lidt på det, men det er nok kun så længe kurset varer. Ellers har vi det godt begge to med de skavanker, der følger med alderen. Vi synger endnu i Padborg Sangkor, det er altid dejligt at synge, så det nyder vi så længe vi kan. Vi kører ud og går en del ture i området og har det godt med det. En hilsen til alle nulevende fra årgang 1958/59.

Hans Christian Christensen, Lerbjergparken 5, 2. th, Sønderborg fortæller i telefonen, at de bor i sommerhuset i Vemmingbund hele sommeren. Han har været på besøg på skolen i sommer og beundret hvordan det går.

H.C. har gennemgået en øjenoperation i sommer, men nu efter et par måneder går det bedre. De har været på "turisttur" til Ringkøbing ellers ikke været nogen steder. Hilsen fra Sigrun og Hans Christian.

Bjarne Christensen, Askelunden 6, Givskud, Give fortæller i telefonen, at han nu har fået morfin i 1 ½ år mod knoglekræft i hele kroppen. Han og Jutta passer selv hus og have endnu, men har ikke noget at fortælle andet end at det er forfærdeligt at have en "kemo-hjerne." Bjarne fortæller endvidere at en anden fra holdet, Holger Hansen, Lindeballe

er på plejehjem med sygdom (er heller ikke medlem af elevforeningen). Bjarne fortæller at

Villy Petersen, Trehøjevej 1, Højgård, Give, er blevet syg og kommet på plejehjem, efter at have været enke i flere år..

Helge Hansen, Tøndervej 2c, 6500 Vojens, fortæller at han fortsat har månedlig telefonkontakt både med venner i USA og Australien og at han stadig har nogle haver at passe. Han siger, at det er rart fortsat at have de kontakter og samtaler. Han sender hilsen til Årgang 58/59.

Red:

Det har ikke kun været coronavirus, der har huseret i år. Kirsten har fortsat været på plejehjemmet indtil hun døde d. 15. august i år. Efter at have besøgt hende hver dag siden dec. 2018 er jeg ikke kommet rigtig i gang siden. Jeg berettede sidste år om vores situation. Aktivitetssentret er ved at lukke helt op, det er rart. Jeg er ikke rigtig oppe på mærkerne endnu, men livet skal jo gå videre.

Næste år mødes vi på Graasten Landbrugs-skole d. 2.juni.2022 til elevmøde.

Svend Nissen Hansen

Årgang 1959-60

**Redaktør: Mads Schmidt Eriksen,
Lusigvej 7, 6430 Nordborg
E-mail: mse@bbsyd.dk**

Ingen indberetning i år .

Årgang 1960-61

**Redaktør: Jørgen H. Møller,
Sneppevænget 14, 5610 Assens
E-mail: sneppe14@mail.dk**

Kære holdkammerater.

Så er der igen nyt til elevskriftet. Desværre har jeg kun fået to tilbagemeldinger på mine udsendte henvendelser. Men lidt har også ret. Tak for det, Hans og Enevold.

Hans Duus sendte mig dette på mail:

Kære gamle Gråstenelever.

På Sydals har vi lige oplevet en god høst, et fint efterår, såningen er gået godt, alle markerne er fint lysegrønne nu.

Alderen er begyndt at trykke, men det skal jo ikke afholde os fra at deltage i forskellige aktiviteter som cykling og gymnastik. Jeg har et hold gamle drenge 60 + samt stolegymnastik, hvor den ældste er 95 år, så bevæg dig og bevar dig.

I året 2009 kunne slægten Duus fejre 300 års-jubilæum på samme gård, vi samlede 56 personer, som har tilknytning til gården. Vi har 4 piger, 4 svigersønner og 11 børnebørn, Vi kunne i 2016 fejre guldbryllup. Med små justeringer har vi det godt. Vi har forpagtet vores 60 ha ud for 3 år siden.

Venlig hilsen til jer alle
Anne & Hans Jørgensen Duus,
Fjeldby 6, 6470 Sydals.

Enevold Jacobsen ringede til mig den 23. oktober.

Han havde lige fået mit brev, som var afsendt den 27. september.

Altså ca. 4 uger efter. Der er åbenbart ekspeditionstiden for et brev fra Assens til Haderslev.

Enevold oplyste at de solgte deres to gårde for ca. 20 år siden til deres datter og svigersøn. Det gik desværre ikke så godt, eftersom investeringerne var overgået indtægterne. Efter salget flyttede de i hus i Starup, hvor de bor nu, og trives godt.

De har to døtre, hvor den ene er psykolog i Norge og den anden sygeplejerske.

Enevold havde fået et problem med en lille tå, men havde undgået amputation.

Han gjorde dog brug af en rollator.

Dette var hvad jeg fik noteret ved vor samtale.

Enevold Jacobsen, Starup højbænge 1, 6100 Haderslev.

Hos os her i Assens er alt vel.

Desværre blev elevmødet også i år aflyst, hvor vi kunne have fejret 60 årsjubilæum. Næste års elevmøde bliver **d. 2. juni 2022**, hvor vi får lejlighed til at samles om 60 års jubilæum. Håber at mange vil møde op denne dag.

Med dette ønskes alle en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Jørgen

Årgang 1961-62

**Redaktør: Holger Warncke, Blansvej 10,
Bovrup, 6200 Aabenraa
E-mail: warncke@bbsyd.dk
Mobil 20640471**

Mojn ålsammel!

Ja, jeg kunne også have indledt med: "Mojn til den skrivelystne årgang", for min opfordring til at sende mig lidt nyt er fulgt af hele 7 ud af 10. To breve kom – tre uger efter afsendelsen – retur med påskriften: "adressen ukendt". Man kan ikke med rette beskyldes PostNord for at være "hurtig i vendingen"...! De indkomne svar følger herefter, men først en gammel nyhed, der ikke nåede at komme med sidste år.

Helge Peter Paulsen ringede en aften sidst i oktober og var godt klar over, "han var mæ e sill tåch". Vi fik os en god snak om gamle elever og mindedes skoleopholdet for 58 år siden. Inden for landbruget har meget ændret sig siden da. Efter de stoppede med at drive landbrug, har Helge og hans kone i mange år drevet Bed & Breakfast fra eget hjem og senere også fra et nabohus, de købte for nogle år siden. Begge steder har storslået udsigt over Drejet (dæmningen) til Kegsnæs. Trods Coronatiden – med alle dens restriktioner – har de den seneste sæson haft ikke færre end 200 overnatninger.

Lidt efterårsferie blev der også tid til hos en nevø på Sjælland (tror jeg nok, det var)? Samme nevø driver økologisk landbrug med fritgående høns fordelt på 7 huse. Husenes størrelse og hønsenes antal, fik jeg ikke lige fat på! På hjemturen blev de påkørt bagfra ud for noget vejarbejde ved Vissenbjerg på Fyn. Hel-

digvis ved lav hastighed, og derfor kun materiel skade.

Som hobby er Helge "noget ved musikken", som han udtrykte det. Han synger i Sønderborg Mandskor og er også i stand til "at blæse os alle et langt stykke" på sit jagthorn!!

TAK for snakken Helge. Herligt, med din humor...!

Karen Hansen (gift med **Laurits Hansen**) ringede en dag i august og fortalte, at Laurits døde d. 19. april i år. Jeg havde ikke lige papir og blyant på mig til at tage notater, så Karen lovede at sende mig en mail med yderligere oplysninger og skriver heri: Laurits boede de sidste 2 år på et godt plejehjem 4 km fra mig. Han var glad for at være der, men det sidste år måtte han i kørestol og skulle have hjælp til det meste. Det tog hans humør, han blev trist – nok også pga. Corona, hvor plejehjemmet blev lukket for besøg i 4 mdr. Laurits blev bisat fra Nørup Kirke d. 23. april. Det blev trods alt en god dag. Der var åbnet mere op, så vi var ca. 60 samlet, og vi måtte SYNGE. Det var vigtigt for os.

Karen skriver videre: Jeg bor i vores hus endnu og har det godt. Går til krolf to gange om ugen plus det løse, og så har jeg en dejlig stor familie (38). Det giver mange gode sammenkomster. Jeg vil gerne blive ved med at være medlem af Elevforeningen og håber, det bliver muligt at samles til sommer til 60-års jubilæet! Stor hilsen til hele årgang 1961-62.

Kuriosum: Som nogle vil huske, fik Laurits lidt mere ud af skoleopholdet end blot teoriundervisningen udi det landbrugsfaglige. Han fik også et godt øje til Karen, som var ansat i køkkenet. "Det gode øje" blev gengældt. De blev gift, stiftede familie og drev i mange år landbrug med en jersey-besætning.

Jes Peter Skovgaard Petersen skriver: Den 2. okt. 1971 blev vi gift og havde overtaget ejendommen efter mine forældre. Jeg havde startet en rugeægsproduktion i 1968 med 5000 høns til Holmegårds Rugeri i Ragebøl. I 1978 byggede vi en løsdriftsstadl til 80 malkekøer og udvidede senere med yderligere 5000 høns. I 2004 stoppede vi med køerne og fortsatte med ægproduktion til Hedegård Ægpakkeri. Senere udlejede vi hønsehønsene til et privat ægpakkeri.

Jeg har altid haft lyst til traktorer og så nu muligheden for at dyrke min interesse for gamle traktorer. I 2008 åbnede vi et traktormuseum – www.munkegaard-traktormuseum.dk – med ca. 130 veterantraktorer. Det har siden udviklet sig til 275 veterantraktorer i dag, og da der kommer en del besøgende, er det efterhånden blevet en "heltidsbeskæftigelse"!

Privat har vi 2 piger og 4 børnebørn. Jes Peter sender en venlig hilsen til vort hold.

Hans Peter Sørensen ringede en aften og syntes, han egentlig ikke havde meget nyt at fortælle. Dog mindedes han, at han delte værelse med Jørgen Moos lige over hovedtrappen, der jo var ret så befærdet. Han er udmeldt af Elevforeningen, men er stadig interesseret i skolen og dens drift. Hans datter og svigersøn havde i år lejet et sommerhus i Fisknæs (forstod jeg), og i den forbindelse var de forbi Landbrugsskolen og på besøg i Historiecenter Dybbøl Banke, hvor svigersønnens far har indtalt en video om slaget i 1864.

Hans Peter nyder ellers tilværelsen med bl.a. at spille badminton med 10 "kammersjukker" og herunder især "3. sæt" med socialt samvær. Hans kone arbejder som frivillig i Ældresagen i Odense. Der er meget arbejde med ikke mindre end 90 kontakter. Han var aktiv som lagermedarbejder i et større firma (tror jeg nok, det var) i 8 år, men stoppede som 70-årig. Vi aftalte, jeg ville kontakte ham, når jeg kendte datoen for vor jubilar-sammenkomst, så han kan være med.

Svend Erik Rudbeck skriver i sin mail tilbage, at han ikke har det store at berette, men synes holdet var heldig med valget af redaktør for vores årgang. Han mindes ikke, der nogensinde har stået "ingen indberetning" for årg. 1961/62. (Redaktøren takker hermed ydmygt for anerkendelsen og lover at forblive på posten, til han "falder af pinden", eller han måske bliver væltet ved jubilar-sammenkomsten til elevmødet næste år? Vi får se?).

Svend skriver videre, at det hos dem går, som det nu kan. Christa har desværre problemer med at huske og er meget gangbesværet.

Hun er i aflastning to dage pr. uge og er heldigvis glad for det. Ja, det er vi begge.

Jeg selv gør, hvad jeg kan for at holde mig i gang med bl.a. seniorgymnastik, lidt jagt og hundetræning + en stor have. Han har ikke kontakt med nogen fra holdet, men læser hvert år med spænding nyt fra Årg. 1961/62.

Svend sender en hilsen til hele holdet.

Peter Troelsen takker for henvendelsen og skriver, Laura og jeg har siddet i hus i Toftlund i 20 år nu. Det var lidt af en tilvænnning i begyndelsen, men man finder jo sine metoder med tiden. Jeg har 2...

1. Har du for meget energi: Skynd dig at sætte dig ned og håb så, at det går over!
2. Tag ud til sønnen på Mergelland (160 køer + 2 Lely malkerobotter – lige udskiftet med nye – de gamle havde kørt i 20 år). Der er der altid nok at tage fat på, og jeg kører som regel mit eget lille projekt, der er afpasset mit eget tempo.

Vi har fået fire – nu næsten gråhårede – børn, der alle bor i en radius af 10 km fra Toftlund og alle er veletablerede på forskellig vis. På bundlinjen: Vi har haft et rigtig godt liv og bestræber os på, at det må fortsætte lidt endnu.

Peter slutter: Jeg håber, du kan bruge min skrivestil. Det er ikke så tit, jeg har en blyant i hånden. Venlig hilsen Laura og Peter

Jørgen Thomsen ringede en aften, hvor jeg var til møde og havde stillet telefonen på "Lydløs"! Dagen derpå ringede jeg tilbage og fik en god snak med Jørgen. Han indledte med et: "Skriv no it få måje", og den formaning tog jeg til mig. Jeg kan dog røbe, at han har lidt problemer af forskellig art med helbredet, men at de ikke forhindrer ham i hver sommer at deltage i mange ringridninger, herunder også her i Bovrup. Jeg er så heldig at være nærmeste nabo til ringrider-pladsen og følger hvert år den spændende dyst. Jørgen bad mig hilse holdet. Dette være hermed gjort!

Helmer Sander-Larsen har fået ny mailadresse. Det var jeg ikke klar over, så da jeg fik en automatisk besked tilbage om den nye, reagerede jeg ikke straks, men prøvede senere,

da jeg intet hørte fra Helmer. Han skrev flukstilbage, at den nye adresse udsendes automatisk – uden at han selv får besked om indkommet mail. Det er deres søn Jørgen, der ordner det. Han er EDB-ekspert og er ansat hos PET, hvor han styrer internettet.

Helmer skriver videre: Vi har det godt begge to og er sluppet for skavanker indtil nu. Vi har nu boet på Gaasbæk i 15 år. Jeg er næsten hver dag henne på Saxgaard for at hjælpe lidt til hos vor yngste søn Jacob. Gerda driver stadig sin zoneterapi-klinik her på ejendommen. Efter Coronaen er der ved at komme gang i den igen. Vore 2 piger Helle og Jette er stadig sygeplejersker i Odense og Århus. De har ikke strejket, da de er ansat på henholdsvis hjerteafdeling og intensivafdeling, som ikke kunne strejke!

Henne på gården er der sket lidt ændringer. Jacob lejede svinestaldene ud til Måling Aviscenter for 6 år siden. Lejemålet er lige nu forlænget med 10 år.

De er glade for de lidt gammeldags stalde, jeg har bygget gennem tiderne. Jeg har aldrig kunnet lide fuldspalter, har altid bygget med ¼ spalter ude ved væggene og skraber under. Måling har 10% mindre benproblemer her, end hos den anden ejendom, de har lejet – med fuldspalter. Så pasning af grise og indvendig vedligeholdelse er deres problem!

På marksiden er der også sket lidt ændringer. Vi har haft Kresten Bonefelds ejendom forpagtet i 20 år. Den kom til salg sidste år, da Mimi Bonefeld købte hus i Sønderborg. Jacob bød ikke på ejendommen, da han ikke ønskede udvidelse af Saxgaard, som han nok er sidste generation på. Han og Karina har 2 piger, og det er ikke sikkert, at de bliver ved landbruget!

Her på egnen sker der også store koncentrationer af jord og ejendomme. Jeg må indrømme, at jeg ville ikke gerne være landmand i dag med den størrelse gårdene har i dag og alle de regler og kontroller, der er fra det offentlige. Gerda og jeg har været glade for den tid, vi var selvstændige, men nu nyder vi den gode tid, vi har på vores lille "husmandssted". Samtidig fortsætter vi med at gå til gymnastik

og ældredans, og vi planlægger – sammen med nogle venner – at tage til Landsstævne næste år i Svendborg. Vi har også en aktiv senior-landbrugsforening, som vi altid deltager i. Her møder vi også nogle af de gamle Gråsten-elever, vi var sammen med på skolen.

Helmer slutter med en hilsen til redaktøren og minder om, at vi til sommer har 60-års jubilæum.

Jørgen Petersen (også kaldet "Jørgen Snedled" efter sit fødehjem – gården Snedled ved Varnæsvej) har egentlig ikke svaret direkte, men ved en privat fødselsdags-komsammen her d. 17. okt. snakkede jeg lidt med ham og bad om lidt oplysninger til "Nyt fra Gamle Elever". Svaret var: "Do kinne mæ jo – skriv, va du tøs – men gye et kort"! Det vil jeg så gøre. Jørgen og fru Karen hører til vore meget gode venner, og jeg ved, han bl.a. rider med til næsten samtlige ringridninger i Sønderjylland – store, som små – også den her i Bovrup. Et enkelt år blev det til ikke færre end 28.

Jørgen fyldte 82 år d. 28. sept. I den anledning var jeg inviteret med til "drengegilde" en formiddag i deres hjem her i Bovrup. Altid en hyggelig formiddag med lidt god mad og lidt at skylle den ned med...!

Christian Iversen og fru Rita mødte jeg i sommer i Davidsens Byggemarked i Rødekro. De har det godt, men mærker at alderen begynder at trykke. Hurtigt faldt samtalen på "gamle dage" og dermed også på vort ophold på Landbrugsskolen. De har fornyede relationer til skolen, idet deres svigersøn er bror til vor forstander Bjarne. Christian satser på at møde frem til jubilæet til sommer.

Hvert år er der desværre også oplysninger om holdkammerater, der ikke lever mere!

Christian B. Schmidt døde for fire år siden, fortalte hans enke mig i en opringning – kort efter hun havde modtaget mit brev.

Aage Erlang Henningsen sov stille ind d. 26. oktober 2020. Det skrev hans børn i en annonce i JydskeVestkysten

Hans Lildholdt døde d. 7. oktober i år. Hans boede hele sit liv i Løjt Kirkeby, hvor han og fru Bodil drev landbrug i mange år. Han blev begravet fra Genner Kirke og jordfæstet på Løjt Kirkegård.

Vores chefredaktør Bent Nielsen har sendt mig en mail og gjort opmærksom på, at vores 60-års jubilarsammenkomst finder sted i forbindelse med elevmødet **torsdag d. 2. juni 2022**. Elevmødet annonceres også hvert år på side 2 i Årsskriftet.

Det var alt for denne gang. En stor TAK for alle svarene. De har givet mig en masse "meningsfyldt arbejde". Herligt!! Jeg ser hen til stort fremmøde til vort jubilæum. Husk tilmelding...!

Alle ønskes en Glæderig Julefest og et Godt Nytår 2022

Holger

Årgang 1962-63

**Redaktør: Jes Lassen
Bygbjergvej 19 A, Felsted
6200 Aabenraa**

Jeg er skuffet. Af 15 spørgeskort kom der nul tilbage. Det kunne tænkes, at Post Nord havde svigtet. Så derfor ringede jeg til *Grethe* og *Carl Erik Petz*. De havde modtaget opfordringen, men syntes ikke at der var sket noget særligt. Det er sikkert holdningen flere steder. Men noget må man da opleve, som vil interessere andre. Familieforøgelse, fritidsinteresser, rejser mm.

Som I sikkert har set i elevskriftet, så er der intet "Nyt fra gamle elever" efter 2014. Overdaktøren Bent Erik Nielsen siger, at de unge kommunikerer på en anden måde. Nu kommunikerer vi slet ikke. Næste år sender jeg kort til de første 10 på elevlisten. Bliver resultatet lige så sløjt som i år, så stopper jeg som årgangsredaktør. Jeg evner åbenbart ikke opgaven.

I sommer var jeg med Landbrugets Seniorklub Åbenrå med på en sejltur på Rhinen og

Mosel. Vi kørte til Strasbourg, sejlede ned af Rhinen til Koblenz og derefter op ad Mosel til Tysklands ældste by, Frier. Ombord var der øl og vand ad libitum. Jeg spurgte, hvad det var for et mærke og fik at vide, at det var godt mod søsyge. Der var heller ingen af os 34, der blev søsyge.

Nogle steder på flodbredderne lå der en del affald fra den store flodbølge, som havde ramt området ca. 100 km længere sydpå for nogle måneder siden. Navnlig ved sluserne var der flere lastbiler fulde. Det har åbenbart været lettere at fiske det op der. Et sted på flodbredden var et stort træ omklamret af en campingvogn. Det så sjovt ud, men har ikke været sjovt at være udsat for så voldsomme naturkræfter.

Var det 1999 at der var voldsomt uvejr på Gråsten-egnen? Skolens kalve stod i vand til knæene og i Adsbøl blev både jernbane- og landvejsbroerne skyllet væk.

Glædelig jul og godt nytår.

Jes

Årgang 1963-64

Redaktør: Vagn Hammer
Plutovej 16, 8370 Hadsten
E-mail: hammers@privat.dk

Kære Gråsten kammerater

Efter en begivenhedsrig periode med Covid-19 kan vi nu reflektere over det forløb vores lille land har gennemlevet. Ikke mindst minkskandalen vil stå som et eksempel på et beslutningsforløb, der ikke tidligere er set i et demokrati. En beslutningsproces, der tåler sammenligning med, hvad en egenrådig statsleder kunne finde på. I min optik er det en proces, der må få konsekvenser. Nok har minkavlerne fået tilkendt en erstatning, men der er åbenbart lange udsigter til at de får erstatningen udbetalt. En ekspropriation kan være en lang og sej proces før der kommer en endelig afklaring på det endelige erstatningsbeløb.

Selve sygdomsforløbet med Covid-19 har været forudsigeligt for mange. Min kone og jeg

blev smittet ved en sammenkomst ved årsskiftet, uden at vi fik symptomer, mens andre fik et alvorligt sygdomsforløb med hospitalsindlæggelse i flere måneder. Forstå det, hvem der kan.

Jeg har fået nogle få oplysninger fra gamle elever, som jeg bringer her:

Peter Nielsen fra Højer fortæller at helbredet har været bedre. Det er KOL, der plager ham, men en portion binyrebarkhormon gør, at han ser frem til sin 80 års dag med familie og venner. Han fortæller, at Højer er i oprud, eftersom man er i gang med at etablere et tostrengt kloak- og regnvands system i byen. En besværlig og dyr omgang.

Jens Iversen fra Hårlev beretter, at han efter opholdet på GL var i byggebranchen i 8 år inden han købte en ejendom på 49 ha, som han drev med slagtesvin. For 5 år siden solgte han ejendommen for nu at hellige sig arbejdet med lokalhistorie. Han har været med til at fremskaffe materiale til en bog om gårdene i Hårlev siden 1880.

Niels Carl Andersen fra Ejby glæder sig over at Covid-19 nu er så meget på retur, at han kan genoptage krolfspillet. Han udtrykker dog en vis bekymring for landbruget i fremtiden, hvad angår klima samt den landbrugsaftale, som de politiske partier har vedtaget, hvordan den skal udmøntes. Det er vist en bekymring han ikke er ene om.

Niels Ravn fra Vester Nebel skriver, at han her 1. sept. efter 55 år, har solgt gården, som har været i familien i 4 generationer. Ingen af børnene ønsker at overtage gården, så det er nu en 21-årig ung mand, der er ny ejer. Der var en del, der gerne ville købe ejendommen, men havde problemer med at skaffe finanserne. Derfor har solget strakt sig over 3 år. Kirsten og Niels er nu flyttet til et hus fra 1987, der er total nyrenoveret i Vester Nebel. Han skriver at det er en omvæltning efter 55 år på gården at flytte ind til byen. Deres adresse er nu Bavnehøj 85, Vester Nebel, 6040 Egtved.

Anders Hansen fra Haarby er glad for at han er sluppet gennem Covid-19 uden mén. Nu er der igen lejlighed til at deltage i forskellige

aktiviteter. De bor stadig på Møllevvej i det hus de købte i 2006, da de solgte ejendommen.

Desværre begynder det at knibe med at holde haven eftersom Anders har rygmarvskræft og KOL, men han er glad for at Lis tager over, når han ikke kan mere. Hun arrangerer gå- og cykelture, hvor Anders er med på de korte ruter. Han er nu udstyret med en el-cykel, der aflaster meget på vejtrækningen.

Ingen af de 3 døtre og 6 børnebørn har noget med landbruget at gøre. Her i efteråret var Anders med familien på sommerhusophold ved Egernsund. Herfra gik turen en dag til GL, hvor de fik en snak med skolens forstander. En minderigt tur.

Erik Andersen fra Smidstrup ved Bogense beretter følgende:

Efter at havde overtaget mit fødehjem Enghavegaard i 1969, blev Else Marie og jeg gift i 1969 og har derved haft guldbryllup i 2019. Vi har fået 2 sønner, som begge har valgt landmandsuddannelsen. De har begge deres gård, men det bliver drevet som én enhed Enghavegaard ApS, som omfatter ca. 700 ha.

Det blev jo ikke de røde køer, sønnerne valgte at bygge videre på, da de ikke kunne få lov til at bygge en ny kostald pga. engarealer tæt på med sjældne planter. Derfor byggede de til grise og har løbende udvidet, så der i dag er 830 søer og ca. 30.000 slagtesvin, som leveres til Danish Crown. Som medhjælp har vi 7 ansatte. Jens Erik og Lene bor på gården, Brandholt, 5 km herfra. De har 2 piger og én dreng. Morten og Dea bor på Enghavegaard. De har en pige og en dreng. Jens Henrik har det overordnede ansvar for bedriften. Hans kone er økonomikonsulent og styrer økonomien på gårdene.

Morten har nu på 12. år været borgmester her i Nordfyns kommune, så nu må vi se om der skal føjes endnu en periode til efter 16. nov. Som følge af jobbet er han jo ikke så meget med i den daglige drift, men ved hvad der foregår i bedriften. Hans kone har job i Socialstyrelsen i Odense. Else Marie og jeg flyttede til vort aftægtshus i 2016 her på Idyllendal 2.

Desuden har vi et dejligt sommerhus ved Skåstrup Strand.

Jeg er stadig aktiv hver dag i sostalden her på Enggaarden samt andet forefaldende arbejde. Det er dejligt så længe der er brug for en.

Vi har altid synes det har været spændende at drive landbrug og har ikke hørt til dem, der klager over alting, selv om prisen på grise pt. kunne ønskes bedre.

Det var så slut med mit indlæg til 63/64 holdet.

Red.:

Her i Hadsten er alt vel, dog med lidt små skavanker, der er til at leve med. Jeg passer vores køkkenhave, så vi er selvforsynet med de grove grøntsager. I år har vi haft en stor høst af blommer, der nu er lavet til marmelade samt syltet, så vi klarer nok vinteren igennem ved egen hjælp. Hvis vi mangler lidt at tage os til, har vi et sommerhus i Thy, der ofte kræver lidt hjælp, så vi har nok at se til.

Send mig venligst jeres e-mail, så jeg kan få jeres adresser på min medlemsliste så jeg sparer portoen på brevene.

God jul til alle.

De bedste hilsner fra *Vagn Hammer*

Årgang 1964-65

Redaktør: Hans Rehloff Thomsen
Tranehusene 49, 2620 Albertslund
E-mail: hans.rehloff.thomsen@gmail.com

Red.: *Det er rart, at I er flinke til at svare på min henvendelse, så vi er i stand til at bringe et godt bidrag til Gråsten Landbrugsskoles årsskrift. I det følgende gengives den enkeltes indberetning, eventuelt tilføjet lidt udefra. Den første, som svarede, og som svarede hurtigt var*

Børge Lassen, bgkasseb@mail.dk.
"Efter halvandet års "indespærring" og ellers med mundbind er vi nu igen sluppet fri, og aflyste fødselsdage m.m. er nu igen på opslagstavlen.

Hver onsdag formiddag er vi et mixhold gymnaster, der mødes i Ahlmannsparken her i Gråsten for at holde vores gamle kroppe intakte.

Vi er ca. 50 på holdet. Dorthé Sørensen, der har ledet holdet trofast i mange år, syntes det var tid til at stoppe - hun bliver 80 næste gang. I stedet har Henriette Ebbesen, der er medforstander på landbrugsskolen - sammen med Bjarne - overtaget instruktørjobbet - og det tegner godt. Hun har været et godt aktiv i Bovrup/Varnæs Idrætsforening, da de var lærerpar på Sundeved Efterskole i Bovrup.

Anton Mortensen har stadigvæk et hold karlegymnastik en gang om ugen i Gråsten Skoles gymnastiksal. Han fylder 90 år næste gang, men har fået en medhjælper. Salen er fyldt hver gang!

Vi har lige været på bustur til Lolland-Falster, hvor vi blandt meget andet var på en grundig guidet tur på Sukkermuseet i Nakskov.

Røehøsten derovre var i fuld gang. Det er en fornøjelse at se de store roeoptagere i gang på de store og veldrevne marker. Roe-historien fik vi også på en "polakkaserne" med en god guide. Bygningen, der nu er fredet, er indrettet til museum. Der har været flere engang. De husede ca. 30 piger fra 1893 til 1929. Først boede de på godserne - i et kummerligt hjørne i stalden.

Der var lunt og godt. Vier jo alle bekendt med, at udtynding af roer foregik med en kortskafet hakke. Sikket slid det har været for under 300 kr. for en sæson.

Museet blev drevet af frivillige, men gennemsnitsalderen er mistænkelig høj. Det er en omfattende proces, fra roerne bliver sået, til vi kan hente dejligt sukker i Brugsen.

Foruden at vi begge går til gymnastik, er jeg begyndt på 4. år at dyrke billard 2-3 gange om ugen, altid på godt to timer. Vier også nogenlunde raske, især Grethe er helt medicinfri. Hun fyldte 80 i sommer. Men jeg har døjet lidt med den kendte gammelmandssyge - forstørret prostata - men medicin har kureret generne.

Det ville være godt, hvis vi igen engang kunne mødes på skolen. Mine cykelture går ofte forbi skolen, som vi kan være stolte af. Stort veldrevet landbrug med orden ude og inde - og dertil fyldte elevværelser!"

Red.: *Tilslutter mig Børges rosende omtale af Gråsten Landbrugsskole. Det var også et meget flot besøgstal, da skolen åbnede stald og markeren søndagi september - over 4.000 besøgende!*

Efter "2-års-jagt" lykkedes det at få en fra aspirantholdet ud af busken, og jeg giver ordet til

Kristian Utoft utoftkr@mail.com

"Hej Hans Rehloff

Er ikke så ivrig efter at skrive om mig selv og mit beskedne liv, men da du er så ihærdig, må jeg vel ta' mig sammen. Du kan selv plukke i det, hvis du synes.

Efter Gråsten Landbrugsskole gik der så 5 år på Frederiksberg for at fuldføre agronomstudiet. Som en sidegevinst ved Københavns-opholdet blev jeg gift med Lis. Vi fik 2 børn, som nu begge har sit virke på Frederiksberg. Lis døde desværre i 2007 som følge af en ondartet tumor i hjernen.

Fra Frederiksberg til Horsens Landboforening som planteavlsassistent. Derefter 8 år som lærer på Kjærgård Landbrugsskole og i 1980 til Fredericia Landboforening som sekretær og planteavlskonsulent. Ved fusionen Vejle-Fredericia landboforeninger blev kontoret flyttet til Vejle.

Mit forsøg på at udføre min borgerpligt har været som aktiv i skolebestyrelse og i politik. I kulturel henseende har det været klarinet-spillende i Fredericia Jernbaneorkester samt et mindre husorkester. Ferier og fritid er anvendt til mange rejser til kontinenterne minus Afrika.

I 2003 gik jeg på pension, og 2019 solgte jeg mit hus i Taulov og flyttede til et seniorbofællesskab i Kongens Punkt, Fredericia.

*Kærlige hilsner
Kristian Utoft."*

Red.: *Jeg har ikke plukket i Kristians indberetning. Tænk at man på 16 linier beskriver, hvad der er sket over en 55-årig periode. Men der ligger utrolig meget bag hver linie. Lad dette være en opfordring til at andre, som har afholdt sig fra at skrive, fordi de ligesom Kristian mener, de har levet et beskedent liv, som næppe kan interessere andre, kommer "ud af busken". Bare et lille livstegn har altid interesse i dette kapitel.*

Jens Beck
Thøger Larsens vej 26
7620 Lemvig
skriver:

"Tak for din mail. Der er ikke meget at fortælle. Jeg solgte mit landbrug i 2008 og købte et hus i Lemvig. Jeg lever et stille pensionistliv. Det er man også nødt til i disse coronatider.

Jeg spiller bridge to gange om ugen, men er stadig ikke særlig god til det. Helbredet er nogenlunde, men der kommer jo altid nogle skavanker.

Gunnar Lund Pedersen bor også i Lemvig. Han tilbringer megen tid på golfbanen.

*Mange hilsner
Jens Beck"*

Peter K. Nissen
Fyring Ager 49
6580 Vamdrup
skriver:

"Her i Vamdrup går alt ved det gamle.

Jeg dør lidt med sukkersyge og kol, så man skal have mange indsprøjtninger for det ene og andet.

Kom lige til at tænke på, at det til november i år er 60 år siden, jeg begyndte som foderelev på Skolen. Sikken udvikling der er sket.

Har en datter og svigersøn, som lige er flyttet til Italien, men har et barnebarn, som bor i Hjarup.

Ellers lever Ulla og jeg et stille og roligt liv.

Sender hermed en venlig hilsen til alle. Peter K. Nissen."

Peter sendte en tilføjelse, hvori han nævnte, at han ikke længere hjælper til på gocartbanen i Vojens. Motion får han. Han købte for 7 år siden, da han fyldte 70 år, en el-cykel, som han bruger flittigt. Sidste år blev det til 2500 km.

Svend Åge Jespersen
Nymøllevej 12
6200 Aabenrå.

Red.: *Svend Åge ringede for at oplyse sin mail-adresse. Jeg fik lov til at ringe tilbage, og vi fik os en lang sønderjysk snak. Det er en befrielse, fra det sprog, man benytter på Djævleøen, hvor jeg nu har boet i 56 år.*

Svend Åge, der som årgang 1938, var en af de ældste på holdet, havde meget at fortælle og beskrev levende tiden fra 1. maj 1973, hvor han overtog fødegården, der dengang var på 30 tdr. land. De havde på det tidspunkt

både kreaturer og svin. Han husker tydeligt de pristigninger, der kom som følge af medlemskabet af Fællesmarkedet.

Men på et tidspunkt røg EF jo ind i en overproduktion med overskudslagre, og der blev indført forskellige produktionsbegrænsende foranstaltninger, som f.eks. EF's ophørsordning, hvor man fik udbetalt støtte for at stoppe med mælkeproduktion. Denne ordning tilsluttede Svend Åge sig, og der blev i stedet for investeret i lidt mere jord.

Efter karantæneperioden genoptog Svend Åge mælkeproduktionen, og de havde på det tidspunkt godt 40 malkekøer. Samtidig kørte han tankbil for mejeriselskabet.

Sønnen overtog ejendommen i slutningen af 90-erne. Han var mest interesseret i svineproduktion. På et tidspunkt var man oppe på 150 grisesøer, og der var planer om yderligere investeringer. Låneaftale med banken var på plads, men så fik sønnen, Henrik, desværre konstateret sclerose, og det ændrede fuldstændig planerne, så Henrik nåede kun at have ejendommen i 6 år. Jorden blev solgt til Hans Henrik Madsen, Løgumgård.

Efter at gården var solgt, havde Svend Åge i en årrække andre jobs. Han kørte bl.a. varer ud til ældre mennesker for en SuperBest-købmand,

og derudover kørte han også for en autolakerer. Begge dele er nu stoppet.

Han er meget interesseret i veterankøretøjer (traktorer og biler), og han har tidligere berettet om sine "veteraner", som forefindes i meget fin stand.

Veterantraktoren er en årgang 1962. Oprindeligt havde han køretøjerne opmagasineret hos en datter, der bor i Bevtoft, men nu har han plads til dem derhjemme, efter at han har bygget ekstra garageplads.

Gymnastik og svømning hører stadigvæk til fritidssystemerne.

Og så har Svend Åge ikke haft nok i at bo på landet. Han har ønsket at se en masse og har derfor i mange år haft en autocamper, som blev flittigt brugt. Hans seneste udlandstur foregik i 2019, hvor han deltog i en tur arrangeret af Dansk Autocamperforening til Slovenien. Der var 37-38 autocampere fra hele landet, som deltog i denne tur.

En tur til Københavnsområdet i sommer er det også blevet til inklusive et besøg i Cirkusrevyen. Så han har overværet skuespiller Ulf Pilgaard's afskedsoptræden i revyen.

Peter Chr. Larsen
Åttevej 9,
6683 Føvling.
skriver:

"Landbrugsmæssigt er der ikke meget at skrive om fra Elmegård i Føvling. Som aktiv landmand stoppede jeg for mange år siden, og mit liv som cowboy i Legoland stoppede efter 21 år for tre år siden. Men vi glæder os dagligt over synet af tre haflinger med fæl, som græsser på de få ha., vi har tilbage.

Som I kan forstå, bor vi stadig på vores gård, hvor vi måske nok har alt for meget plads både inde og ude, men vi elsker stedet, og kan ikke rigtig se os bo andre steder. Og endnu mener vi, at vi kan holde stedet, som vi gerne vil have det. Jeg passer fyret (pillefyret) og slår græsset, min kone ordner resten. Helbredet er ikke, hvad det har været, men jeg må sige, det danske sundhedsvæsen gør, hvad de kan for at holde os på benene. Stor ros herfra.

At være ung landmand i dag kræver stor optimisme. Det havde vi også, da vi forlod Gråsten Landbrugsskole. Men forholdene i dag er for mig at se bekymrende og meget op ad bakke. Man kan ikke rose den siddende rege-

ring for at være positive overfor landbruget. Vi må håbe, landbruget finder vej igennem den grønne omstilling og når frem til et rentabelt resultat, uden at alt for mange knækker halsen undervejs. Bedste ønsker herfra.”

Peter slutter med at konstatere, at de næsten altid er hjemme, så skulle nogen komme forbi Åttervej 9 i Føvling, giver de gerne en kop kaffe.

Svend Peter Lauritzen
Skovbyvej 30,
6200 Aabenrå.

Red: *Svend vars så venlig at svare på det udsendte fællesbrev, så frimærker og PostNord fungerer stadigvæk en gang imellem. Han ringede en lørdag formiddag og her er nyhederne fra Skovbyvej:*

Svend har tidligere omtalt, at han har for næsten 10 år siden fik et nyt knæ og senere en ny skulder. Begge dele holder ganske udmærket. Han bor stadigvæk på ejendommen, hvor han blandt andet holder et vågent øje med naboens økologiske stude, som har afløst tidligere ammekøer på arealet. Studene stammer fra en besætning med 220 malkekøer.

Ringridning er stadigvæk en yndet aktivitet, men desværre har de større arrangementer været lukket p.g.a. coronaen. En enkelt ringridning i Bodum med ca. 35 deltagere blev det dog til i år. Adspurgt om, hvor mange kongetitler han har hjembragt gennem årene, svarer han lidt henholdende (og måske fordi han er beskedent), at det nok var lykkedes for ham et par gang i Løjt.

Som andre gode Sønderjyder spiller han kort - SKAT - regelmæssigt og gerne i turneringer. Han spiller ikke golf, men har kastet sig over krolf, hvor han mødes med en 10-12 stykker en gang om ugen, når det passer ind i alle de andre gøremål.

Han fortalte, at vi fra vor årgang desværre havde mistet **Svend Åge Petz**, Haderslev. Vi sender her en venlig tanke til familien.

Svend Peter fortalte i øvrigt, at han var inviteret til 80 års fødselsdag hos vor holdkammeret, **Hans Chr. Svennesen** fra Barsø, og for

Svends eget vedkommende, runder han selv de 80, når vi bevæger os ind i 2022. Der skal naturligvis festes. Tid og sted er reserveret.

Red: I sidste øjeblik modtog jeg en indberetning fra Jørgen Kjær Nissen. Han skriver:

”Tusind tak for dit brev. Skønt at du stadig er frisk på at påtage dig det store og vigtige arbejde med os Gråsten elever!

Jeg er kommet i den situation, at jeg har besluttet at stoppe som aktiv landmand efter 53 år. Jeg synes, det er blevet lidt for broget med tidens miljøregler og politikere! Også lidt besværligt med mit mindre landbrug på 42 ha. sammen med en del af pressens utilfredshed med os bønder, som åbenbart er skyld i klodens tilstand ved hjælp af dyreholdernes medvirken – selvom folk flyver afsted på ferie!

Jeg har solgt til min nabo, der har jord ind til mig og driver et stort landbrug. Det er den nye bonde på sin toft – nye tider med planteføde og økologi? – så må landbruget jo omstille sig og udvikle sig med den nye bondegeneration.

Det har da været lidt hårdt at skulle overlade mine forfædres bedrift! Men når jeg ikke har børn, som vil ta tønnen, må jeg slippe tøjlerne, og det har været lidt vemodigt, men godt efter beslutningen. Jeg følte det lige som et svigt af familiens historiske arv.

Jeg har købt andelsbolig i Skodborg og skal så til at være bybo. Gad vide hvordan det bliver, håber selvfølgelig det bedste. Hvad jeg kan have med af mit indbo sorteres og pakkes i kasser. Efter så mange år har tingene hobet sig op!

Jeg håber det bedste for dansk landbrug. Jeg har nydt det i 53 år med op- og nedture, men dejligt med sin arbejdsplads lige uden for døren. Jeg kunne blot ønske, man var lidt mere respekteret i de større byer, hvor jeg fornemmer, vi ikke har det bedste skudsmål i disse år.

Det er dejligt, at der trods alt er unge mennesker, som har mod på landbruget, og at Gråsten Landbrugsskole stadig kan fyldes, har jeg læst, så tillykke med det.

Jeg vil slutte med en hilsen til dem, som stadig læser "Gråsten elever" og ønske alt det bedste i årene fremover.

Jørgen Kjær Nissen"

Red.: Ak, ja, ovennævnte er jo tidstypisk for det alderstrin, de fleste er nået op på. Nogle skal have forsynet kroppen med lidt reservedele (knæ, hofter, skulder o.s.v., nogle er desværre slidt op, og livet stopper, mens andre fortsat er i stand til at fortsætte familietraditionerne i endnu en rum tid. Glæder og sorger mellem hinanden. Sådan er livet jo, men vi tænker nok mere over disse ting, når vi kommer op i alderen.

Uanset indhold er jeg glad og taknemlig for alle indkomne bidrag til vor årsberetning. Viser frem til det forsinkede jubilæumstræf på Gråsten Landbrugsskole for vor årgang, som nu skulle være fastsat til den 2. juni 2022.

Glædelig jul og godt nytår til hele årgangen og jeres familie.

Hans.

Årgang 1965-66

Redaktør: Folmer Troelsen
Bredstedlundvej 17, 7182 Bredsten
E-mail: troelsen@trampoliner.dk
Mobil 30700262

Ingen indberetning i år .

Årgang 1966-67

Redaktør: Kristian Andersen, Vindevej 59,
7800 Skive
kristianandersen871@gmail.com
Tlf. 5328 8887

Af de 8 udsendte opfordringer har jeg fået to tilbagemeldinger.

Willy F. Olsen skriver:

Der er ikke sket meget siden sidst, men verden kører videre alligevel. Det er nu 8 år siden vi solgte landbruget og flyttede til Glamsbjerg, hvor vi lever en god pensionisttilværelse. Vores 3 børn, 6 børnebørn og 1 oldebarn bor i nærheden. Det har vi megen fornøjelse

af. Vi var forbi Gråsten Landbrugsskole i sommer. Det er en fornøjelse at se den orden, der er.

Vi holdt guldbryllup for 2 år siden. Helbredet begynder at knage, man skal glæde sig for hvert år der går. Jeg går stadig til gymnastik og vandrer en del.

Hilsen *Willy Frieboe Olsen,*
Egevej 22, Glamsbjerg

Hans Thams Asmussen skriver:

Hej allesammen.

Siden jeg sidst skrev til elevskriftet er jeg blevet pensionist på fuld tid efter at vores datter og svigersøn i 2018 solgte køerne (de fleste kom til Holland) og lejede jorden ud til naboen. Da var der ikke mere brug for mig. Jeg var også blevet 73 år, så det var også tiden for mig.

Vi er siden sidst også blevet beriget med 2 børnebørn og 2 oldebørn, så nu tæller flokken 11 børnebørn og 2 oldebørn.

Jeg får tiden til at gå med kortspil mandag eftermiddag, tirsdag og torsdag eftermiddage spiller jeg krocket, og hver 3. onsdag er der hyggekлуб med sang eller foredrag. Resten af tiden bruges på hus og have, eller jeg hjælper børn og børnebørn, hvis de har brug for det.

Så alt i alt nyder jeg pensionisttilværelsen. Jeg ønsker hele holdet en rigtig glædelig jul, samt et godt nytår.

Hilsen *Hans Thams Asmussen,*
Måre Byvej 6, Ørbæk

Redaktøren: Tak for indlæggene. Jeg har regnet mig frem til, at vi næste år har 55 års-jubilæum. Ja vi bliver ældre for hvert år der går. Jeg kan også se at oldebørn begynder at komme. Her er der ikke sket meget siden sidst. Håber vi ses til jubilæet.

Glædelig jul og godt nytår til alle.

Kristian Andersen,
Vindevej 59,
7800 Skive
Ny E- mail:
kristianandersen871@gmail.com

Argang 1967-68

Redaktør: Hans Ejnar Lassen
Stubbegårdsvej 18, 3250 Gilleleje

Ingen indberetning i år.

Argang 1968-69

Redaktør: Hans Clausen Kock,
Kornbæk 5, Fynshav, 6440 Augustenborg
E-mail: ruthoghans@bbsyd.dk
Mobil 5174 4406.

En hilsen fra Himmark:

Vi kunne med glæde fejre vores guldbryllup i efteråret 2019 sammen med familie og venner. Kort tid efter blev Danmark så lukket ned, vaccination blev påbegyndt, og alle restriktioner blev indført, alle mink blev aflivet, mundbind, håndsprit, afstand og meget andet, og det blev et meget andet Danmark, som vi kendte.

Da vores ældste datter og svigersøn overtog ejendommen, fik vi bygget et aftægtshus lige ved siden af ejendommen, så vi kan på nærmeste hold følge livet og den udvikling, der sker inden for landbruget. Når man tænker tilbage på ens barndom (den grå Fergusons tid) og til i dag, og ser de maskiner og traktorer, er der sket en enorm udvikling, og det samme er sket inden for dyrevelfærd. Aldrig har dyrene haft så gode forhold.

Her i Himmark er vi næsten blevet landskendt som følge af den oprensning, der skal laves ved Himmark Strand. Vi har aldrig været klar over, at det var forurenede ved stranden, før alle de undersøgelser blev foretaget. Der er blevet fisket og badet i alle årene, uden nogen er blevet syge – så vidt vi ved, men nu bliver der rensset op. Et mægtigt arbejde, hvor der skal laves en dæmning ca. 200 meter ude i havet, så alt vandet kan pumpes ud. Derefter skal der fjernes 120000 kubikmeter jord, der skal renses. Et spændende arbejde at følge for en aftægtsmand. På den anden side af os skal der laves et stort ferieresort med ca. 450 feriehus, campingplads, naturarealer med små søer, stier og meget andet. Også det bli-

ver interessant at følge, og det giver mange arbejdspladser til Nordals. Det vil også give øget trafik på vore små veje her i området, men vi håber det går.

MVH. Svend Ove Clausen

Flemming Madsen:

Kære holdkammerater

Hermed lidt nyt fra Vinum. Som tidligere nævnt i årsskriftet solgte vi ejendommen i 2004 til en nabo. Vi blev boende på gården, og jeg hjalp til i mark og stald. Det er nu nogle år siden, at jeg er stoppet med det, og vi har nu valgt, at det er nu, vi skal videre, og derfor har vi købt hus i Skærbæk, som vi overtager til januar. Nu er den helt store oprydning i alt vores habengut gået i gang. Det hober sig jo op med alle de ting, som forrige generationer har efterladt, så vi har sorteret med hård hånd. Det bliver spændende, men også lidt vemodigt – tror jeg – at flytte, når man har været vant til at bo det samme sted i 75 år.

Vores børn har det godt, og vi er blevet beriget med 4 børnebørn. Jeg blev skilt for nogle år siden, men Karens og vores børn og mine tidligere har et rigtigt godt forhold og sammenhold med hinanden. Det var lidt nyt for denne gang. I er altid velkommen til at kigge ind på Melbyvej 16, 6780 Skærbæk

Venlig hilsen og godt nytår til alle.
Flemming Madsen

Bent Boisen:

Hej alle på holdet

Jeg tænker nogle gange på vores hold, da det havde færdiggjort opholdet på Gråsten Landbrugsskole. Vi stod foran det kommende fællesmarked, vi var unge og optimistiske.

De unge i dag – hvad skal de ikke forholde sig til: Uoverskuelig økonomi, usikre markeder, køer er CO2-bomber og holdningen mellem land og by, eller er det bare fordi, vi er ved at blive gamle? (Red: det lyder bedre med ældre)

Ellers flyver tiden af sted her i Middelfart. Vi har været på Bornholm og Færøerne for nylig.

Vi ror begge en del havkajak på Lillebælt, og vi er hver tirsdag sammen med andre pensionister. Det er rigtig godt for krop og sjæl. (Red: dette er ikke en gammel mand).

Bent Boisen

Karlo Woldemar:

Efter et begivenhedsrigt år med covid-19 er det nu ved at normalisere sig. Desværre er priserne på landmandens salgsvare nede i en dal igen, men som jeg siger: I min tid ved roret, har vi haft svinepriser fra 6 til 15 kr. pr. kg, og det er ingen af dem der er godt. Nå, lidt om hvad jeg har lavet fra skoletiden årg. 68/69. Jeg fortsatte på maskinstation. Jeg overtog min fars gård Engelsbjerg i 1973. Der var 34 ha, 15 køer og 5 søer. Den var noget forfalden, og jeg fik 314 kr. i mælkepenge for 14 dage, og det havde jeg da lært, at det gik ikke. Men i den alder tænker man anderledes, så jeg tog bare fat og byggede til svin, købte søer på auktion, og det var heldigt. Der mødte jeg min hustru Lis. Hun havde 9 søer. Vi blev gift i 1975, og jeg begyndte at trappe

ned med udearbejde. Vi byggede hele tiden, og næsten det hele selv til 300 søer med slagtesvin. I 1992 brændte nogle stalde, så der kom nye stalde til 400 søer. Vi udvider igen til 600 søer med slagtesvin, og købte jord op til 200 ha i alt.

1976 kom vores første datter Susanne, som i dag styrer Boutique MARY i Åbenrå. Nr. 2 – Karina – kom i 1978, og som i dag arbejder ved DTL i Padborg. Den sidste – Charlotte – kom i 1982, og overtog Engelsbjerg i 2008. Hun ændrede til 1500 søer med salg af 7 kg. grise. Det går godt, men kører træt i bureaukratiet, så det sættes til salg. Bygninger med 26 ha til en driftig landmand, og resten af jorden til en koncern. Det er lidt mærkeligt at se Engelsbjerg ude af vores slægt. Men jeg har det godt med det, og kan se det fortsætter.

Vi havde en lille ejendom med 7 ha. som vi byggede nye bygninger på i 2007, og hvor vi bor i dag. Vi har lidt lejeboliger og sommerhuse, som vi udlejer. Det er noget helt andet, og ikke altid problemfrit. Er blevet ældre som

andre, men har det godt og ser frem til, at mødes på skolen igen. Det var lidt om vores arbejdsliv.

Kærlig hilsen til hele holdet
Karlo

Bjarne Damsted:

Det eneste, der er sket siden sidst, er at jeg er gået ind i mit sidste ¼ århundrede, men jeg føler mig ikke gammel, fordi min mor stadig lever og er 98 år.

Jeg gør stadig det samme arbejde, som jeg har gjort siden jeg startede 1/5 med min søn. Han står for marken og bøvler med alle regler, som vores røde regering mener er godt, men ikke dem, der driver jorden. Min afdeling er stalden, som jeg passer sammen med 1 dansk fodermester og 3 elever fra Thailand.

Med venlig hilsen
Bjarne Damsted

Egon Pedersen:

Kære venner

Her i Frøstrup går næsten alt ved det gamle. Jane er også blevet pensionist, men begyndte igen, dog kun få timer om ugen ved sin gamle arbejdsplads Vestjyske Dyrælger i Nr. Nebel.

Hans skriver, at man kan fortælle om golf eller bil. Jeg er ikke golfspiller endnu, men bilen – en Ranger Rover fra 1999 – brød sammen og er nu skiftet ud til en Golf. Det er ned ad bakke, men så har jeg gjort noget for klimaet og CO2 i de næste 10 år. Fra at Roveren kørte 5 km på literen til Golfen, som kører 20 km på literen. (Red: godt valg)

Ellers går tiden med at hjælpe børnene. I Måløv er det havearbejde, fliser og hundehegn, I Lunde er det havearbejde, lave brændsel og ombygning af børneværelse, og i Ølstrup er jeg handyman, kører korn fra i høst og nu er det frakørsel ved kartoffeloptageren. Om vinteren laver jeg kartoffelkasser i værkstedet herhjemme.

Jeg arbejder også som frivillig i vores genbrugsbutik og klubhuset i Lunde, hvor det har fået en tur af malerkosten. Desuden er der al-

tid noget at lave på et lille landbrug med 4 ha – køkkenhave og bygninger, plus at vi har et sommerhus ved Henne Strand. Ferien er i år gået til Norge. Et smukt land.

Resten af tiden går med at servicere konen, spille kort og billard med naboer og gode venner. (Red: Godt at konen kom foran kort og billard).

Niels Hvidkær og Tove ses og snakker med en gang imellem. Desværre har vi mistet en god ven i Ib Petersen. Den sidste tid boede han i Sorø.

Hilsen *Egon Pedersen*

Chresten Krogh:

Chresten Krogh ringede og syntes ikke rigtig, han havde noget at fortælle. Landmandslivet er jo ikke hvad det har været. Vi fik en snak om de gode gamle dage efter landbrugsskolen. Chresten havde ikke stiftet familie, og landbruget havde forandret sig meget. Men nu har jeg fået en smartphone, fortalte han, og jeg går til kursus for at bruge den, og har fået mails ind på telefonen. Tillykke med det Chresten, det er vi mange andre, der også kunne have behov for. Men Chresten fulgte med i hvordan landbruget forandrede sig – lige uden for vinduerne. Markerne bliver større, maskinerne bliver større, og høsten er overstået på ingen tid. Men hvordan skal det gå næste generation? Kan de unge overtage de store bedrifter? Vi blev enige om, at der inden for landbruget er mere spørgsmål end svar. Dette er nok nogle tanker, som mange af os går med.

Red.:

Kære kammerater

Jeg har i år sendt opfordring om at skrive ud til 15 og fået 7 tilbage og tak for det. Jeg er jo så heldig, at jeg må skrive hvert år, og skal kun huske et år tilbage. Sidste år var i coronategn med håb om, at det snart var forbi, men ak ak. Efter at redaktionen til årsskriftet var lukket, dukkede Mette op og bebudede, at alle mink skulle aflives. Sikkert alle kender polemikken, og det beviser bare, at politik-

kerne ikke havde overblik over omfanget og konsekvenserne for minkavlerne (og meget andet). Og så var det ulovligt – det bør få konsekvenser.

Vi oplevede igen en negativ udvikling i coronasmitten, men omkring årsskiftet kom vaccinerne.

Det gav manglende afsætning og uro på fødevaremarkederne, og en historisk nedtur for svineproducenterne begyndte, og som i skrivende stund næsten ikke kan blive værre.

Mange andre begivenheder har taget spalteplass med det resultat, at sygeplejerstrejken ikke blev noget hit.

Her på Kornbæk 5 har vi det godt – igen. Jeg har været til mange undersøgelser på hospitalet. Meget kort fortalt har de nok fundet ud af, at jeg har haft små blodpropper i hjerne-stammen, som har påvirket synkebevægelserne og stemmen m.m. Måske en reaktion fra vaccinen. Så aktiviteten hen over sommeren har været meget begrænset. Jeg tror vi alle er rigtig glade for, at vi er kommet tilbage til "friheden"

Jeg kan meddele at Christen Hansen fra Dynved på Als døde i februar. Egon Pedersen skriver, at Ib Petersen er død, og at han den sidste tid boede i Sorø. Ære være deres minde.

Jeg lovede at sende en adresseliste på elevforeningens medlemmer ud, men nogle har måske ikke fået den, og andre har måske forlagt den. Det har jeg ikke rigtig styr på – beklager. Hvis nogen gerne have den så giv mig besked, så sender jeg den. Hvis nogen kender nogen, der ikke er med i elevforeningen, så giv lige besked med tlf. nr.

Håber I alle har det godt, og pas godt på Jer selv med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Ruth og Hans Clausen Kock

Årgang 1969-70

Redaktør: Svend Michelsen
Gammelpøl 10, 6470 Sydals

Ingen indberetning i år.

Årgang 1970-71

Redaktør: Erik Koch Andersen
Kærvej 20, Besser, 8305 Tranebjerg
E-mail: eklander sen@gmail.com

Ingen indberetning i år.

Årgang 1971-72

Redaktør: Hans Iversen, Vrangland-gård Nørremark 18, 6400 Sønderborg
vranglandgaard@mail.tele.dk
Mobil 4042 7360

Kære årgang

Torsdag den 2. juni 2022 har vi 50 årsjubilæum på Gråsten. Jeg håber, at rigtig mange vil dukke op til jubilæet. Jeg har desværre ikke haft overskud til at sende kort ud til jer i år. Jeg har nu været redaktør for vores årgang i 50 år og mener at have gjort mit. Jeg stopper nu og håber, vi kan finde en ny redaktør, når vi mødes på Gråsten den 2. juni, så der stadig kan komme lidt nyt fra vores årgang.

Med venlig hilsen
Hans

Årgang 1972-1973

Redaktør: Knud Erik Langhoff
Mariavej 9, 6091 Bjert
E-mail: knuderiklanghoff@gmail.com

Kære kammerater fra årgang 1972/1973

I år er der indsamlet oplysninger fra Christian Hollender, Christian Christiansen, Henning Bonde Christiansen (søn af Hans) og Holger Hansen.

Christian Christiansen, hvem vi sidst hørte fra i 2012, oplyser at det går rigtig godt, at de bor i aftægt tæt på gården, der nu ejes af de-

res datter og svigersøn. Jorden er bortforpagtet og produktionsbygningerne er ombygget til værksted og opbevaring af diverse.

Christian var ansat på Danfoss fra 1992 til 2007, hvor Maren også arbejdede i 10 år, inden hun gik på efterløn. Maren og Christian sørger for at der er varme i radiatorerne, både på gården og i aftægtsboligen, ved at de ordner træ til opvarmning og ved at Christian er fyrbøder.

Der er et barnebarn - Victoria på 11 år. Christian og Maren kommer sammen med Karl Henning Carlson og hans kone, de spiser sammen et par gange om året.

En stor hilsen til alle fra Maren og Christian

Henning Bonde Christiansen, søn af **Hans Bonde Christiansen**, oplyser at hans far afgik ved døden i marts 2020 efter at have fået modernærkekræft i det ene øje, og efterfølgende kræft i leveren. Hans havde et kort sygdomsforløb på ca. 6 mdr.

Henning driver gården videre med ca. 80 ha planteavl, men har bortforpagtet slagtesvinestalden med ca. 1000 sti pladser. Henning har udejob dagligt fra 07.00 – 12.00, hvor han

passer sobesætning på nærliggende ejendom.

Christian M. Hollender, hvem vi sidst hørte fra i 2012, oplyser at han i 2019 solgte ejendommen til deres søn, at han fremover indgår i arbejdsstyrken på gården og at de netop er flyttet i aftægt ved gården i Stevning.

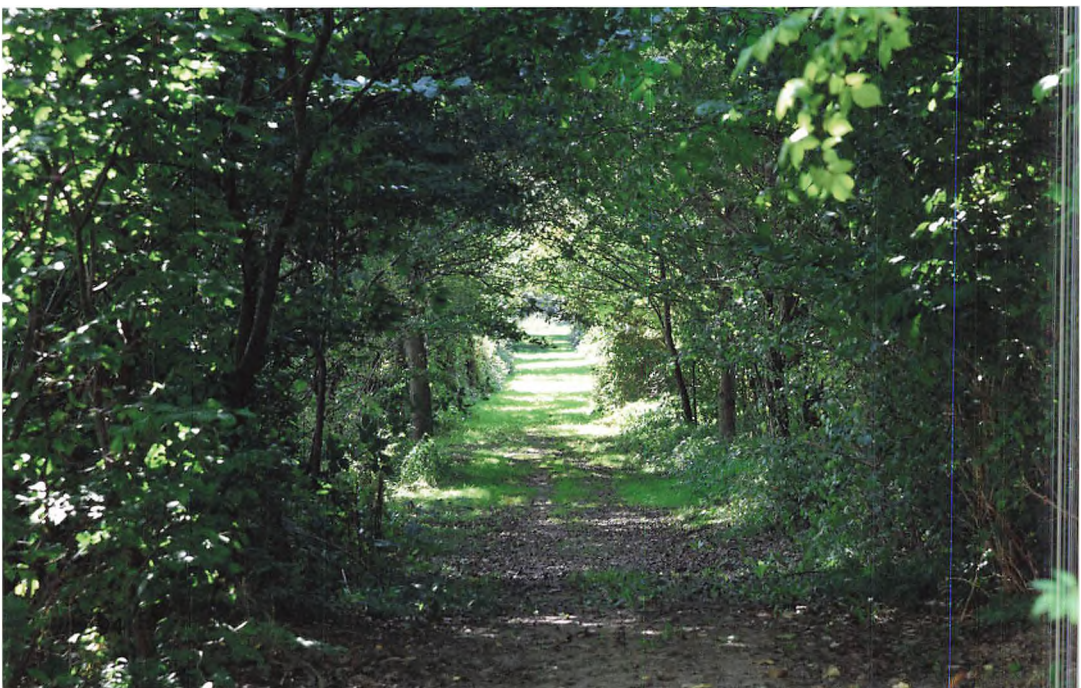
De kommer stadigvæk sammen med Johannes Petz, Rasmus Nissen, Torben Eriksen, Hans Christian Matzen og Inge Steg (Mads Stegs enke).

Christian taler indimellem med Niels Møller Sjellerup, der bor tæt på.

Christian sender en hilsen til alle fra holdet.

Holger Hansen, hvem vi sidst hørte fra 2010, oplyser at han har rygproblemer, at han derfor bortforpagtede jorden og lavede den senest byggede staldbygning om til værksted for tidligere medarbejder, der reparerer biler. I 2011 fik Holger job som pedel på en nærliggende skole, et job han var rigtig glad for.

Holger lever sammen med Åse, der også er gået på pension fra jobbet som hjemmesygeplejerske.

Holgers søn er bosiddende i Ringe på Fyn, hvor der også er både svigerdatter og to børnebørn.

Holger og Åse har en stor have på ca. 8.000 m², og her går der rigtig meget god tid med vedligeholdelse af bede m.m.

Udover at Holger ind imellem møder Niels Møller, har han ikke kontakt med andre fra holdet.

Holger sender en hilsen til alle fra 1972 -1973.

En stor tak for venlig indstilling til at deltage når jeg ringer, tak til jer der har bidraget til årets afsnit.

Rigtig glædelig jul og godt nytår til alle

Hilsen Knud Erik

Årgang 1973-74

Redaktør: Holger Hedegaard
Birkevej 2B, 7830 Vinderup
E-mail: holger.hedegaard@mvb.net

Igen i år er der mange fra vores hold, der vil bidrage til Nyt fra gamle elever. Mange tak for det.

Peter Chr. Hansen Petersen:

I 2014 kom sønnen Jacob med i bedriften, og de byggede ny stald til 420 køer, med opdræt. Samme år byggede Peter Chr. og konen hus i Rødekro, hvor de stadig bor. Udover køerne driver de 275 ha, fortrinsvis med grovfoder. Da Jacob i 2019 overtager hele bedriften, køber Peter Chr. en naboejendom på 60 ha, som drives sammen med det øvrige. Han siger, at helbredet er godt, så han er på arbejde på gården hver dag og han er stadig gift med den samme. De har 3 børn og 6 børnebørn.

Hilsen til alle
Peter Chr.

Frank:

Her lige et par ord. Der er ikke sket så meget siden sidst. Vi har fået et par børnebørn mere (to drenge). Jeg har arbejdet ved Vej & Park i Sønderborg Kommune i 13 år og vil gå på

pension her til november. Så skal vi to til at nyde livet med træning i løb tre gange om ugen og en cykeltur i ny og næ.

Hilsen til hele holdet
Mvh. Frank

Kjeld Staugaard:

Mojn til årgang 73/74

2018 blev året hvor vi valgte at sælge vores landbrug i fri handel. Jutta og jeg har jo 3 døtre, men ingen af dem er gift med en bondeemand – men det er da nu blevet til 6 dejlige børnebørn og så alle drenge. Året inden vi solgte, købte vi et hus ved Aabenraa Fjord med et par strandhuse. Grunden er på 3,3 ha med lidt skov og græs, som en robot klarer. Der går dog lidt tid med det, ellers er der motionscenter et par gange om ugen, lidt golf bliver det også til. Jeg er dog stadig lidt bonde, da vi sammen med et par andre bl.a. Frederik Bjørnson har landbrug i Polen. Vi havde 25 års jubilæum sidste år, som tiden dog flyver. For nogen tid siden mødte jeg Karen Dam Eriksen på gigthospitalet. Selv om vi ikke lige er 25 mere, kom Karen på motorcykel. Håber vi ses til 50 årsjubilæet om et par år.

Mange hilsner til hele holdet.
Jutta & Kjeld Staugaard

Jens Peter Skjøth:

Siden sidst. Vi er forsat bosiddende i Holbøl og er ved godt mod. Tiden går med at spille kort og spille på harmonika og har stor fornøjelse af begge dele. Bruger også en del tid på vores forsamlingshus (kaldet) Holbøl Landbohjem, som jeg er formand for.

Vi skulle sidste år have været på krydstogt gennem Panama, men på grund af corona blev det udsat til i år d 25/10, men i skrivende stund er det forsat usikkert om vi kommer afsted.

Hermed sendes de bedste ønsker til hele holdet og skolen.

Hilsen
Jens Peter Skjøth

Hans Jørgen Mikkelsen:

Kære alle fra årgang 73/74 :

Ja, så blev det tid til at svare på spørgekort fra Holger, og det minder mig om, at det er jul, før vi får set os om. Jeg kan ikke huske, hvornår jeg skrev sidst

(Jens Thomsen har arvet nogle gamle årsskrifter), men mon ikke det er 5-6 år siden?

Med risiko for at gentage noget fra mit liv, vil jeg gå tilbage til 2016 denne gang. Det år solgte jeg mit lille hobbylandbrug i Sdr. Resen, og flyttede til Grønbjerg i det vestjyske. Samme år blev jeg gift med Bodil, som var sognepræst i Nr. Omme og Ørnhøj på det tidspunkt. Vi havde nogle rigtig gode år i det vestjyske. Jeg blev accepteret som tilflytter fra dag ét.

Min kone opsagde sit embede i dec. 20, og vi måtte derfor naturligt fraflytte præstegården. Vi er så havnet i vores sommerhus i Hjarbæk, hvor jeg forsøger at finde mine egne ben....

Mit arbejdsliv sluttede i 2019, hvor jeg opsagde mit job på Retspsyk afd. i Viborg. Siden har jeg dog været sygevikar samme sted, så jeg holder forbindelsen ved lige efter mange års ansættelse (22 år) Derudover er jeg frivillig på Møltrup optagelseshjem, ved Kræftens bekæmpelse i Herning, og så er jeg kirkesanger på halv tid i mine gamle kirker i det vestjyske.

Så der er nok at rive i, og tak for det.

Helbred er det vigtigste i vores alder, så jeg håber bare at kunne være aktiv fremover, selvom jeg har rundet de 70. Ud over Jens Thomsen, som fortsat driver sit landbrug, har jeg kontakt til Holger Skjødt, som også er aktiv landmand med stort svinebrug.

Som tilflytter på Viborg-egnen må jeg blankt erkende, at jeg savner Vestjylland. Kan godt lide den vestjyske mentalitet, hvor man ikke siger mere, end man kan stå ved. Ingen store armbevægelser her!

Jeg skal ikke trætte med mere skrivi om mit liv og levned, men vil slutte med at ønske alle på vores årgang en glædelig jul. Håber vi kan

mødes til elevmødet, om ikke før, så til vores jubilæum i 2024.

Bedste hilsner/
Hans Jørgen Mikkelsen,
Svanevej 34, 8831 Løgstrup.
Telefon: 60 87 21 04.

Red.:

Det var så bidragene fra vores hold i år. Det er første gang, at alle jeg har sendt en opfordring til, også har skrevet, så endnu engang mange tak for det.

Jeg er stadig aktiv med ekspropriationer, bl.a. ved Flyvestation Skrydstrup.

På grund af de nye F 35 kampfly, der kommer i 2023, har en del mennesker, mulighed for at få deres hus/gård eksproprieret på grund af den forhøjede støj, fra de nye flyvemaskiner.

Vi har på nuværende købt 40 ejendomme og huse i området. Det er jo ikke sådan, at der ikke kan bo folk der, heldigvis. Nogle af husene er allerede kommet til salg igen. Selvfølgelig med den viden for en ny køber, at flyene kommer, så det er nok til en mindre pris.

På hjemme fronten går det godt. Vi nyder de 8 børnebørn, som er fra 8 år og op til 18 år. Om ikke andre steder, kan vi jo se at tiden løber, men så længe man har det godt, er det med at nyde tilværelsen, og ikke hidse sig for meget op over den behandling regeringen har givet et lovligt erhverv, men det er en skandale.

Venlig hilsen
Holger

Årgang 1974-75

Redaktør: Jan Jensen
Varde Landevej 51, Haltrup, 6800 Varde
E-mail: hej51@post.tele.dk

Det er i år lidt sløjt med tilbagemeldinger. Har sendt ud til 5 og ingen er kommet retur.

Så det bliver bare en julehilsen til hele holdet og at der er elevmøde d. 2/6 2022.

Alt vel her på Elmevej. Vi får set en del af Danmark i disse tider, der er mange dejlige ste-

der. Så må vi se om der senere bliver lyst til at komme udenlands.

Mange ønsker for en god jul
Jan

Årgang 1975-76

Redaktør: Jørgen Jensen
Sdr. Vilstrup Bygade 54
6100 Haderslev
E-mail: jensen@susdal.dk

Jørgen Nielsen:

Kære holdkammerater

I får lige lidt nyt fra Stevn. År 2013 flyttede vi til Kirstens barndomshjem, som vi havde købt år 2018. Vi har stadig gården ved Ringsted, bygninger er lejet ud til lager og jorden er lejet ud til landboforeningen VKST, som har forsøg på markerne.

På familienyt er vi mormor og morfar til Roland på 10 år og farmor og farfar til Oskar på 1 år.

Arbejdsomt er vi ikke så hårdt spændt for. Kirsten er hjemmegående og jeg har 600 timer på Kværkeby Kirkegård, landsbyen hvor vi boede fra 1982 til 2013. Jorden her på Kildegård er lejet ud til en landmand fra Fakse.

Fritiden går med badminton et par aftener om ugen. Vi cykler og går tur med vores formel 1 labrador. Vi rejser også lidt rundt på ferie i Danmark, vi er ikke så gode til udenlandsture.

Jeg har en storesøster, som bor i Nybøl, så det sker vi også er på de kanter.

Venlig hilsen
Jørgen Nielsen,
Kildegårdsvej 2,
4652 Hårlev (fynbo)

Hans Jørgensen, Havnbjerg, skriver:

Hej holdkammerater årgang 75-76

Året 2018 blev endestationen for vores aktive landbrugskarriere. De sidste søer blev løbet i februar måned og blev slagtet efterhånden, som de blev fravænnet, så da vi nåede til

august - september var de sidste søer slagtet. De sidste smågrise blev leveret til vores aftager i oktober måned, og så var det slut.

Jorden havde vi bortforpagtet, og de overskydende maskiner solgt. D. 1/12 2018 gik jeg på efterløn, og var det i 2 år, og Birgit arbejdede på kirkegården indtil hun gik på efterløn i juni måned 2020. Gården solgte vi til vores søn D. 1/7 2021, og vi købte et hus i Nordborg kun tre km fra ejendommen.

D. 1/12 2021 blev jeg pensionist og går nu og nyder tilværelsen med at lave det, jeg nu har lyst til.

Vi håber at alle har det godt, og at vi ses til vores 50 års jubilæum.

Vh. Birgit og Hans

Red.:

Kære elevhold 1975-76

Så gik der atter et år. Jeg har i år kun fået to tilbagemeldinger. Jeg vil meget gerne have, at I sender mailadresser til mig. Mange af dem jeg har virker ikke, måske har I fået en ny eller! Send mig også gerne mailadresser på andre fra holdet, hvis I har det, eller et mobilnummer. Tak.

Jeg vil så lige ønske alle en glædelig jul og et godt nytår.

Jørgen Jensen

Årgang 1976-77

Redaktør: Erik Møller Pedersen
Kalkværksvej 19, 7850 Stoholm
E-mail: em.pedersen@godmail.dk

Kære årgang 1976-77

Jeg har i år kontaktet flere fra holdet efter en pause på 4-5 år. Håbede at der så kunne være nyt på tapetet. Desværre hørte jeg ikke fra nogen. Om det skyldes manglende interesse for at bidrage, ved jeg ikke. Måske en ny årgangsredaktør er en idé. Kontakt mig blot, hvis en kunne være interesseret.

Selv kan jeg berette, at vi solgte gården i foråret 2020 til naboen (ikke landmand, men ejer af et større byggefirma i Skive).

Vi bor nu i kernen af Holstebro, hvor vi købte hus tæt på gågade og kulturliv.

Vores 3 børn med familie bor også i Holstebro, og de har beriget os med 6 børnebørn. Det nyder vi, at have dem på nært hold.

Det var alt for denne gang.

Glædelig jul og godt nytår til alle. (Håber alle er kommen vel over coronaen).

Med venlig hilsen
Erik Møller Pedersen

Årgang 1977-78

Redaktør: Bjarne Thomsen
Vollerupvej 44, Rebbøl,
6392 Bolderslev
E-mail: bjt@bbsyd.dk
Tlf. 74646416 – 40162416

Ingen indberetning i år.

Årgang 1979-80

Redaktør: Peter Feldstedt
Gl. Bajstrupvej 15, 6360 Tinglev
E-mail: peterfeldstedt@bbsyd.dk

Jacob Bonde:

Hej gamle elever

Det første jeg gør, når det nye elevskrift kommer, er at se om der er nyt fra vores årgang. Det sker ikke så tit. Derfor vil jeg gerne sende en hilsen.

Karen og jeg bor stadig lidt uden for Vojens. Her har vi boet i 15 år til jul, hvor bliver den tid dog af?

I foråret har jeg fået knæ nr. 2 skiftet. Det har været en drøj omgang. Jeg arbejder stadig hos VVS-Søberg som værktøjsansvarlig, det trives jeg rigtig fint med.

Familien er blevet udvidet siden sidst. Vores søn og svigerdatter har en dreng og pige. Datteren og svigersønnen har 2 drenge, det giver noget liv i huset med sådanne størrelser. Karen og jeg er så heldige, at de bor ikke så langt fra os.

Jeg glæder mig til vi ses i 2022 til vores 40 års-jubilæum.

Mange hilsener *Jacob Bonde*

Peter Jürgensen:

41 år er lang tid siden vi var på Gråsten Landbrugsskole. Og hvad har jeg lavet siden den gang. Jeg overtog mit fødehjem i 1980. Og fire år frem. I de fire år blev jeg gift med Bodil og fik vores første datter Lene. Derefter flyttede vi i hus i Kollund Østerskov. Og vi fik vores datter nr. to. Pernille. Her var jeg så et 1/2 år på Bov Mejeri.

Derefter blev jeg så landbrugsvikar og var det i 17 år. Det var en dejlig tid. I 2002 skiftede jeg job til fanger ved Padborg Fjerkræ. Som senere blev overtaget af Rose Poultry Vinderup. Efter et års tid som fanger, overtog jeg planlægningen af hjemkørslen af kyllingerne til Padborg. Og var også med ude som fanger. Jeg var der i femten år, de sidste fem år med polske fangere. Så ville jeg gerne trappe lidt ned.

Så jeg sluttede min "karriere" med fjerkræ på en rugeægsfarm i Hokkerup, og den femtens juni 2020 gik jeg på efterløn. Og min kone Bodil er pr. 1/10 også gået på efterløn, så nu skal vi til at nyde tiden sammen.

Hilsen *Peter Jürgensen,*
Kollund Østerskovvej 39.

Benny Erichsen:

En hilsen fra Kirsten og Benny i Rødekro. Vi byggede nyt hus i 2009 i Rødekro og solgte gården i Bedsted til vores yngste søn i 2012.

Han fortsatte med at dyrke jorden og startede Bedsted Maskinstation.

Jeg er på maskinstationen hver dag og hjælper til og har også nogle få maskiner end-

nu. Blandt andet en gummiged, traktor og hegnsklipper.

Jeg har ellers fået mit efterlønnsbevis, men trives fint med at stå op hver dag og kan køre på arbejde.

Vi er så heldige, at vores 3 børn har beriget os med 6 børnebørn og det skal der jo også være tid til :-)

Kirsten har endvidere startet eget rengøringsfirma i august 2020.

Ønsker alle det bedste fremover.

Mvh. Benny Erichsen

Finn Hansen:

Hej årgang 1979-80. Her på Pommersgård går det godt. Jeg arbejder jo på Kegnæs Kirke og det er et fint aftægtsarbejde, som jeg godt kan lide. Desuden er jeg weekendafløser på vandværket. Og så er der 4H med forskellige aktiviteter.

Det har i år været et jubilæumsår. 40 år på Pommersgård, 20 år i Sydals-koret og guld-konfirmation. Haven er med tiden blevet udvidet til park og jeg har stadig nogle projekter, jeg vil i gang med. Så jeg går ikke i fitnesscenter.

Venlig hilsen fra Finn

Tage Petersen:

Hej allesammen

Siden sidst er familien blevet forøget, så vi nu har 4 børnebørn og det femte er på vej. De er jo livets dessert, og selv om de 3 af dem bor i Aarhus, så kører vi jo gladeligt 200 km hver vej for bl.a. at se den ældste på 4 år spille fodbold-kamp - med 3 på hvert hold!

Ellers er jeg stadig landmand på godt og vel fuldtid med en bedrift på 260 ha og 10.000 producerede slagtesvin, som jeg passer selv med lidt løs medhjælp i høst og efterår. Med de store prissvingninger vi har oplevet den seneste tid, giver det jo rigeligt med spænding i tilværelsen.

Derudover har jeg stadig to politiske jobs - i Sønderborg Byråd og Regionsrådet.

Selv om jeg har været med i 24 år og fået Ridderkorset i foråret, så brænder jeg stadig for at gøre en forskel i vores lokalområde. I skrivende stund er valgkampen så småt gået i gang, og når disse linjer læses, er det afgjort om jeg er blevet genvalgt, eller jeg får mere tid til at passe grise og besøge børnebørn!

*Venlig hilsen
Tage Petersen*

Lorenz Peter Christiansen:

Mojn her er alt vel. Jeg er stadig gift med Edel (34 år) og foruden vores tre børn er vi også blevet begavet med to børnebørn. Hvis alt går godt bliver det til tre til forår.

Konen arbejder ved en tandlæge på deltid og jeg passer mine 50 ha som øko-planteavl. I 2018 fik jeg et tilbud som jeg ikke kunne sige nej til. Jeg fik tilbudt et arbejde som kirkegårdsmedhjælper på deltid. Det er jeg meget glad for, så har man kolleger og går ikke bare hjemme for sig selv.

Nu med mine 63 år har jeg også mulighed for at gå på efterløn, men det har jeg ikke lyst til endnu og så længe helbredet spiller med bliver jeg ved.

Mvh. Lorenz

Red.:

Hej årgang 79/80

Det er snart længe siden vi har forladt GL. Jeg husker elevmødet dengang hvor der var gamle elever, der havde 30 og 40 års jubilæum og de var nogle gamle mænd der mødtes.

Nu står vi selv der i den situation. Jeg håber at elevmødet 2022, der er planlagt til d. 2. juni kan gennemføres og at flest muligt fra vores årgang deltager. Så vil jeg gerne have, at I sender mig en mail med jeres mailadresse til: peterfeldstedt@bbsyd.dk. Så er det nemmere at kontakte jer. Tak til dem som sendte et bidrag til Gamle Elever

Fra mig selv kan jeg berette følgende:

Vi har bygget et nyt hus på Persillevænget 26 i Tinglev (6360) og er ved at sælge gården. Vi var heldige med at få bygget inden priserne på nybyggeri gik helt amok. Håber vi flytter i begyndelse af næste år.

Mange hilsener
Peter Feldstedt

Årgang 1980-81

**Redaktør: Severin Sivesgaard
Bjærndrup Bygade 32, Bjærndrup
6200 Aabenraa
E-mail: sivesgaard@yahoo.dk
Tlf. 2364 0172**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1981-82

**Redaktør: Find Duerlund Mortensen
Strandgårdsvej 33
5762 Vester Skerninge**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1982-83

**Redaktør: Monika Hoeck-Petersen,
Nedergaden 4, Mjang, 6470 Sydals
Tlf.: 74416302/Mobil:51294368 E-mail:
monika.engkildegaard@bbsyd.dk**

Kære Elevkammerater

Jeg har desværre ikke nået at sende mail ud til jer med opfordring til at bidrage til årets elevskrift.

Da vi mødtes til vores 35 årsjubilæum blev vi enige om, at gøre en ekstra indsats, så vi kunne møde op i stort tal til vores 40 års jubilæum i 2023.

Derfor lyder opfordringen til alle, der læser med i år fra årgangen, om at sende mig en mail med aktuel mailadresse, gerne med kontaktoplysninger på de elevkammerater I hver især har kontakt til.

Dette vil give mig mulighed for at sende en invitation til alle ifm. med udgivelsen af elevskriftet i 2022, ligesom der er flere, der vil kunne bidrage til elevskriftet.

Sidste år skrev jeg om det faldende antal gyldige mailadresser, håber på en opdatering senest i oktober 2022.

Opdatering fra Mjang:

Jeg har lige været til 40 års jubilæum som sygeplejerske. Utroligt som tiden går. Min arbejdsplads er fortsat UC SYD i Aabenraa. Vi har malkekvæg frem til udgangen af juni 2022, hvorefter vi skal være planteavlere. I løbet af 2021 er vi blevet bedsteforældre til Lilly. Børnebørn er livets krydderi.

Glædelig jul og godt nytår til jer alle samt familier

Mange hilsener fra *Monika*

Husk at meddele flytning samt ændring af mobil og mailadresse!

Årgang 1983-84

**Redaktør: Erik Lauritzen
Blansskov 15, Blans
6400 Sønderborg
E-mail: ela@sonderborg.dk**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1984-85

**Redaktør: Kresten B. Villadsen
Toftelundgårdsvej 2, Langetved
6630 Rødding
E-mail: villadsenbk@gmail.com**

Jørgen Deichgräber:

Jeg vil indlede beretningen med et af mine yndlingscitater: 'At vove er at miste fodfæste for en stund, ikke at vove er at miste sig selv.

Vi er ikke sat i verden for at opfylde andres ønsker og forventninger, vi er sat i verden for at fokusere og arbejde med de ting, som gør os glade og lykkelige, og udøve vores passion.

Det kræver lidt mod at gå sine egne veje, at gå imod strømmen – ikke for at provokere, men for at være autentisk og dermed ærlig overfor sig selv og andre.

Mange undrede sig, da jeg for snart 20 år siden tog en healeruddannelse – men jeg ved. Lige siden har jeg beskæftiget mig med spiritualitet, healing, mindfulness/meditation og personlig udvikling. Det har i den grad beriget mit liv på alle planer. Jeg ser verden uden begrænsede overbevisninger, uden skyklapper - verden er fantastisk og fuld af muligheder.

For nogle år siden grundlagde jeg Alshealing, dk. Her udøver jeg min passion. Jeg hjælper børn og voksne, med deres både fysiske og psykiske udfordringer. Jeg healer, coacher og vejleder dem – alt sammen for at højne deres velbefindende og dermed livskvalitet.

Med lidt tilløb og mange gode oplevelser i bagagen, er begge drenge ved at uddanne sig til ingeniører – Christian i Odense og Jakob i Aalborg. Karin er stadigvæk 'fast inventar' i Aserballe private børnehus.

Afslutningsvis – nyd nuet, nyd livet og vær den forandring du ønsker at se i verden.

God jul og godt nytår til hele holdet!

Jørgen Deichgaeber

Gert Carstensen:

Hej med jer

For 3 år siden stoppede jeg med mælkeproduktionen og lagde markerne om til økologi. Jeg tog lastbilkørekort og kørte også lidt med gylletrailer et kort stykke tid.

Men i april 2019 fik jeg arbejde hos Arkil Vej-service i Tønder. Mine arbejdsopgaver er mest rabatklipping, grøfterensning, klipping af hække og vintertjeneste. Jeg trives godt med det.

Stalden er lejet ud, hvor der går kvier og goldkøer. Det er godt at den ikke står tomt. Markerne passer jeg ved siden af mit arbejde, så det er nok at se til. Men med lidt ferie og afspadseringstimer, så når vi det hele.

Privat så fik vi i sommer vores første barnebarn, det er bare dejligt. Jeg købte også efter 20 års pause en motorcykel igen, så Hanne og jeg får nogle ture rundt i landskabet af og til. Fritiden går ellers med nogle lange gåture og cykling. Og så savner jeg bare efter alt det corona at komme på jagt i Tyskland igen. Men siden køerne kom væk, har det været

nemmere for Hanne og mig at komme hjemme fra. Så det er bare godt.

*Kan i ha det godt alle sammen.
Hilsen Gert*

Svend Aage Nissen:

En hilsen til hele holdet.

Tiden går og vi følger med, mange fra holdet er nu omkring de 60 år og mange tænker, ligesom jeg selv gjorde, hvad skal der ske med gården og en selv?

Mange bolde bliver kastet op i luften! Skal gården sælges og kan den sælges? Skal man forsætte med at drive gården, evt. som hobby? Skal man forsætte med at drive jorden, eller skal den sælges fra eller bortforpagtes? Hvad med en selv, hvor skal man bo, hvad drømmer man om og hvad har man råd til? Skal man blive boende på gården, flytte ud til vandet, flytte til byen og hvor? Skal man bygge nyt hus, købe et hus, eller flytte i lejlighed?

Der er mange muligheder, men man skal jo tage en beslutning, havde besluttet at hvis det var muligt, ville jeg tilbage til Løjt igen. Købte gården i Bjerndrup i 1992, har aldrig fortrudt, at jeg blev selvstændig og været glad for den tid, både som landmand og at bo i Bjerndrup.

Efter at have haft køer i over 25 år, stoppede jeg med at malke i juni 2017. De sidste kvier blev solgt marts 2018. 1. april 2018 overtog en nabogård, der i dag bliver brugt til kvier og maskinstation. Flyttede 1. juni 2018 i en lejlighed i Løjt et halvt år, ind til mit nye hus blev bygget færdig. Har nu boet her i over 3 år nu og er faldet godt til her, nyder området og naturen herude. Har beholdt mit momsnummer, så jeg har mit eget vikarfirma. Arbejder

pt. ved en havemand/entreprenør her i Løjt, og det befinder jeg mig godt med.

Var glad for køerne, men mangler dem ikke. Man skal lige vænne sig til, at man skal smøre madpakke om morgenen og skal bruge tid på at køre til og fra arbejdet. Prøver stadig at følge med i, hvad der sker i landbrugserhvervet og holder stadig Landsbladet. Kaffeklubben eksisterer stadig og vi mødes stadig til en irsk kaffe.

Venlig hilsen
Svend Åge Nissen,
Margrethegårdsvej 47, Løjt

Årgang 1985-86

Redaktør: Flemming Andersen
Gramvej 7, 6520 Toftlund
fjna@bbsyd.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1986-87

Redaktør: Lorens-Peter Petersen,
Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov

Ingen indberetning i år.

Årgang 1987-88

Redaktør: Hans Jørgen Alnor, Tornhøjvej
35 A, Tråsbøl, 6200 Aabenraa
E-mail: hj-alnor@post.tele.dk

En af efterårets opgaver er at få lavet et indlæg til elevskriftet, og det er spændende hvert år at se hvor mange af jer, der svarer tilbage på opfordringen. Igen i år bliver der nyt fra vores årgang. Jeg vil starte med lidt statistik:

Vi var 54 elever på holdet i 87/88. 18 er med i elevforeningen. 21 har muligheden for at følge med på Facebook omkring vores hold på Facebook siden: **Gråsten Landbrugsskole Årgang 1987/88**

Efter lidt forespørgsler hos jer, har jeg fundet ud af at ca. 20% af os ikke har arbejde, der er relateret til landbruget mere.

3 fra holdet er desværre ikke mere iblandt os.

Første indlæg kommer fra **Sven V. Hansen:**

Mojn fra Perbøl

Inden jeg satte mig til tasterne for at skrive dette indlæg, brugte jeg lige to minutter på at læse det jeg skrev tilbage i "18". Chokerende lidt har forandret sig, det vil sige for nogen vil det måske være chokerende, for andre måske bare et udtryk for at man er et sted i livet, hvor den "første ekspansive bølge" i ens arbejdsliv er afløst af en mere stabil periode.

For Hanne og mig er det et bevidst valg, at vi er der hvor vi er nu. Et fravalg af køerne for mere end 10 år siden, der siden er blevet til et kviehotel, har skabt et andet arbejdsliv for os begge. Travlt i visse perioder og omvendt tid til andre ting, i de lidt mere stille måneder.

Ingen af vores 3 drenge står på nakken af os for at overtage bedriften. Og det er vi helt afklarede med. At være landmand er en livsstil. Omvendt er vi også klar til at hjælpe, hvis en af dem engang bliver træt af "livet i hamsterhjulet", og ønsker sig en tilværelse på landet. Lars og Niels læser forskellige slags økonomi i Århus og Morten er i gang med det sidste år på gymnasiet i Aabenraa. Lars har dog et studiejob ved Arla i Viby – det lugter dog lidt af landbrug.

Fra rådgiver-side taler man ofte om en "exit-strategi", man skal i god tid forberede sin vej ud af erhvervet. Hvis helbred og økonomi holder, går der måske 10 år inden vi er klar til at kvitte erhvervet. Da vi dog ikke har den store animalske produktion, ser vi måder at nedtrappe produktionen, uden at stoppe med det hele på en gang. Bortforpagtning af jord eller en reducere af maskinparken, kunne være nogen af mulighederne. Jeg beundrer de kollegaer, der formår at køre en stor animalsk produktion, at være underlagt store krav fra myndigheder eller afhængig af fremmed arbejdskraft. Vi har aldrig rigtig været der, og kommer det heller aldrig.

Ved siden af mit virke som landmand, har jeg efterhånden en del år været med i bestyrelsen for Foreningen Landeværnet. Som mange sikkert ved er Landeværnet en forening stiftet kort efter genforeningen i 1920. Dens formål er at hjælpe unge landmænd på vej ind i erhvervet. I starten var vi også en del af kampen om den sønderjydske muld, der jo gerne skulle blive på danske hænder. Den nationale kamp er gledet i baggrunden og nu gælder det om at sikre risikovillig kapital, som også er til at betale.

Til slut sendes de bedste hilsner fra
Hanne og Sven

Næste indlæg kommer her fra Tråsbøl:

Her hos Ulla og mig er der sket lidt nyt, siden jeg berettede sidst.

I efteråret 2019 blev generne efter blodpropperne, som jeg havde i hjernen tilbage i 2014/15 kraftigt tiltagene, og neurologerne havde kun det råd til mig: tage farten af, holde dig i mere i ro, og på den måde prøve at undgå hovedpinen.

Da ingen af vore børn ville drive landbrug, valgte vi at sælge gården i sommeren 2020. Vi har så det sidste år været i gang med at bygge et hus og en lille lade på en grund, hvor der har ligget et husmandssted som vi købte tilbage i 2013, og i skrivende stund er vi flyttet ind, og er næsten i mål, "vi mangler kun resten".

Det at sælge landbruget er ikke bare noget man beslutter "overnight", det skal virkelig bearbejdes af en selv og af hele familien, for hvad er det næste der skal ske, der kommer jo en dag i morgen, og hvad så? Jeg kan jo ikke bare sætte mig hen, jeg har godt nok fået det råd fra neurologerne om at tage den med ro, men jeg har været "Landmand" siden jeg tog gummistøvlerne på første gang, og det kan man ikke sådan tage fra mig. Hvad med identiteten af at være "Landmand" ville den forsvinde?

Min identitet som Landmand er ikke forsvundet, jeg følger med i alt omkring vores erhverv stadig, men de ting der er ude af mit hoved, er

at tage beslutninger konstant, og det har hjulpet mig. Jeg er kommet "ned i gear", og den bedste til at bedømme det er Ulla. Vi er begge overbeviste om at vores nye tilværelse bliver dejlig i vore nye omgivelser, hvis I er i nærheden, er I meget velkomne til at kigge ind.

Da ejendommen var solgt, sagde jeg at jeg ville have et "fjumreår", det udtryk var ikke opfundet da jeg var ung. Det blev så brugt på byggetilsyn, og lige nu er jeg selv ved at gøre lidt småting færdig inde i laden, samt at jeg om formiddagen passer lidt grise på vores tidligere ejendom. Jeg har stadig lidt maskiner som indimellem er lejet ud, med og uden fører. I travle perioder med markarbejde har jeg også været bag rattet, og det gode ved at arbejde med landbrug på den måde er, at hovedet kan koble fra til fyraften, der kan jeg tydeligt mærke en forskel.

På det familiære er der også nyt at berette, vi er blevet bedsteforældre. Sandra og Erik har fået en dreng som hedder Johan, de har købt hus i Stubbæk. Sandra har eget bogholderfirma og Erik arbejder stadig hos Lyng Entreprenør og Anlægsgartner. Sara og Lars har købt hus i Aabenraa, Lars arbejder stadig hos Lego, og Sara er hos Energinet Danmark. De har begge en forholdsvis lang afstand til deres arbejdsplads, men Corona har lært os om hjemmearbejdspladser, og det er muligt for dem at arbejde to dage om ugen fra kontoret hjemme.

Til slut vil jeg ønske jer alle en glædelig jul og godt nytår.

Hans Jørgen Alnor

Argang 1992

Redaktør: Per Carsten Jørgensen
Ny Stavensbøl 2
6440 Augustenborg
E-mail: pc@ags.dk

Malene Rosenberg Hansen:

Hej årgang 92

Jeg kan ikke huske hvornår jeg har skrevet sidst, enten er det meget længe siden, ellers siger det jo lidt om min hukommelse 😊👉.

Men efter 12 år på lager hos Bestseller har jeg sagt op, og er startet som Social- og Sundhedsassistentelev ved Haderslev Kommune. Trængte til luftforandring. Og er da også rigtig glad for mit valg 😊.

D. 1/6 2021 har Per (min mand) og jeg valgt at sælge vores ejendom i Lilholt ved Vojens til flyvestationen (Staten). Vi har så købt et andet hus i Christiansfeld, hvor der kun er et maskinhus til og 9 ha skov.

D. 12/10 2021 blev vi beriget med lille Agnete, så vi nu kan kalde os Momo & Mofa 😊👉👉. Moderen er vores den ældste. Yngste af vores børn blev udlært tømrer i marts 2021 og står lige i vadestedet mellem at bo hjemme og være på vej hjemmefra, ud i voksenlivet til at flyve fra reden. Midterbarnet er bosiddende i Odense, og læser på universitet og regner med at være færdig med sin kandidat om et års tid.

Så herfra stor taknemlighed over livets gode sider 😊👉.

Tusind kram og hilsner til alle på holdet
Malene Rosenberg Hansen

Kent Jacobsen:

Lige en lille hilsen til jer fra Hundslev.

Vi driver stadig landbrug og for 5 år siden stoppede vi med slagtesvin, så vi nu kun har planteavl. Det har vi ikke fortrudt, og slet ikke nu med de dårlige svinepriser. Det har været en god høst, men vejret har drillet lidt. Uden for sæsonen har jeg lidt småjobs.

Tina er stadig skolesekretær og den yngste, Anders på 15 år, er lige startet på efterskole. Christian er blevet 23 år, er uddannet landmand og bor i Stevning sammen med Maria, hvor han arbejder på et landbrug. Kathrine, 26 år, er jordemoder på Aabenraa Sygehus og bor sammen med Mads i Hundslev. Vi er så heldige, at de har sørget for, at vi er kom-

met ind i den særlige klub af bedsteforældre, nemlig til lille Merle på 1 år.

Hilsen *Kent Jacobsen*

Hans Henrik Hjelm:

En hilsen fra Mjels.

Her hos os løber tiden hurtigt. I foråret fik vi et barnebarn mere, en lille Oskar, det er vores yngste datter og kæreste, som bor i Taps.

Den 1.11.2021 har Karen 25 årsjubilæum som børnepasser, først ved kommunen og så resten af tiden som privat. Jeg selv er jo stadig anlægsgartner, de udfordringer vi står med, er at kunne skaffe arbejdskraft, men det gælder jo næsten inden for alt. Jeg fik en lærling uddannet i foråret, han er nu stoppet for at komme ud og prøver noget andet, men stadig inden for branchen. Så lige nu er vi kun to mand og så lejer vi en ind og bruger en entreprenør til det grove arbejde. Jeg arbejder stort set kun med grønt arbejde, da min ryg ikke kan holde til flisearbejde mere.

Jeg driver stadig min jord efter at forpagter opsagde kontrakten, så jeg har da lidt med landbrug at gøre, og så har vi jo også vores geder, så vi er godt beskæftiget.

Vores ældste datter bor i Spjald sammen med sin mand og deres to børn. Hun arbejder som bygningskonstruktør ved Herning Sygehus og hendes mand er tømrer.

Vi har lige været på Færøerne for at besøge Maja (den mellemste datter), som arbejder på apotek deroppe i 6 måneder. Hun sagde sit arbejde op i Danmark og rejste der op for at prøve noget andet, for rejse lyst meldte sig, og hun trives godt deroppe.

Hilsen

Karen & Hans Henrik

Argang 1998

Redaktør: Elisabeth H. Knudsen
Nørbygårdsvej 40, Marstrup
6100 Haderslev
E-mail: ehk@lei.dk

Ingen indberetning i år.

Argang 2014

Redaktør: Rasmus H. Lehmann,
Stensigmose 4, 6300 Broager
E-mail: rasmusolehmann@gmail.com

Det vand vi ikke fik i det her hjørne, fik vi i den grad dette år. Sidste år havde vi mindre udbytter i græs og hestebønner. Og dette år har vi aldrig høstet så meget i græs og hestebønner.

Det har derfor også været i perioder, hvis vi skulle være hurtige for at bjerge foderet imellem regnen.

Vi ser frem til i 2022 at kunne afholde vores første "rigtige" økodag siden 2019, så vi kan få rigtige mange ud og se landbruget.

Til slut vil jeg ønske jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Rasmus Henne Lehmann

Vedtægter for foreningen Gråsten Elever

§1

Foreningens formål er at virke som en forbindelse mellem Gråsten Landbrugsskole og tidligere elever, lærere og øvrige medarbejdere, samt en støtte for Gråsten Landbrugsskole og dens virksomhed.

§2

Foreningen afholder et årligt elevmøde på Gråsten Landbrugsskole. Foreningen udsender et elevskrift årligt.

§3

Medlemmer kan alle blive der:

- Har været elev på Gråsten Landbrugsskole
- Har været ansat på Gråsten Landbrugsskole

Æresmedlemmer kan udnævnes. Dette vedtages på generalforsamlingen efter bestyrelsens indstilling.

§4

Medlemskontingentet fastsættes på den årlige generalforsamling.

§5

Bestyrelsen består af 9 medlemmer. Heraf er 5 valgt af generalforsamlingen. Disse 5 medlemmer er valgt for en toårig periode. Hvert år er der 2 eller 3 på valg.

Hvert års hold af 2. hovedforløbselever vælger en årgangsrepræsentant til medlem af bestyrelsen. Efter 4 års medlemskab af bestyrelsen afgår årgangsrepræsentanten automatisk.

Revisionen af regnskabet foretages af 2 revisorer valgt af generalforsamlingen. Disse revisorer er skiftevis på valg hvert andet år.

§6

Bestyrelsen konstituerer sig på førstkommande bestyrelsesmøde med en formand, næstformand og en sekretær, der tillige er kasserer.

§7

Bestyrelsen forvalter foreningens pengemidler.

Der føres referat over bestyrelsesmøder og der holdes bestyrelsesmøde mindst 1 gang årligt.

Der føres liste over medlemmerne.

§8

Ordinær generalforsamling afholdes i tilslutning til elevmødet. Generalforsamlingen indvarsles i elevskriftet.

Generalforsamlingen omfatter følgende dagsorden:

- a) Valg af dirigent
- b) Beretning om foreningens aktivitet
- c) Fremlæggelse af regnskab
- d) Behandling af indkomne forslag. Forslag skal skriftligt være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen
- e) Fastsættelse af kontingent
- f) Valg til bestyrelse og revision
- g) Eventuelt

§9

Regnskabsåret går fra 1. maj til 30. april. Opkrævning af medlemskontingent sker samtidig med udsendelsen af elevskriftet.

§10

Ændring af vedtægter kan foretages på den ordinære generalforsamling når 2/3 af de afgivne stemmer er for forslaget.

§11

I tilfælde af foreningens ophør skal foreningens formue anvendes som støtte til uddannelse af unge i landbruget.

Således vedtaget på den stiftende generalforsamling d. 27. marts 1925.

I bestyrelsen:

S. Falk Andersen, Ejnar Willumsen, Hans Jørgen Schmidt, Jacob Thomsen og L. Lauridsen

Ajourført og ændret på den ordinære generalforsamling d. 4. juni 1997.

I bestyrelsen:

Håkon Friederichsen, Hans Henrik Boe, Gert Karkov, Holger Warncke, Anton Mortensen, Mogens Hymøller, Carsten Friis, Lars Buchhave og Jørgen Bonefeld

Ajourført og ændret på den ordinære generalforsamling d. 3. juni 2014.

I bestyrelsen:

Esben Lauridsen, Aksel Katborg, Pernille Gerstrøm, Palle Schmidt, Henning Jakobsen, Anders Bonde Hell, Anders H. Thomsen, Thejs Christiansen, Rasmus Overgaard Lehmann og Bent E. Nielsen.

Gråsten Elever ønsker alle en glædelig jul -
og et godt nytår

Gråsten Elevers bestyrelse

Formand:

Rasmus Henne Lehmann (Årgang 2014), Stensigmose 4, 6300 Broager

Næstformand:

Natascha Jepsen, (Årgang 2014), Tornhøjvej 29, 6200 Aabenraa

Sekretær:

Bent E. Nielsen, Slotsbakken 22, 6300 Gråsten

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Henning Jakobsen (Årgang 2003), Diernæsvej 192, 6100 Haderslev
Tina Jespersen (Årgang 2013), Sønderballevej 23, 6230 Rødekro
Victor Sejr Conradsen, Randerupvej 100 B, 6780 Skærbæk (Årgang 2020)
Nicolai Roost Aabling, Randerupvej 44, 6780 Skærbæk (Årgang 2020)
Vivi Kleis Andersen (Årgang 2021), Mosevang 36, 6430 Nordborg
Amalie Rosted (Årgang 2021), Kløvervej 51, st. th., 6500 Vojens

Gråsten Landbrugsskoles bestyrelse

Formand:

Esben Lauridsen, Hærvejen 14, 6500 Vojens

Næstformand:

Hanne Kryhlmann Iversen, Sanrupvej 2, Lysabild, 6470 Sydals

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Søren A. Jensen, Skeldevej 8, Gammelgab, 6300 Broager
Solveig Kappel, Ringgade 28, 6500 Vojens
Christian Lund, Skodborg Kirkevej 5, Skodborg, 6630 Rødding
Jacob Chr. Nielsen, Vilstrup Vestertoft 6, 6100 Haderslev
Henning Jacobsen, Diernæsvej 192, 6100 Haderslev

Eleverepræsentanter:

Emil Jepsen Kjær, Frøsvej 2, st., 6630 Rødding
Jes Mathæus Krag, Skovby Bygade 15, 6200 Aabenraa

Personalerepræsentanter:

Birgit Skræp Hansen, Rønshovedvej 1, 6340 Kruså
Thorkild Nissen, Osbækvej 15, 6440 Augustenborg

Ledelsesrepræsentant:

Forstander Bjarne Ebbesen, Fiskbækvej 15, 6300 Gråsten

Åbent Hus på Gråsten Landbrugsskole:

Lørdag d. 29. januar 2022 kl. 10-14

Følg Gråsten Landbrugsskole på facebook og på www.gl.dk!

www.gl.dk

